AGATHA CHRISTIE

Ölüden Mektup Var



ALTIN KITAPLAR

Agatha Christie Ölüden Mektup Var

TÜRKÇESİ:

GÖNÜL SUVEREN

KÜÇÜK YEŞİL EVDEKİ OLAYLARLA İLGİSİ OLANLAR: Emily Arundell: Wilheimina Lawscn:

Theresa Arundell: Charles Arundell: Bella Tajnios: Jacob Tanios: Rex Donaldson: Caroline Pea body: Julia ve Isabel Tripp: Dr. Grainger: Arthur Hastings:

Yaşlı bir kadın. Bir hayli parası vardı. Emily'nin yardımcısı. Aptal ve telaş-

çsydı.

Emily'nin yeğeni. Çılgınca bir hayat sürüyordu.

Theresa'nm ağabeyi. Çok sevimli bir gençti.

Emily'nin yeğeni. Can sıkıcı bir kadındı.

Bella'nın kocası. Neşeli bir adamdı. Theresa'nm nişanlısı. Pek hırslıydı.

Emily'nin arkadaşı. Cok zekiydi. İki kız kardeş.

Ruh çağırmaya meraklıydılar.

Emily'nin doktoru. Hastalarını zorla yaşatıyordu.

Poirot'nun arkadaşı. Yalan ve hileden hoşlanmazdı.

ve HERCULE POİROT

POİROT'NUN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

#

Bir köpek

#

Bir mektup 6

Bir top

%

Bir çivi

9

Bir kavanoz

<§

Bir resim

O

Bir iddia

#

Bir iğne

#

Bir kutu

#

Bir ilaç

POİROT'NUN ESRARİ ÇÖZEBİLMEK İÇİN ŞU SORULARI YANITLAMASI GEREKİYORDU : Kazaya ne sebep olmuştu?

Bella neden korkuyordu?

Yaşlı kadın gerçekten karaciğer hastalığından mı ölmüştü?

Dr. Tanios'un karısıyla ilgili iddiaları doğru muydu?

Serdeki kutudan ilacı kim almıştı?

Spiritizmacıların iddiaları doğru muydu?

Miss Lalwson'un karanlıkta gördüğü kadın kimdi?

Miss Emily vasiyetnamesini yeğenine göstermiş miydi?

Theresa neden şüpheleniyordu?

Ayna neyi değiştirmişti?

Küçük Yeşil Ev'in hanımı

Miss Arundell 1 Mayısta öldü. Hastalığı pek kısa sürmüştü. Ama bu olay Emıily ArundeH'in on altı yaşından beri oturduğu küçük taşra kasabası Market Basing'in sakinlerini pek şaşırtmadı. Çünkü Emily Arundell yetmişini geçmişti. Beş kişilik ailenin sonuncusuydu. Yıllardan! beri sağlığı bozuktu. Hatta on sekiz ay önce, şimdi ölümüne neden oları krize benzer bir kriz atlatmış, azraille karşı karşıya gelmişti.

Miss ArundeH'in ölümü kimseyi şaşırtmamıştı ama kasabalıları hayrete düşüren başka bir şey vard!ı. Yaşlı kadının vasiyetnamesinin şartları değişik duyguların uyanmasına yol açmıştı: şaşkınlık, hoş bir heyecan, müthiş bir ayıplama, gazap, ümitsizlik, öfke ve bol dedikodu. Market Basing'de haftalarca, hatta aylarca başka hiçbir şeyden söz edilmedi. Kan bağlarınm her şeyden üstün olduğunu iddia eden bakkal Jones'tan, «Bu işin içinde bir iş var! Buından emin olabilirsiniz.

İşte şuraya yazıyorum!» sözlerini bıkkınlık verinceye dek tekrarlayan postanede memur Latham'a kadar herkesin bu konuya katabileceği bir şeyler vardı.

Vasiyetnamenin hemen yakınlarda, yani 21 Nisanda yapılmış olması da bu konudaki tahminlere ayrı bir çeşni veriyordu. Buna, Emily Arundell'in yakınlarının bu tarihten hemen önce Paskalya tatilini onun köşkünde geçirdikleri eklenecek olursa, neden

en olmayacak fikirlerin ileri

sürüldüğü anlaşılır.

Tabii

t>ütün bunlar Market Basing'in o tekdüze günlük hayatını pek zevkli bir hale sokuyordu.

Yalnız birinin, bu konuda açıklamaya yanaştığından çok daha fazla şeyler bildiğinden de şüphe edilmekteydi. Miss Arundell'in yardımcısı Miss Wilhelmina Lavvson'un yani. Ama Miss Lawson bu konuda herkes kadar bilgisi olduğunu, ayrıca vasiyetname okunduğu zaman serseme döndüğünü öne sürüyordu.

Tabii çok kimse buna inanmıyordu. Gelgelelim Miss Lawson'un iddia ettiği gibi hiçbir şeyden haberi olsun olmasın, olaylın içyüzünü bilen bir tek kişi vardı. O da ölen kadındı tabii. Emily Arundell her zaman yaptığı gibi bu konuda da kimsenin fikrini almamıştı. Hatta avukatına bile davranışlarının nedenlerini açıklamamıştı. Yaşlı kadın sadece isteklerini açıkça belirtmekle, yetinmişti.

Bu ağzı sıkılık Emily Arundell'in karakterinin özelliğiydi de-nebilinir. Her bakımdan kendi kuşağının tipik bir örneğiydi o. Bu kuşağın hem iyi, henrt de kötü yanları vardı onda. Otoriterdi çoğu zaman; buna karşılık kalbi sevgi doluydu. Sivri dilliydi ama aslında içten içe kurnazdı. Yanına kaç yardımcı girip çıkmıştı. Emily Arundell onları acımasızca ezer ama bir yandan da hepsine büyük bir cömertlik gösterirdi. Aile bağlarına do büyük önem vermekteydi.

Paskalyadan önceki cuma günü Emily Arundell Küçük Yeşil Ev'in holünde durmuş, Miss Lawson'a bazı talimatlar veriyordu.

Emily Arundell gençliğinde hoş bir kızdı. Şimdi de dimdik, hareketleri çevik, yaşını pek göstermeyen, hoş bir ihtiyar kadındı. Cildinin hafif sarılığı yağlı yemekler yerse bunun cezasını çekeceğini belirten bir uyarıydı.

Miss Arundell, «Şimdi, Minnie,» diyordu. «Onlara hangi odaları verdin bakayım?»

«Şey... Ben düşündüm... Bir hata yapmamış olduğumu umarım. Dr. ve Bayan Tonios'a meşeli oda... Theresa'ya mavi oda... Bay Charles'a da eski

çocuk odası düştü...»

— 8 —

Miss Arundell yardımcısının sözünü kesti. «Theresa eski çocuk odasında kalabilir. Charles'a mavi odayı ver.»

«Ah, evet. Özür dilerim... Eski çocuk odası biraz uygunsuz olduğu için...»

«Orası Theresa'ya uygun.» Miss Arundell'in gençliğinde erkekler toplumunun en önemli üyeleriydiler. Kadınlarsa daha önemsiz sayılırlardı.

Miss Lalwson romantik bir tavırla mırıldandı. «O sevgili küçükler gelmiyorlar diye üzülüyorum.» Çocukları sever ama onlara bir türlü söz geçiremezdi.

Miss Arundell, «Dört konuk yeter,» dedi. «Zaten Bella da çocuklarını korkunç bir şekilde şımartıyor. Söz dinlemeyi akıllarından bile geçirmiyorlar.»

Minnie Lalwson, «Bayan Tonios çocuklarına çok bağlı bir anne,» diye cevap verdi.

Miss Arundell ciddi bir tavırla, «Bella iyi bir anne,» dedi.

Miss Lawson içini çekti. «Bazen herhalde çok sıkılıyor. Pire gibi tâ uzaklarda bir yerde yaşamak...»

«Kendi düşen ağlamaz.» Emily Arundell, Victoria devrine özgü bu kesin fikri açıkladıktan sonra devam etti. «Ben şimdi kasabaya ineceğim. Hafta sonu için gereken şeyleri ısmarlayacağım.»

«Ah, Miss Arundell, izin verin de ben gideyim Yani...»

«Saçma! Bu işi kendim görmeyi tercih ederim. Roger'i biraz azarlamak gerek.

Senin kusurun nedir biliyor musun, Minnie? Yeterince kesin davranmıyorsun. Bob!

Bu köpek de nerede?»

Tüyleri tel gibi sert, küçük bir teriye koşarak merdivenlerden indi. Hanımınnn etrafında dönmeye başladı. Sevinç ve ümitle kesik kesik havlıyordu.

Hanımla köpeği sokak kapısından çıkarak kısa bahçe yolundan indiler. Miss Laiwson kapıda durmuş, biraz da aptalca bir tavırla onların arkalarından gülümsüyordu. Ağzı hafifçe açıktı. Arkasından bir ses aksi aksi, «Miss,» dedi.

«Bana verdiğiniz yastık kılıfları eş değil.»

«Ne? Ah, ne budalayım...» Minnie Lawson tekrar ev işlerine daldı.

__ Q ___

Miss Arundell yanında Bob'la Market Basing'in anayolundan bir kraliçe haşmetiyle indi. Gerçekten tam bir kraliçe gibi yürüyordu. Girdiği her dükkanın sahibi onun emirlerini yerine getirmek için telaşla yerinden fırlıyordu. Ne de olsa Küçük Yeşil Ev'den Miss Arundell'di. En eski müşterilerinden. Tam eski hanımefendilerden. Artık onun gibileri pek kalmamıştı.

«Günaydın, Miss, Şeref verdiniz. Size nasıl hizmet edebilirim? Yumuşak değil miydi? İşte buna çok üzüldüm. Ben o koyun budunun pek yumuşak olduğunu düşünüyordum. Ah, evet, tabii. Miss Arundell. Siz öyle dediğinize göre mutlaka

öyledir. Hayır, hayır. Size kötü et göndermek aklımın köşesinden bile geçmez.

Evet, eti ben kendim ayıracağım, Miss Arundell.»

Bob'la kasabın köpeği Spot ağır ağır birbirlerinin etrafında dönüyorlardı. Ense tüyleri kabarmış, hafifçe homurdanıyorlardı. Spot cinsi belli olmayan irice bir köpekti. Müşterilerin köpekleriyle kavga etmemesi gerektiğini

biliyordu. Ama onlara yine de gizli kapaklı biçimde, izin verilirse hepsini kıymaya çevireceğini anlatmaktan geri kalmıyordu.

Cesur bir köpek olan Bob da bu imalara aynı şekilde cevap vermekteydi.

Emily Arundell sert sert, «Bob,» dedikten sonra yoluna devam etti.

Manavda âdeta iki yıldız karşılaştı. Yusyuvarlak vücutlu, ama Miss Arundell kadar haşmetli, başka yaşlı bir hanım, «Günaydın, Emily'ciğim,» diyerek gülümsedi.

«Günaydın, Caroline.»

Caroline Peabody sordu. «Senin gençlerden gelecek var mı?»

«Evet. Hepsi de. Theresa, Charles ve Bella.»

«Demek Bella İngiltere'ye döndü? Kocası da yanında mı?»

«Evet.» Tek kelimelik bir cevaptı bu. Ama iki yaşlı kadın da bu sözün altında gizli olan anlamı biliyorlardı.

Çünkü Emily Arundell'in yeğeni Bella bir Yunanla evlenmişti. Ve soylu bir aileden hiç kimse Yunanlıyla evlenmezdi. Evlenmemeliydi.

Tabii böyle bir konudan açık açık söz edilemezdi. Onun için Miss Peabody üstü kapalı bir şekilde arkadaşını teselli et-

meye çalıştı. «Bella'nın kocası kafalı bir adam. Çok da nazik!»

Miss Arundell,

«Evet, terbiyeli bir adam,» diye onayladı.

Sokağa çıkarlarken Miss Peabody, «Theresa genç Donald-son'la mı nişanlandı?»

diye sordu.

Miss Arundell omzunu silkti. «Günümüzde gençler o kadar kayıtsızlar ki...

Korkarım bu pek uzun bir nişanlılık olacak. Yani darılmazlarsa. Donaldson'un hiç parası yok.»

Miss Peabody, «Tabii Theresa'nın kendi parası var,» dedi.

Miss Arundell soğuk bir tavırla, «Bir erkeğin karısının parasıyla geçineceğini hiç sanmıyorum,» diye cevap verdi.

Miss Peabody neşeyle bir kahkaha attı. «Son zamanlarda erkeklerin böyle şeylere pek aldırdıkları yok. Sen ve ben eski kafalıyız, Emily. Ben aslında kızın Donaldson'un nesini beğendiğini anlayamıyorum. Pek muhallebi çocuğu.»

«Yanılmıyorsam iyi bir doktormuş.»

«O altın çerçeveli gözlüğü. Soğuk bir tavırla konuşması! Gençliğimde öylelerine ukala derdik.» Bir sessizlik oldu. ıMiss Peabody'nin aklı geçmişe dalmış, gözlerinin önünde sakallı bıyıklı, çapkın halli genç adamların hayalleri sıralanmaya başlamıştı. Yaşlı kadın içini çekti. «O Charles denilen yaramazı bana yolla. Tabii eğer beni görmek isterse.»

«Tabii ister. Ona söylerim.»

İki yaşlı hanım birbirlerinden ayrıldılar.

Birbirlerini elli yıldan daha fazla bir süreden beri tanıyorlardı. Miss Peabody, Emily'nin babasının hayatındaki bazı belirli esef edilecek hataları biliyordu.

Thomas Arundell'in evliliğinin kız kardeşlerini ne kadar sarstığını bildiği gibi. Yeni kuşakla ilgili bazı dertleri de seziyordu. Ama iki ihtiyar arkadaş bu konuların hiçbirine değinmemişlerdi. İkisi de aile onuru, aile birliği ve aile dertleri konusunda sıkı ağızlılık gibi şeylere inanırlardı.

Miss Arundell köşküne doğru yürüdü. Bob sakin sakin peşinden geliyordu. Miss Emily Arundell başka hiç kimseye açıklamayacağı bir şeyi kendi kendine itiraf etmekteydi. Ailesinin genç kuşağıyla ilgili hoşnutsuzluklardı bunlar.

Theresa sözgelişi. Kıza yirmi bir yaşında kendi serveti teslim edildiğinden beri ona laf geçiremiyordu. O günden beri de

Theresa'mın bir hayli adı çıkmıştı. Resmi sık sık gazetelere basılıyordu.

Londra'da genç, neşeli, pervasız bir gruba katılmıştı. Acayip partiler veren bu grup zaman zaman karakolda buluyordu kendini. Emily'nin bir Arundell konusunda hiç de tasvip edemeyeceği türden bir ündü Theresa'nınki. Hatta Theresa'nın yaşayış tarzını hiç beğenmiyordu. Nişanlılığına gelince... Emily Arûndell'in bu

konudaki düşünce ve duyguları biraz karışıktı. Dr. Donaldson gibi sonradan görme birini bir Arundell'e layık bulmuyordu. Ama öte yandan Theresa'nın sakin bir taşra doktoru için uygun bir eş olmadığını da endişeyle düşünüyordu.

Emily Arundell içini çekerek Bella'yı düşünmeye başladı. Bella'nin kusurlu bir yanı yoktu. İyi bir kadındı. Mükemmel bir anne ve bir eş. Başkalarına örnek olacak kadar doğru davranırdı. Ve çok iç sıkıcı bir insandı. Ama Bella da yine tam bir takdirle düşünülemezdi. Çünkü bir yabancıyla evlenmişti. Yalnız yabancı değil, üstelik de Yunanlıydı. Önyargıları olan Miss Arundell için bir Yunanlı ise bir Arjantinli kadar kötüydü. İşte bu yüzden Bella'nin iki çocuğunu fazla sevemiyordu. Babalarına benziyorlardı. Görünüşlerinde İngilizleri andıracak hiçbir şey yoktu.

Sonra Charles...

Evet, Charles...

İnsanın gerçekleri görmezden gelmesinin bir yararı yoktu. Charles pek sevimli olmakla birlikte, hiç de güvenilecek bir genç değildi...

Emily Arundell içini çekti. Kendini çok yaşlı ve yorgun hissediyordu... Herhalde daha fazla yaşamam, diye düşündü. Sonra aklına yıllar önce yaptığı vasiyetname geldi. Hizmetkârlara ve yardım kurumlarına para bırakıyordu tabii. Servetinin geri kalanı ise hayatta olan üç akrabası arasında pay edilecekti. Yaşlı kadın bunun doğru ve adil olduğuna inanıyordu. Kendi kendine, Bella'nin payını bazı şartlara bağlasam mı, diye sordu. Kocasının buna el sürememesi için... Bunu Bay Purvis'le konuşmalıyım. Miss Arundell Küçük Yeşil Ev'in bahçe kapısından içeriye girdi.

Charles ve Theresa Arundell arabayla geleceklerdi. Tanios*

lar ise trenle.

İki kardeş köşke daha önce geldiler. Uzun boylu, yakışıklı, biraz alaycı tavırlı bir genç olan Charles, «Merhaba, Emily Hala,» dedi. «Nasılsın? Seni çok iyi gördüm.» Yaşlı kadını öptü.

Theresa taze yüzünü Miss Arûndell'in kırışık yanağına dayadı. «Nasılsın, Emily Hala?»

Emily Arundell, Theresa'nın hiç de iyi gözükmediğine karar verdi. Yüzü bol bol sürdüğü boyaya rağmen yorgundu. Gözlerinin etrafında da çizgiler belirmişti.

Salonda çay içtiler. Ters tarafa eğdiği son moda şapkasının altından tel tel çıkmış olan Bella Tanios, içe dokunan bir merak ve hevesle kuzini Theresa'ya bakıyordu. Onun elbiselerinin kesimini anlayıp ezberlemeye çalışmaktaydı.

Zavallı Bella! Giyim kuşama delicesine düşkündü ama bu bakımdan hiç de zevki yoktu. Theresa'nın kılığı pahalı ve biraz da değişikti. Genç kızın vücudu da çok güzeldi. Bella, Yunanistan'dan İngiltere'ye döner dönmez heyecanla Theresa'nın şıklığını kopya etmeye çalışmıştı. Ama bu işi daha ucuz kıyafetlerle başarmaya uğraşıyordu.

İri yarı, sakallı, neşeli halli bir adam olan Dr. Tanios, Miss Arundell'le konuşuyordu. Sesi kalın ve etkileyiciydi. Dinleyeni istememesine rağmen

etkilerdi bu ses. Şimdi de bütün isteksizliğine rağmen Miss Arundell'i etkilemeye başlamıştı.

Miss Lawson rahat oturtmuyordu bir türlü. Yerinden fırlıyor, tabak veriyor, çay masasının etrafında dönenip duruyordu. Son derece nazik bir genç olan Charles, ona yardım etmek için kaç kez yerinden kalktı. Ama Miss Laiwson ona teşekkür bile etmedi.

Çaydan sonra grup bahçede dolaşmaya çıkarken Charles kız kardeşine, «Lalwson benden hiç hoşlanmıyor,» diye yakındı. «Ne garip değil mi?»

Theresa alaylı alaylı, «Çok garip,» dedi. «Demek o müthiş çekiciliğine karşı koyabilen biri var?»

Charles çok canayakın bir ifadeyle gülümsedi. «Neyse ki sadece Lawson...»

Miss Lawson Bayan Tanios'la birlikte yürüyor, ona çocukları hakkında sorular soruyordu. Bella'nin renksiz yüzü aydınlanmış, heyecan ve şevkle konuşuyordu.

Kısa bir süre sonra altın çerçeveli bir gözlük takmış olan ciddi yüzlü, sarışın bir genç evden bahçeye çıktı. Biraz sıkılmış gibi bir hali vardı. Miss Arundell onu nezaketle karşıladı.

Theresa, «Merhaba, Rex,» diyerek genç adamın koluna girdi. Birlikte uzaklaştılar.

Charles yüzünü buruşturdu. Sonra da çocukluk günlerinden beri ahbap olduğu bahçıvanla konuşmaya gitti.

Miss Arundell tekrar eve girdiği zaman Charles, Bob'la oynuyordu. Köpek ağzında topuyla merdivenin sahanlığında durmuş, hafif hafif kuyruğunu sallıyordu.

Charles, «Haydi bakalım, oğlum,» dedi. Bob yere çöktü, topu burnuyla usul usul üst basamağa doğru itti. Sonunda top kaydı, Bob da heyecanla ayağa fırladı. Top basamaklara çarpa çarpa yavaş yavaş aşağıya indi. Charles topu yakalayarak yukarıya doğru fırlattı. Bob topu çabucak ağzıyla tuttu. Bir süre tekrarlandı oyun.

Charles, «Bob bu oyundan pek hoşlanıyor,» diye mırıldandı.

Mjss Arundell gülümsedi.

«Böyle saatlerce oynayabilir.»

Sonra salona girdi. Charles de onun peşinden gidince Bob düş kırıklığını belirtmek için havladı.

Charles pencereden dışarıya bir göz atarak, «Theresa'yla sevgilisine bak,» dedi.

«Pek acayip bir çift.»

«Theresa bu konuda gerçekten ciddi mi?»

Charles kesin bir tavırla, «Theresa, Rex için çıldırıyor,» diye cevap verdi.

«Zevk meselesi! Ne yaparsın? Bence bunun nedeni Rex'in Theresa'ya bakarken takındığı tavırlar. Rex ona kanlı canlı bir kadım değil, bilimle ilgili bir ömekmiş gibi bakıyor. Bu da Theresa için yepyeni bir şey. Ne yazık ki, Rex parasız. Theresa'nın

pahalı zevkleri var.»

Miss Arundell alayla, «Theresa herhalde yaşama tarzını değiştirebilir,» dedi.

«Tabii isterse. Ne de olsa kendi geliri var.»

«Efendim? Ah, evet evet.» Charles âdeta suçlu suçlu halasına baktı.

O akşam diğerleri akşam yemeğine oturmadan önce salonda toplandıkları sırada merdivenlerde bir gürültü oldu. Bu-,nu küfürler izledi. Sonra Charles içeri girdi. Yüzü kıpkırmızıydı.

«Affedersin, Emily Hala. Geç mi kaldım? Senin köpeğin yüzünden az kalsın korkunç bir şekilde merdivenden yuvarlana-caktım. Bob topu merdivenin yukarısında bırakmış.»

Miss Lawson, Bob'a doğru eğilerek bağırdı. «Dikkatsiz küçük köpekcik.»

Bob kadına küçümseyerek baktıktan sonra başını çevirdi.

Miss Arundell, «Biliyorum,» dedi. «Cok tehlikeli bir şey bu. Minnie, topu alıp kaldır.»

Miss Lawson telaşla dışarı çıktı.

Yemekte daha çok Dr. Tanios konuştu...

Grup erkenden yatmaya çıktı. Miss Lawson elinde yün. gözlük, kadifeden büyük bir torba ve bir kitapla Miss Arundell' in peşisıra onun yatak odasına gitti. Mutlu bir tavırla gevezelik edip duruyordu.

«Dr. Tanios insanı çok eğlendiriyor. Öyle değil mi? Anlattıkları...»

Miss Arundell, «Saçmalama, Minnie,» diye söylendi. «El-len'e beni saat altı buçukta kaldırmasını söyledin mi?»

«Ah, evet, Miss Arundell. Cay getirmemesini de tembih ettim. Ama bence...

Southbridge rahibi... çok dini bütün bir adamdı... o bana oruca gerek olmadığını...»

Miss Arundell yine onun sözünü kesti. «Ben şimdiye kadar sabah duasından önce bir şey yemedim. Bundan sonra da yiyecek değilim. Sen istediğin gibi yapabilirsin.»

«Ah hayır... ben öyle demedim... yani...» Miss Lawson şa-şalamuş ve üzülmüştü.

Miss Arundell emretti. «Bob'un tasmasını çıkar.»

Kadın bu isteği hemen yerine getirdi. Hala hanımının gözüne girmeye çalışıyordu.

«Cbk hoş bir akşam bu. Hepsi de burada oldukları için pek memnunlar.»

Miss Arundell, «Hıh,» diye homurdandı. «Hepsi de para koparmak için buraya geldiler.»

«Ah, sevgili Miss ArundeH'ciğim,..»

«iMinnie'ciğim, ben aptal değilim. Ben sadece içlerinden hangisinin bu konuyu hepsinden önce açacağını merak ediyorum.»

Miss Arundell'in bu konudaki merakı çabuk giderildi. Erte-

si sabah dokuzu biraz geçe sabah ayininden köşke döndüler. Dr. ve Bayan Tanios yemek odasındalardı. Arundell'lerin ikisiy-se görünürlerde yoktu. Kahvaltıdan sonra karı koca Tanios'lar dışarı çıktılar. Ama Miss Arundell sofradan kalkmadı.

Küçük bir deftere bazı hesaplan geçiriyordu.

Saat ona doğru Charles içeri girdi. «Geç kaldığım için özür dilerim, Emily Hala.

Ama Theresa benden de kötü durumda. Daha uyanmadı bile.»

Miss Arundell, «On buçukta kahvaltı sofrası toplanacak,» diye açıkladı. «Son zamanlarda hizmetkârları adam yerine koymamanın moda olduğunu biliyorum. Ama benimi evimde 'böyle

bir şey olamaz.»

«İyi. İnsan böyle olmalı.» Charles tabağına böbrek aldıktan sonra yaşlı kadının yanına oturdu. Gülümseyişi her zamanki gibi çek sevimliydi. Emily Arundell de çok geçmeden yeğenine hoş görüyle gülmeye başladı. Bundan oesaret alan Charles konuya giriverdi. «Bak, Emily Hala. Seni rahatsız ettiğim için üzgünüm ama başım çok dertte. Acaba bana yardım edebilir misin? Yüz sterlin derdimi halleder.»

Miss Arundell'in yüzünde sert bir ifade belirmişti. Yaşlı kadın düşündüklerini açık açık söylemekten kaçınmazdı. Yine öyle yaptı.

Hızla holden geçen Miss Lawson, az kalsın yemek odasından çıkan Charles'la çarpışıyordu. Merakla genç adama baktı. Yemek odasına girdiği zaman Emily Arundell masanın başında dimdik oturuyordu. Yüzü kızarmıştı.

Akrabalar

Charles merdivenlerden çevik hareketlerle çıkarak kız kardeşinin oda kapısına vurdu. Theresa içeriden hemen, «Buyurun,» diye seslendi. Charles odaya girdi.

Theresa yatakta oturmuş esniyordu. Charles yatağın kenarına ilişti. Beğeniyle,

«Gerçekten hoş bir kızsın, Theresa,» diye mırıldandı.

Theresa sert sert sordu. «Ne oldu?»

Charles güldü. «Cok zekisin! Anlayacağın, ben senden önce davrandım, kızım! Sen işe girişmeden halamdan biraz para sızdırmaya kalkıştım.»

«Ee?»

Charles başarıya erişemediğini belirtmek için ellerini açtı.

«Boşuna! Emily Hala beni azarladı. Kalbi sevgi dolu yakınlarının neden etrafına toplandıklarını bildiğini ima etti. Ayrıca kalbi sevgi dolu ailesinin düş

kırıklığına uğrayacağını açıkladı. Bize sadece sevgi vermeye hazır. Ondan da fazla olmamak şartıyla.»

Theresa alayla, «Biraz daha bekleyebilirdin,» dedi.

Charles yine gülümsedi. «Senin ya da Tanios'un benden önce davranmanızdan korktum. Theresa'cığım, korkarım bu kez hiçbir şey koparamayacağız; İhtiyar Emily aptal değil

tabii.»

«Ben onun aptal olduğunu hiçbir zaman düşünmedim ki.»

«Emily Halayı biraz korkutmaya da çalıştım.»

Theresa sert bir tavırla, «Ne demek istiyorsun?» diye sordu.

«Ona kendisini öldürmeleri için elinden geleni yaptığını söyledim. Ne de olsa parasını öbür dünyaya götürecek değil! Neden birazını bize vermiyor?»

«Charles, sen budalanın birisin!»

«Hayır, hiç de değilim. Ben kendimce bir psikologum. Bizim ihtiyara dalkavukluk etmenin hiçbir zaman yararı olmaz. Emily Hala ona meydan okunmasını tercih eder.

Ayrıca benim söylediğim de çok akla1 yakındı. O ölünce serveti bize kalacak.

Onun için daha önceden bize biraz para verebilir. Yoksa onu ortadan kaldırma isteği iyiee artabilir.»

Theresa'nın biçimli dudakları horgörüyle büküldü. «Sana hak verdi mi bari?»

«Bundan pek emin değilim. Sadece bana verdiğim öğütten dolayı teşekkür etti.

Alayla tabii. Ve kendini koruyacak gücü olduğunu söyledi. Onun üzerine, 'Benden uyarması,' dedim. Emily Hala da, 'Bunu hatırlayacağım,' diye cevap verdi.»

Theresa öfkeyle bağırdı. «Charles, sen gerçekten ahmaksın!»

«Ama Theresa, o sırada ben de öfkelenmiştim biraz! Bizim ihtiyarın parası çok!

Pek çok! Emily Halanın gelirinin onda birini bile harcamadığından1 eminim! Neye

harcayacak? Oysa bir de bize bak. Genciz, tamı hayatın zevkini çıkaracak çağdayız. Emily Hala bize inat olsun diye yüz yaşma kadar yaşamayı da başarabilir. Ama ben şimdi eğlenmek istiyorum... Sen de öyle...»

Theresa başını salladı. Alçak bir sesle, soluk soluğa konuşur gibi, «Onlar bunu anlamıyorlar...» dedi. «İhtiyarlar bunu anlamıyorlar..., Anlayamazlar da. Onlar yaşamanın ne demek olduğunu unutmuşlar!»

İki kardeş bir süre sessizce oturdular.

Sonra Charles ayağa kalktı. «Neyse, hayatım. Benden daha başarılı olmanı dilerim. Ama açıkçası bundan kuşkuluyum.»

Theresa, «Ben Rex'in ne kadar yetenekli olduğunu, ona bir fırsat verilmesi gerektiğini, genel pratisyen olarak bir kenarda paslanmasının doğru olmayacağını anlatırsam... Ah, Charles, şu anda alacağımız birkaç bin sterlin bütün hayatımızı değiştirebilir!»

«O parayı elde edeceğini umarım. Ama hiç sanmıyorum. Sen çılgınca eğlenerek çok para harcadın. Theresa, şu Bella ya da ne idüğü belirsiz

Tanios halamdan para sızdırabilir mi dersin?»

«Paranın Bella'nın işine yarayacağını pek sanmıyorum. Pek rüküş. Yuvasından başka ilgilendiği bir şey de yok.»

«Herhalde o arsız çocukları için bir şeyler istiyor. Okullar, dişçi, müzik dersleri filan. Zaten önemli olan da Bella değil Tanios. Onun paranın kokusunu uzaktan aldığından eminim. Adamın Bella'nın paralarını çarçur ettiğini biliyor muydun? Spekülasyona girişmiş ve Bella'nın bütün parasını kaybetmiş.»

«İhtiyar Emily'den bir şeyler alabilir mi dersin?»

Charles öfkeyle, «Ona engel olacağım,» diye homurdandı. Odadan, çıkıp aşağıya indi. Bob holdeydi. Dostça bir tavırla Oharles'a yaklaştı. Köpekler ondan çok hoşlanırlardı. Bob salona doğru koştu. Sonra da durarak Charles'a baktı. Genç adam ağır ağır köpeğin peşinden gitti.

«Ne var?»

— 18 —

Bob telaşla odaya girdi ve küçük bir komodinin önünde ümitli bir tavırla yere oturdu.

Charles ona yaklaştı. «Ne istiyorsun bakayım?» , Bob kuyruğunu salladı. Uzun uzun çekmelere baktıktan sonra usulca havladı.

«Çekmede O|an Djr şeyi mi istiyorsun?» Charles en üst çekmeyi açtı. «Vay vay vay...» Kaşlarını kaldırmıştı. Çekmenin bir köşesinde bir deste para vardı.

Charles alıp banknotları saydı. Sonra da gülerek desteden ayırdığı üç birer sterlinlik banknotla iki şilini cebine soktu. Destenin geri kalanını dikkatle bulduğu köşeye yerleştirdi. «Bak işte bu güzel bir fikirdi, Bob. Hiç olmazsa Charles Amcan böylece masraflarını karşılamış olacak. Biraz peşin para daima işe yarar.» Charles çekmeyi kaparken Bob sitemle hafifçe havladı.

Genç adam «özür diledi. «Affedersin, dostum.» Diğer çekmeyi açtı. Bob'um topu bir köşesindeydi.

Genç adam topu aldı. «Hah, işte. Biraz oyna bakayım.»

Bob topu kaparak koşa koşa odadan çıktı. Biraz sonra topun basamaklara çarpa çarpa merdivenden aşağıya düştüğü duyuldu.

Charles bahçeye çıktı. Güzel, güneşli bir sabahtı. Etraf leylak kokuyordu.

Miss Arundell'le Bay Tanios beraberdiler. Adam' İngiliz eğitiminin üstünlüklerinden söz ediyordu. İyi bir eğitimin üstünlüklerinden. Ama ne yazık ki, kendi çocukları için bu lüksü sağlaması imkânsızdı.

Charles alaycı bir tavırla gülümsedikten sonra neşeyle konuşmaya katıldı. Ve sözü ustalıkla başka konuya kaydım/erdi.

Emily Arundell dostça bir ifadeyle ona güldü. Charles bir an taktiğinin halasını eğlendirdiğini ve yaşlı kadının usulca ona cesaret verdiğini düşündü. Genç adamı keyifleniverdi birdenbire. Belki de oradan ayrılmadan önce... Evet, Charles fazla umutlu ve iyimser bir insandı.

O akşam üzeri Dr. Donaldson arabasıyla gelerek Theresa'yı aldı. Kasabanın dışında otomobilden inerek koruda dolaştılar. Rex Donaldson, Theresa'ya uzun uzun teorilerini ve son deneylerini anlattı.

19-

Sonunda genç kız içini çekerek, «İşin senin için çok önemli değil mi hayatım?»

diye mırıldandı. Dr. Donaldson, «Tabii,» dedi.

Theresa'ya hiç de tabii gelmiyordu oysa. Arkadaşlarından ancak bir ikisi çalışıyorlar, üstelik bundan fena halde yakınıyorlardı. Genç kız daha önce bir iki kez daha yaptığı gibi, Rex'e nasıl da aşık oldum, diye düşündü. Olacak şey mi bu? Neden insanın başına böyle gülünç, şaşırtıcı şeyler geliyor? Bu bir çılgınlık! Theresa kaşlarını çattı. Grubu çok neşeli ve havaiydi. Tabii yaşamak için aşk maceraları gerekliydi. Ama hiçbir zaman ciddiye alınmamalıydı bunlar.

Sever, sonra da «Haydi, hoşça-kal,» derdin. Ama şimdi Rex Donaldson'a karşı duydukları bambaşkaydı. Daha derindi bu duygular. Genç adama, «Haydi, hoş-

çakal,» diyemeyeceğini seziyordu.

Rex'in her özelliği onu çekiyordu. Sakinliği, tarafsızlığı. Bilimsel kafasının mantıklı soğukkanlılığı. Bundan başka bu alçakgönüllü, biraz bilgiç tavırlı genç adamın gizli, güçlü bir yanı olduğunu da hissediyordu. Theresa, Rex için her şeyi yapabileceğini anlıyordu. Her şeyi!

Somurtarak, «Para da ne baş belası,» diye söylendi. «Emily Hala ölseydi, o zaman seninle hemen evlenirdik. Sen Londra'ya yerleşirdin. Deney tüpleri ve kobaylarla dolu bir laboratuvarın olurdu. Kabakuiaklı çocuklar ve karaciğerleri bozuk ihtiyar kadınlarla uğraşmazdın.»

Donaldson, «Halanın daha uzun yıllar yaşamaması için hiçbir neden yok,» dedi.

«Tabii dikkatli davranması şartıyla.» Theresa ümitsizce mırıldandı. «Bunu biliyorum.» O sırada köşkte, eski tipte meşe eşyaları döşenmiş odada Dr. Tanios karısına, «Artık ben yeteri kadar giriş yaptım sanırım,» diyordu.

«Şimdi sıra

sende, yavrum.» Bakır bir ibrikten üzerinde gül desenleri olan porselen bir leğene su koymaktaydı. Bella Tanios ise tuvalet masasının önünde oturuyordu.

Saçımı Theresa'nınki gibi taradım, diye düşünüyordu. Ama yine de Theresa'nınki gibi olmadı...

Neden acaba? Kocasına kısa bir sessizlikten sonra cevap verdi.

«Ben Emily Teyzeden para

isteyemem...»

«Parayı kendin için istemeyeceksin ki, Bella. Qocuklar için

yapacaksın bunu. Ne yazık ki, yatırımlarımız bakımından şansımız yardım etmedi.»

Bay Tanios'un arkası dönüktü. Karısının ona baktığını far-ketmedi. Bella biraz da inatçı bir tavırla, «Ne olursa olsun, böyle bir şeye kalkışmamak daha doğru olur,» dedi. «Emily Teyze biraz aksidir. Cömert davranabilirdi. Ama ondan bir şey istenmesinden hoşlanmaz.»

Tanios, ellerini kurulayarak ona yaklaştı. «Bella, ne oldu sana? Sen inatçı bir insan değilsindir... Sonra... buraya neden geldik?»

«Ben hiçbir zaman... yani... ben buraya para istemeye gelmedim...»

«Çocukların doğru dürüst eğitilmeleri konusunda tek ümidin teyzende olduğunu sen de kabul etmiştin.»

Bella Tanios cevap vermeden sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. Ama yüzünde, aptal birçok kadının zeki kocalarının pahalıya mal olan dersler sonunda tanımasını öğrendikleri o inatçı ifade vardı. Bella, «Belki bunu teyzem kendisi teklif eder...» dedi.

«Olabilir... Ama teyzen bu ana kadar bunu ima bile etmedi...»

Bella, «Keşke çocukları da getirseydik,» diye cevap verdi. «Emily Teyze Mary'i mutlaka çok severdi. Edward ise son derece de akıllı...»

Tanios alaylı alaylı, «Teyzenin çocuklara bayılan kadınlardan olduğunu sanmıyorum,» dedi. «Belki de çocukları buraya getirmememiz çok daha iyi oldu.»

«Ama Jacob...»

«Evet evet, yavrum. Neler hissettiğini biliyorum. Ama bu kurumuş, ihtiyar İngiliz kızları! Öf! Bunlar insandan bile sayılmaz! Mary'imiz ve Edward'imiz için elimizden geleni yapmak istiyoruz. Öyle değil mi? Miss Arundell bize kolaylıkla biraz yardım edebilir.»

Bayan Tanios döndü. Yanakları kızarmıştı. «Jacob, yalvarırım, yalvarırımı bu defa bundan vazgeçelim. Akıllıca bir şey olmayacak. Teyzemden para istemek hiç hoşuna gitmiyor.»

Tanios ona sokularak arkasında durdu. Kolunu kadının omzuna attı. Bella bir an titredi. Sonra da hareketsiz kaldı. Vücu-

du kaskatı kesilmişti. Kocası «Ne olursa olsun,» dedi. Sesi hâlâ tatlıydı.

«Senden istediğimi yapacağından eminim, Bella... Bildiğin gibi sonunda daima istediğimi yerine getirirsin... Evet, bu sefer istediğimi yapacağından eminim.»

Kaza

Salı günü akşam üzeriydi. Evin yan kapısı açıktı. Miss Arun-dell eşikte durarak Bob'un topunu bahçe yolunun sonuna doğru attı. Köpek topunun peşinden koştu.

Emily Arundell, «Bir kere daha, Bob,» dedi. «Bu kez daha ustaca atacağım.»

Top yine hızla yerde yuvarlandı. Bob da olanca hızıyla peşinden gidiyordu.

Sonra Miss Arundell eğilerek Bob'un ayağının dibine bıraktığı topu aldı. Dönüp içeri girdi. Bob da peşindeydi. Yaşlı ka:-din yan kapıyı kapatıp salona girdi.

Topu çekmeye koydu. Bob da yanındaydı yine. Emily Arundel! şöminenin rafındaki saate bir göz attı. Altı buçuk olmuştu. «Akşam yemeğinden önce biraz dinlenmemi gerekiyor. Bob.»

Merdivenlerden yatak odasına çıktı. Bob da beraber tabii. Miss Arundell kreton örtülü kanepeye uzanarak içini çekti. Bob ayağının ucuna yerleşmişti. Yaşlı kadın, neyse bu gün salı, diye düşündü. Konuklar yarın geliyor... Bu hafta sonu ona bilmediği bir şeyi açıklamış değildi. Daha çok, bu ziyaret bildiği şeyleri unutmasına engel olmuştu. Emily Arundell kendi kendine, herhalde yaşlanıyorum artık, dedi. Ben yaşlandım... Yarım saat gözleri kapalı yattı. Sonra yaşlıca bir kadın olan orta hizmetçisi Ellen sıcak su getirdi. Emily Arundell kalkarak akşam yemeği için hazırlandı.

Dr. Donaldson da yemeğe gelecekti o gece. Emily Arundell bu fırsattan yararlanarak genç adamı yakından incelemek istiyordu. Delişmen Theresa'nm bu soğuk ve ukala genç adamla evlenmek istemesini hâlâ aklı almıyordu. Bu soğuk ve ukala genç adamın Theresa'yla evlenmek istemesini de.

Akşam saatleri ilerlerken Emily Arundell, Dr. Donaldson'u daha iyi tanımayı pek de başaramadığını düşündü. Genç adam terbiyeli ve resmiydi; Emily Arundell'e hak veriyordu. «Gençliğimizdeki delikanlılar çok daha ilginçti.»

Dr. Donaldson geç vakitlere kadar kalmadı. Saat onda gitmek üzere kalktı. O

evden ayrıldıktan sonra Miss Arundell yatmak istediğini açıkladı. Yaşlı kadın yukarı çıkarken genç akrabaları da onu izlediler. Nedense o gece hepsi biraz keyifsiz gibiydi. Miss Lawson son görevlerini yerine getirmek için aşağıda kaldı. Bob'un dışarıda biraz dolaşması için ona kapıyı açtı. Şöminedeki korları külle örttü. Yangın çıkabileceğini düşünerek ocağın önündeki halıyı katlayıp kenara

çekti.

Beş dakika sonra soluk soluğa Emily Arundell'in odasının kapısından içeri giriyordu. «Her şeyi getirdim sanırım.» Yünü, kadife torbayı ve genel kitaplıktan aldığı bir romanı masaya koydu. «Bu kitabı beğeneceğinizi umarım.

Kütüphaneci kız listenizdeki eserlerden hiçbirinin olmadığını söyledi. Ama bu getirdiğimi beğeneceğinizden emindi.»

Emily Arundell, «O kız budalanın biri,» dedi. «Kitap konusunda da son derecede zevksiz.»

«Ah... Affedersiniz. Belki benim...»

«Saçmalama. Kabahat sende değil.» Emily Arundell daha yumuşak bir sesle ekledi.

«Bu akşam üzeri eğlendiğini umarım.»

Miss Lawson'un gözleri parlayıverdi. Heyecanlanmış, âdeta gençleşmişti. «Ah, evet, çok teşekkür ederim. Bana izin verdiğiniz için çok iyisiniz. Çok ilgi çekici saatler geçirdim. İspritizma tahtasından yararlandık. Gelen ruhlar çok ilginç şeyler yazdılar. Tabii bu seans yapmaya benzemiyor... Julia Tripp

'otomatik yazı1 konusunda çok başarılı olmaya başladı. Artık Aramızdan Ayrılmış

Olanlardan birkaç haber geldi. Böyle şeylere izin verildiği için kalbim minnetle doluyor...»

Miss Arundell hafifçe güldü. «Rahip bu sözlerini duymasın.»

«Ah, ama Miss Arundell, ben bunun kötü bir yanı olmadığıma inanıyorum. Keşke sevgili Bay Lonsdale bu konuyu ince-tese. İnsanin hiç incelemediği bir konuda karar vermesi bence darkafalılık. Hem Julie, hem de Isabel Tripp ruhlarla yakından ilişki kurabiliyorlar.»

Miss Arundell mırıldandı. «Onlarda da ruh hali var zaten.» Julia ve Isabel Tripp'ten pek hoşlanmazdı. Onların elbiselerini biçimsiz, sadece sebze ve meyva

yemelerini gülünç, tavırlarını da yapmacık bulurdu. Kökleri olmayan, iyi yetiştirilmemiş kimselerdi onlar. Ama iki kardeşin heyecanlı davranışları onu eğ-lendirirdi. Ayrıca Tripp'lerle arkadaşlığın zavallı Minnie'ye büyük bir zevk verdiğini biliyordu. Yardımcısı da bu zevk çok görülmeyecek kadar iyi kalpliydi aslında.

Zavallı Minnie! Miss Arundell yardımcısına küçümseme karışık bir sevgiyle baktı.

Yanına ona bakmaları için kaç tane 'böyle bön, orta yaşlı kadın almıştı. Hepsi de birbirlerinin eşiydi. Sevecen, telaşlı, uysal ve tümüyle akılsız.

Zavallı Minnie bu akşam pek heyecanlı, diye düşündü. Gözleri pırıl pırıl parlıyor. Miss Lawson dalgın dalgın odada dolaşıyor, ne yaptığının farkında değilmiş gibi şuna buna dokunuyordu. Gözleri ışıl ısıldı.

Sonra çekine çekine, «Keşke siz de orada olsaydınız...» diye kekeledi. «Sizin henüz bütün bunlara tam anlamıyla inanmadığınızı hissediyorum, Miss Arundell.

Ama bu gece ruhlardan bir haber geldi. Adının başharfleri E.A. olan birine bir haber. Harfler kesindi. Haber yıllar önce ölmüş olan birinden geliyordu.

Çok yakışıklı bir subaydan. Isabel onu olduğu gibi gördü. Herhalde adam babanız General Arundell'di. Verdiği haber de o kadar güzeldi ki. Sevgi ve teselli doluydu... Sabırla her şeyin elde edilebileceğini açıklıyordu.»

Miss Arundell, «Babam öyle şeylere pek aldırmazdı,» dedi.

«Ah, ama sevdiklerimiz öbür tarafta çok değişiyorlar. Orada sadece sevgi ve anlayış var. Sonra ispritizma tahtası bir anahtarla ilgili bir şeyleri yazdı.

Bana bu Boule komodinin anah-tarıymış gibi geldi. Acaba olabilir mi?»

«Boule komodinin anahtarı mı?» iMiss Arundell'in sesi ilgi doluydu şimdi.

«Evet, bana öyle gibi geldi. Dolabın içinde önemli kâğıtlar olabileceğini düşündüm. Böyle bir şeyler. Belgelerle kanıtlanan bir olayda ruhlar belirli bir eşyanın içinin aranmasını bildirmişler. Ve gerçekten de bu araştırmanın sonunda bir vasiyetname bulunmuş.»

«Boule komodinde vasiyetname yoktu.» Miss Arundell çabucak ekledi. «Haydi, git yat, Minnie. Yorgunsun. Ben de öyle. Yakında bir akşam Tripp'leri buraya davet ederiz.»

«Ah, işte bu çok hoş olur! İyi geceler, hayatım. Başka istediğiniz bir şey var mı? Köşk konuk dolu. Bu yüzden yorulmadığınızı umarım. Ellen'e yarın salonu iyice havalandırmasını, perdeleri silkmesini söyleyeceğimi. Sigara kokusu eşyalara siniyor. Açıkçası siz çok iyisiniz. Onların salonda sigara içmelerine izin veriyorsunuz.»

Emily Arundell, «Bazı modern alışkanlıklara boyun eğmemiz gerekiyor,» dedi. «İyi geceler, Minnie.» Miss Lawson odadan çıkarken, Emily Arundell, bu ispritizma seansları Minnie'nin sağlığına dokunmasa, diye düşündü. Gözleri neredeyse yuvalarından uğrayacak. Huzursuz ve heyecanlı...

Emily Arundell yatağına girerken kendi kendine, şu Boule komodin meselesi de acayip, dedi. Eski günlerdeki bir olayı hatırlamıştı, ekşi ekşi gûlümsüyordu.

Anahtar babasının ölümünden sonra bulunmuştu. Komodin açılınca dışarıya bir sürü boş konyak şişesi yuvarlanmıştı. Böyle küçük bir olayı Minnie'nin de, Isabel ve Julia Tripp'in de bilmeleri imkânsız, diye düşündü. İnsan işte bu yüzden bu ispritizma olayının doğru bir yanı olup olmadığını kendi kendine soruyor...

Dört sütunlu karyolasında yatan Emily Arundell'in hiç uykusu yoktu. Son zamanlarda zorlukla uyuyabiliyordu zaten. Dr. Greinger'in uyku ilaoı tekliflerine de yanaşmamıştı. Uyku ilaçları zayıf insanlara göreydi.

Parmaklarının sızlamasına ya da dişlerinin ağrımasına, uykusuz bir gecenin sıkıntısına dayanamayan kimselere göre.

Emily Arundell o hafta sonunu düşündü. Her şey belirsiz bir biçimde, endişe verecek gibiydi...

Bu fikirleri kafasından kovmaya çalıştı. Bunları düşünmenin bir yararı yoktu ki.

Dirseğinin üzerinde doğrularak saate baktı. Bir olmuştu. Ama hiç uykusu yoktu...

Yataktan kalkarak terliklerini, kalın sabahlığını giydi. Aşağıya inecek ve haftalık masrafları gözden geçirecekti.

Bir gölge gibi koridorda ilerledi. Burada bütün gece hafif bir ışık yanardı.

Emily Arundell merdivenin başına geldi. Elini tırabzana doğru uzattı. Sonra da olmayacak bir şekilde sendeledi. Dengesini bulmaya çalıştı. Başaramadı ve merdivenden aşağıya yuvarlandı. '

Düşerken çıkan gürültü. ve feryatları uyumakta olan ev halkının yataklarından fırlamasına neden oldu. Kapılar açıldı, ışıklar yandı.

Miss Lawson merdivenin başındaki odasından dışarı fırladı. Endişeyle kesik kesik bağırarak çabucak merdivenlerden indi. Diğerleri de teker teker geldiler. Çok şık robdöşambrıyla, uzun uzun esneyen Charles. Koyu renk ipek bir kimonoya sarınmış olan Theresa. Saçlarının dalgasını korumak için kafasına bir sürü tarak takmış olan lacivert sabahlık 11 Bella.

Şaşırmış, sersemlemiş olan Emily Arundell yerde yatıyordu. Omzu ağrıyordu, ayak bileği de. Bütün vücudu sızlıyordu. Herkesin tepesine, dikilmiş olduğunun, aptal Minnie Lawson'un ağlayarak ellerini beceriksizce salladığının farkındaydı.

Theresa' nın kara gözlerinde şaşkın bir ifade vardı. Bella ağzını bir karış

açmış, bir şeyler beklenmiş gibi duruyordu. Sonra Charles'in sesini duydu. Sanki çok uzaklarda bir yerde konuşuyordu yeğeni.

«O Tanrının cezası köpeğin topu! Herhalde Bob topu burada bıraktı, halam da ona takıldı. Bakın! İşte top şurada!»

Sonra Emily Arundell otoriter birinin diğerlerini bir yana iterek yanında diz çöktüğünü farketti. Birdenbire rahatladı. Artık sorun halledilecekti.

Dr. Tanios kesin bir tavırla, «Hayır, hayır, bir şey yok,» diyordu. «Hiçbir kemik kırılmamış... Tabii çok sarsılmış ve vücudu berelenmiş. Kötü bir şok geçirdiği'kesin. Ama şansı varmış. Yoksa çok daha kötü olabilirdi.»

Yaşlı kadını kolaylıkla yerden kaldırarak odasına götürdü. Nabzını sayarak başını salladı. Hâlâ ağlayarak ayak altında dolaşan Minnie'yi konyak getirmesi, buyot için de su kaynatması için yolladı.

Aklı karışmış, fena halde sarsılmış olan Emily Arundell o an Dr. Tanios'a karşı minnet duydu. Ama anlayamadığı, onu rahatsız eden bir şey vardı. Ne olduğunu bilemiyordu. Ama şimdi

bunu düşünecek halde değildi. Ona söyledikleri gibi ilacı içecek ve uykuya dalacaktı.

Ama bir şey eksikti,.., Ya da biri.

Neyse... Düşünmeyecekti... Omzu sancıyordu. Verilen ilacı içti. Dr. Tanios'un,

«Artık kendine gelecek...»

dediğini duydu.

Gözlerini kapattı.

Emily Arundell kulaklarında tanıdık bir sesle uyandı. Hafif, boğuk bir havlama.

Bir anda bütün uykusu dağılıverdi.

Bob... yaramaz Bob sokak kapısının dışında bağırıyordu. Bütün geceyi dışarıda geçirdiği için utanmıştı. Onun için usulca ama ümitle havlıyordu. Miss Arundell kulak verdi. Ah, evet, neyse. Minnie, Bob'u içeri almak için aşağıya iniyordu.

Ön1 kapının açılırken çıkardığı gıcırtıyı duydu. Sonra birtakımı mırıltılar.

Minnie boş yere köpeğe sitem ediyordu. «Ah seni yaramaz köpek. Seni haylaz Bobbie!»

Aynı anda Emily kaza sırasında bilinçaltının neyi aramış ve bulamamış olduğunu anladı. Bob'du bu! Kendisi merdivenden yuvarlanmış, herkes telaşla koşuşmuştu. O

gürültüye Bob' un da havlamalarla katılması gerekirdi. Ama şimdi durum anlaşılıyordu. Bob gece dolaşması için bahçeye bırakıldıktan sonra başını alıp gitmişti. Zaman zaman yapardı böyle.

Emily, neyse, diye düşündü. Her şey anlaşıldı... Ama anlaşılmış mıydı gerçekten?

Bir şey daha onu endişelendiriyordu. Kafasının derinliklerindeki neydi? Kaza,.., Geçirdiği kazayla ilgiliydi bu.

Ah, evet, biri... Charles, Bob'un sahanlıkta bıraktığı topuna takıldığını söylemişti... Top gerçekten oradaydı. Charles eline alıp göstermişti.

Emily Arundell'in başı zonkluyor, omzu sızlıyordu. Berelenmiş vücudu acı içindeydi. Ama bütün bu ıstırabı arasında kafası berraktı. Şokun neden olduğu o sersemlik geçmişti. Hafızası da yerindeydi. Bir gün önce olanları akşam saat altıdan itibaren kafasından geçirmeye başladı... Her olayı adım adım izledi. Ve sonunda sahanlığa giderek aşağıya inmeye hazırlandığı ana erişti.

— 27 —

Ve şüphe ve dehşetle sarsıldı...

Herhalde... yanılıyordu. Mutlaka yanılıyordu... Bir olaydan sonra insanın aklına türlü acayip şey gelirdi. Bob'un topunun yuvarlaklığını ayağının altında hissetmeye çalıştı...

Ama böyle bir şeyi hatıriayamadı.

Onun yerine...

Kendi kendine, sinirlerim bozulmuş, dedi. Gülünç hayallere kapılıyorum.

Gelgelelim o makul ve mantıklı kafası bunu bir an bile itiraf etmeye yanaşmadı.

Victoria devri insanlarının öyle budalaca iyimserlikleri yoktu. Onlar kolaylıkla her şeyin en kötüsüne inanabilirlerdi.

Emily Arundell de en kötü şeye inanıyordu...

Miss ArundeSI bir mektup yazıyor

Cuma günüydü.

Miss Arundell'in akrabaları gitmişlerdi artık.

Hepsi de başlangıçta kararlaştırdığı gibi köşkten çarşamba günü ayrılmışlardı.

Her biri yaşlı kadına yanında kalmayı teklif etmişlerdi. Miss Arundell de hepsine teker teker red cevabı vermişti. Sakin sakin yatmak istiyordu.

Akrabalarının gidişinden sonra geçen iki gün Emily Arundell durmadan düşünmüştü.

Cok üzgündü. Canlı, enerji dolu, tereddüt nedir bilmeyen bir insandı.

Hareketsizlikten hiç hoşlanmazdı. Ama şimdi bu konuda ne yapması gerektiğine bir türlü karar veremiyordu.

Bazen kendi kendine güvenemiyor, olayları yanlış hatırladığını düşünüyordu.

Açılabileceği kimse de yoktu. Hiç kimse.

Miss Lawson ayaklarının ucuna basa basa odaya girdi. Hastaya et suyu getirmişti.

Emily Arundell'in gözleri kapalı yattığını görünce durakladı. Sonra Miss Arundell birdenbire kesin ve güçlü bir tavırla iki kelime söyledi. Miss Lawson az kalsın kâseyi elinden düşürüyordu.

Emily Arundell, «Mary Fox,» dedi.

Miss Lawson telaşla sordu. «Boks mu, hayatım? Boks mu dediniz?»

«Sen sağırlaşmaya başladın, Minnie. Benim bokstan söz ettiğim yok. Ben, 'Mary Fox,' dedim. Geçen yıl Cheltenham'da tanıştığım bir hanım. O kâseyi bana ver.

Bak, et suyunu yine alttaki tabağa dökmüşsün. Odama girerken de ayaklarının ucuna basma. Bunun insanı ne kadar sinirlendirdiğini bilemezsin. Şimdi aşağıya in ve bana Londra telefon rehberini getir.»

«Ben telefon numarasını bulayım size. Ya da adresi.»

«Eğer böyle yapmanı isteseydim söylerdim. Dediğimi yap. Rehberi buraya getir.

Yazı takımımı da yatağın yanına koy.»

Miss Lawson emirleri yerine getirdi. İstenen her şeyi yaptıktan sonra odadan çıkarken Emily Arundell birdenbire beklenmedik bir şey söyledi. «Sen iyi, sadık bir insansın, Minnie. Benim bağırıp çağırmama aldırma. Aslında iyi kalpliyimdir.

Bana hem şefkatle, hem de sabırla davrandın.»

Miss Lawson odadan çıkarken yüzü pespembeydi. Anlaşılmaz bir şeyler söyleyip duruyordu.

Miss Arundell yatağında doğrulup oturdu. Bir mektup yazdı. Dikkatle ağır ağır.

Zaman zaman durup düşünüyor, bazı kelimelerin altını çiziyordu. Sonunda memnun bir tavırla derin bir nefes alarak imzasını attı. Mektubu katlayıp zarfa koydu.

Üzerine bir isim yazdı. Sonra yeni bir kâğıt çekti. Önce bir taslak yaptı.

Tekrar okuyup bazı değişiklikler yaptıktan sonra temize çekti. Yazdıklarını birkaç kez gözden geçirdi. İsteklerini iyice açıklamış olduğuna karar vererek bu kâğıdı da bir zarfa koydu. Üzerine Avukatı William Purvis'in adresini yazdı.

Sonra yeniden ilk zarfı aldı. Mösyö Hercule Poirot'ya gidecekti bu. Telefon rehberini açarak Belçikalı dedektifin adresini buldu.

Kapıya vuruldu.

Miss Arundell adresini tamamlamış olduğu mektubu, Hercule Poirot'ya yazdığı mektubu yazı çantasının iç kapağına soku verdi.

Minnie'nin merakını uyandırmaya hiç niyeti yoktu. M>\<\-

fazla meraklıydı.

«Girin,» diye seslenerek başını yastrklarıno dayadı. Rahat bir nefes aldı.

Sorunu halletmek için gerekli önlemleri almıştı.

Hercule Poirofya bir mektup geliyor

Yukarıda anlattığım olayları tbbii çok sonradan öğrendim. Ama aile üyelerini uzun uzun sorguya çektikten sonra olayları doğru bir şekilde, bütün ayrıntılarıyla

yazdığımı sanıyorum.

Poirot'yla ben ıbu işe Miss Arundell'in mektubunu aldığımız zaman karıştık.

O günü çok iyi hatırlıyorum. Haziranın sonlarında sıcak, boğucu bir sabahtı.

Poirot mektuplarını her zaman belirli bir şekilde açardı. Her zarfı alır, inceler, sonra ucunu kâğıt bıçağıyla düzgün bir biçimde yırtardı. Mektubu okuduktan sonra bunu kakao ibriğinin gerisindeki dört desteden birine koyardı.

(Poirot kahvaltıda hep kakao içerdi. Bence mide bulandırıcı bir alışkanlıktı bu.)

Poirot bu mektupları inceleme işini âdeta bir makine düzeniyle yaptığı için en ufak bir değişiklik hemen insanın dikkatini çekerdi.

Ben pencerenin önünde oturmuş, gelip geçen arabaları seyrediyordum. Arjantin'den yeni dönmüştüm. Londra'ya özgü o gürültüleri duymak benim için çok heyecan verici bir şeydi.

Başımı çevirerek gülümsedim. «iPoirot ben... alçakgönüllü Dr. Watson, sana çıkardığım sonucu açıklayacağım.»

«Buna çok memnun olurum, dostum. Nedir bu sonuç?»

Ukalaca bir tavırla, «Bu sabah seni çok ilgilendirecek bir mektup aldın,» diye açıkladım.

«Sen Watson değil, Sherlock Holmes'sun! İyi bildin gerçekten.»

Güldüm. «Anlayacağın ben senin usullerini biliyorum, Poirot! Bir mektubu iki kez okudun mu, bundan yazılanların seni çok ilgilendirdiği anlamı çıkar.»

«Bu konuda kararı sen ver, Hastings.» Arkadaşımı gülümseyerek mektubu bana uzattı.

Kâğıdı ilgiyle aldım, sonra da yüzümü buruşturdum. O eski tarzda, küçücük yazıyla yazılmıştı. «Mektubu okumam şart mı?» diye yakındım.»

«Okumak zorunda değilsin. Tabii değilsin.»

«Bana mektupta neler olduğunu anlatamaz mısın?»

«Senin kendi kendine karar vermeni istiyorum. Ama mektubu okumak içini sıkacaksa o zaman bu zahmete katlanma.»

«Hayır, hayır,» diye bağırdım. «Ne olduğunu anlamak istiyorum.»

Arkadaşım alaycı bir tavırla, «Anlayabileceğini sanmıyorum,» dedi. «Aslında mektupta bir açıklama yok.»

Poirot'nun durumu abarttığını düşündüm ve hemen mektubu okumaya başladım.

«tMösyö Hercule Poirot,

Beyefendi, uzun bir süre şüphe ve kararsızlıkla kıvrandıktan sonra cesaret bularak (bu iki kelime karalan-mıştı) bütün cesaretimi toplayarak size

mektup yazıyorum. Bana özel bir meselede yardım edebileceğinizi umuyorum. ('Özel bir mesele' kelimelerinin altı üç defa çizilmişti.) Adınızı biliyorum. Sizden bana Exeter'li Miss Fox sizi şahsen tanımıyordu. Ama eniştesinin kız kardeşinin sizin sıkı ağızlılık ve nezaketinizi çok övdüğünü hatırlıyordu. ('Çok övdüğü'

kelimelerinin altı bir defa çizilmişti.) Ne yazık ki, bu hanımın adını unutmuşum. Tabii o hanımın adına yürüttüğünüz araştırmanın nasıl bir şey olduğunu sormadım. Ama Miss Fox'un konuşmasından bunun mahrem ve üzüntü veren bir şey olduğunu anladım. (Son sekiz kelimenin altı da iyice çizilmişti.)»

Bu titrek yazıyı okumak çok zordu. «Poirot, bu işe devam etmem şart mı? Kadın ne istediğini açıklıyor mu?»

«Devam et, dostum. Biraz sabırlı ol.»

«Sabır,» diye homurdandım. «Şu yazıya bak. Sanki bir örümcek mürekkep hokkasına düşmüş. Sonra da kâğıdın üze-

rinde yürümüş! Çok iyi hatırlıyorum, Mary Halamın yazısı da böyleydi.»

Mektubu okumaya devam ettim.

«İçinden çıkamadığımı bu meselede benim adıma gerekli araştırmaları yapabileceğinizi düşünüyorum. Bu konu son derece sıkı ağızlı olmanızı gerektiriyor. Ayrıca benim yanılmış olmam ihtimali de var. Böyle olmasını diliyor, dua ediyorum. ('Dua1 kelimesinin altı iki defa çizilmişti.). İnsan bazen normal açıklaması olan bazı olaylara fazla önem verebiliyor.»

Şaşkın şaşkın, «Acaba bir sayfa mı atladım?» diye mırıldandım.

Poirot bir kahkaha attı. «Hayır, hayır.»

«Ama bundan hiçbir anlam çıkmıyor ki. Kadın neden söz ediyor?»

«Sen devam et.»

«Bu durumda Market Basing'de bir kimseye danışmam imkânsız. Ama şunu da anlamalısınız, Mösyö Poirot, çok endişeliyim. ('Endişeliyim,' kelimesinin altı da çizilmişti.) Son günlerde fazla hayale kapıldığım için kendi kendime kızdım.

Ama endişelerim yine de gitgide arttı. Belki önemsiz bir şeyin üzerinde fazla duruyorum. ('Önemsizin altı da iki defa çizilmişti.) Ama endişem geçmiyor. Bu konuda kesinlikle rahata kavuşmam gerekiyor. Bu mesele aklıma takıldığı için sağlığımı da etkiliyor. Tabii hiç kimseye bir şey söyleyemediğim için güç bir durumdayım. ('Hiç kimseye bir şey söyleyemediğim için' kelimelerinin altına kalın bir çizgi çekilmişti.) Tabii siz çok akıllı ve tecrübelisiniz. Bütün bunların sadece birer hayal olduğuna karar verebilirsiniz. Olayların masumca bir açıklaması olabilir. (''Masumca'nın da altı çizilmişti.) Ama, ne kadar önemsiz olursa olsun, köpeğin topu olayından beri şüphe ve endişelerim gitgide artıyor.

Onun için bu konuda fikirlerinizi almak istiyorum. Böyiece kafama baskı ya-

pan bu dertten kurtulmuş olurum. Belki bana ücretinizi ve bu konuda neler yapmam gerektiğini açıklamak nezaketinde bulunursunuz.

Size burada hiç kimsenin durumu bilmediğini tekrarlamam gerekiyor. Biliyorum, olaylar önemsiz ve basit. Ama sağlığım iyi değil. Sinirlerimin de eskisi gibi sağlam olduğu söylenemez. ('Sinirlerimin' kelimesinin altına da üç çizgi çizilmişti.) Bu tip endişenin sağlığım için iyi olmadığını biliyorum. Düşündükçe haklı olduğumu ve yanılmadığımı da anlıyorum. Tabii kimseye bir şey söyleyecek değilim. (Bu son iki kelimenin de altı çizilmişti.) Bana pek yakında tavsiyelerde bulunacağınızı umuyorum.

Saygılarımla, EMILY ARUNDELL»

Mektubu çevirerek her sayfayı ayrı ayrı inceledim. Sonra da, «Poirot,» diye bağırdım. «Ne demek bu,?»

Arkadaşım omzunu silkti. «Bunu ben de bilmek isterdim.» Kağıtlara sabırsızca vurdum. «Ne kadın!

Bu Bayan ya da Miss Arundell neden...»

«Miss olmalı. Bu ihtiyar bir kızın yazacağı bir mektup.» «Evet,» dedim.

«Telaşlı bir

ihtiyar kızın mektubu. Neden ne istediğini açık açık yazmamış?»

Poirot içini çekti. «Düşünce konusunda sıra ve düzene uymamış, Hastings. Sıra ve düzen olmayınca da...»

Telaşla onun sözünü kestim. «Öyle, öyle. Kadında küçük gri hücreler hemen hiç yok gibi...» «Ben böyle diyemem.»

«Ben derim! Böyle bir mektup yazmanın ne anlamı var?» Poirot itiraf etti.

«Hiçbir anlamı yok. Bu doğru.» «Bir hiç konusunda upuzun bir mektup,» diye devam ettim. «Herhalde şişko köpeğini bir şey sinirlendirdi. Bu astımlı bir buldog ya da şamatacı bir pekinuva olmalı.» Merakla arkadaşıma baktım.

«Ama sen yine de

bu mektubu iki kez okudun. Seni anlayamıyorum, Poirot.»

Poirot gülümsedi. «Herhalde sen olsan hemen kâğıt sepetine atardın, Hastings.

Öyle değil mi?»

«Korkarım öyle.» Mektuba bakarak kaşlarımı çattım. «Herhalde yine her zamanki gibi kalın kafalılığım tuttu. Ama bu mektupta ilgi çekecek bir şey göremiyorum.»

«Ama çok

ilgi

çekecek bir nokta

var. Ben bunu hemen

farkettim.»

«Dur,» diye bağırdım. «Açıklama. Bakalım ben kendim bulabilecek miyim.» Belki

'benimki çocukluktu ama mektubu dikkatle inceledim. Sonra da başımı salladım.

«Hayır, bir şey göremedim. Bu yaşlı kadıncağız fena halde telaşlanmış. Bu belli bir şey. Ama ihtiyarlar böyledir. Belki ortada hiçbir şey yok. Ya da pek önemsiz bir şey olabilir. Ama bunu açıklayacak bir şey de görmüyorum. Belki içgüdülerim sana...»

Poirot alınmış gibi elini kaldırdı. «İçgüdü! Bu söze ne kadar sinirlendiğimi bilirsin. 'İçimden bir ses bana diyor ki...' Öyle değil mi? Jamais de !a vie!

Hayır, ben mantığımı kullanırım. Küçük gri hücrelerimden yararlanırım. Bu mektupta ilgiyi çeken bir nokta*var. Ne olduğunu hiç farketmedin mi, Hastings?»

Yorgun yorgun, «Öyle olsun...» diye mırıldandım. «Bana hangi konuda aptallık ettiğimi söyleyerek eğlenmene izin vereceğim.»

«Aptallık değil, Hastings. Dikkatsizlik.»

«Pekâlâ, söyle bakalım. O ilgi çekici nokta neymiş?»

Poirot

sakin sakin, «ilgi

çekici nokta

mektubun

tarihi,»

dedi.

«Tarihi mi?» Mektubu aldım. Yukarısına, sol köşeye

«17

Nisan» yazılmıştı.

Ağır ağır,

«Evet,» diye mırıldandım.

Çok garip...

17

Ni1

san...»

«Ve bugün 28 Haziran... Çok garip değil mi? Aradan iki aydan fazla bir zaman geçmiş.»

Şüpheyle başımı salladım. «Herhalde aslında bu önemli değil. Kadın bir hata yaptı. Haziran yerine Nisan yazdı.»

«O zaman da on, on bir gün gecikmiş olurdu. Tuhaf bir şey bu.

Ama aslında

yanılıyorsun.

Mürekkebin rengine bak.

Mektup yazılalı on, on bir gün değil, daha fazla olmuş. Hayır, tarihin 17 Nisan olduğu kesin. Ama mektup neden daha önce yollanmadı?»

Omzumu silktim. «Bunun cevabı kolay. Jhtiyarcık fikrini değiştirmiş.»

«Öyleyse neden mektubu yırtıp atmadı? Neden iki ay sakladı ve sonunda postaya verdi?»

Bu sorunları cevaplandırmanın daha güç olduğunu itiraf etmek zorunda kaldım.

«Görüyorsun ya? Önemli bir nokta bu. Evet, acayip bir durum.» Poirot yazı masasına giderek bir mürekkep kalemini aldı.

«Mektuba cevap mı vereceksin?» diye sordum.

«Evet, dostum.»

Odaya derin bir sessizlik çöktü. Sadece Poirot'un mürekkep kaleminin cızırttsı duyuluyordu şimdi. Çok boğucu ve sıcak bir sabahtı. Pencereden içeriye toz ve zift kokusu doluyordu.

Poirot mektubu zarfa koyarak ayağa kalktı. Bir çekmeyi açıp dörtköşe bir kutu çıkardı. İçinden aldığı bir pulu bir süngerle ıslattı. Tam pulu zarfa yapıştıracağı sırada durakladı. Başını şiddetle sallayarak, «Hayır!» diye bağırdı. «Bu hata olur.» Mektubu yırtarak kâğıt sepetine attı. «Bu iş böyle halledilmez. Seninle gideriz, dostum.»

«Yani Market Basing'e mi gideceğiz?»

«Evet. Neden gitmeyelim? Bugün Londra çok boğucu. Serin kır havası almamız daha iyi olmaz mı?»

«Böyle söyleyince benim de aklım yattı,» dedim. «Arabayla gidelim mi?»

Kullanılmış bir Austin satın almıştım.

«Çok iyi olur. Arabayla gezmek için uygun bir gün. İnsanın atkıya ihtiyacı olmaz. İnce bir pardösü, ipek bir eşarp...»

«Aziz dostum, Kuzey Kutbuna gitmiyoruz,» diye itiraz ettim.

Poirot sanki bir vecize söylüyormuş gibi, «İnsan soğuk almamaya çalışmalıdır,»

dedi.

«Böyle bir günde mi?»

Poirot itirazlarıma aldırmayarak taba rengi bir pardösü giy-

di. Boynuna beyaz ipek bir eşarp sardı. Islak pulu kuruması için tersine çevirerek sumenin üzerine dikkatle koydu. Odadan çıktık.

Küçük Yeşil Ev'e gidiyoruz

Bilmiyorum, Poirot pardösü ve eşarpla kendini nasıl hissediyordu. Ama ben Londra'dan çıkmadan önce kendimi fırında sanmaya başladım. Sıcak bir yaz günü, trafikte üstü açık bir araba hiç de serin bir yer sayılmazdı. Neyse, Londra'dan çıkar çıkmaz tenim de keyfim yerine geldi. Yolumuz bir buçuk saat kadar sürdü.

Küçük Market Basing kasabasına vardığımız sırada on ikiye geliyordu. Büyük alanın ortasında bir park yeri vardı. Austin'i oraya bıraktım. Poirot eşarp ve pardösü-sünü çıkardı. Pos bıyığının uçlarının simetrik olup olmadığına baktı.

Artık araştırmaya hazırdık.

İlk karşılaştığımız adama Miss ArundelFin köşkünü sorduk.

«Küçük Yeşil Ev mi?» İri yarı, gözlerinin akı fazla belirli bir kasabalıydı.

Bizi düşünceli bir tavırla süzdü. «High Street-ten doğru yukarı çıkın. Evi göreceksiniz. Solda. Bahçe kapısında adı yok ama bankadan sonraki ilk büyük köşk o. Hemen göreceksiniz.»

Biz ilerlerken arkamızdan baktı.

«Tanrım...» dedim. «Bu kasabada fazla dikkati çektiğimi anlıyorum. Sana gelince, Poirot. Sen daha uzaktan seçiliyorsun.»

«£\ıet, adam benim yabancı olduğumu anladı sanırım.»

«Anlamak da ne kelime?» dedim! Sen âdeta, 'Ben yabanr ayım!' diye haykırıyorsun.»

Poirot düşünceli düşünceli mırıldandı. «Oysa giysilerimi İngiliz terzisi dikiyor.»

«Her şey kılığa bağlı değil ki,» dedim. «Dikkati çeken bir kişiliğin olduğu kesin, Poirot. Sık sık bunun meslek hayatında seni neden engellemediğini düşünürüm.»

Poirot içini çekti. «Çünkü sen bir dedektifin sakal takıp sütunların arkasına gizlenen bir adam olduğunu sanıyorsun. Takma sakalın modası çoktan geçti artık.

Suçluyu izleme işi de ancak bu mesleğe yeni girmiş olan kimselere verilir. Ama Her-cule Poirot sadece koltuğunda oturur ve düşünür, dostum.»

«İşte bu da bu çok sıcak günde, bu çok sıcak sokakta neden yürüdüğümüzü açıklıyor.»

«Güzel bir cevap bu, Hastings. Bu kez beni yendiğini kabul ediyorum.»

Küçük Yeşil Ev'i kolaylıkla bulduk. Ama bizi bir sürpriz bekliyordu. Bir emlakçımn tabelasıydı bu. Buna bakarken dikkatimi bir havlama çekti. O tarafta mazılar seyrekti köpek kolaylıkla görülüyordu. Tüyleri tel gibi sert bir teriyeydi. Biraz bakımsız gibi bir hali vardı. Neşeyle havlıyordu.

«Merhaba, dostum,» diyerek elimi uzattım.

Başını parmaklığın arasından uzatarak şüpheyle elimi kok-ladı. Sonra kuyruğunu usulca sallayarak hafif hafif havladı.

«Aferin sana,» dedim.

Köpek dostça, «:Hef! Hefb.diye bağırdı.

Bu konuşmayı yarıda keserek arkadaşıma döndüm. «E, Poirot?»

Arkadaşımın yüzünde acayip, anlayamadığımı bir ifade vardı. Galiba heyecanlanmıştı, ama bunu baskı altında tutmaya çalışıyordu. «Köpeğin topu olayı...» diye mırıldandı. «Neyse... Hiç olmazsa köpeği gördük.»

Yeni edindiğimiz dostumuz, «Hav...» diye fikrini açıkladı. Sonra da oturup uzun uzun esnedi. Bize umutla bakıyordu.

«Şimdi ne yapacağız?» diye sordum.

Köpek de aynı soruyu soruyormuş gibiydi.

«Allah allan. Tabii gidip emlakçı Gabler ve Stretcher1! göreceğiz.»

Ben de aynı fikirdeyim.

«Evet,

öyle gerekli sanırım.»

Dönerek yürümeye başladık. Köpek ahbabımız arkamızdan hoşnutsuzlukla havlıyordu.

Gabler ve Stretcher'in bürosu pazar alanındaydı. Loş bir odada gözleri bulanık, hımhım bir kız oturuyordu.

Poirot nazik nazik, «Günaydın,» dedi.

Kız ilgisizce ama yine de bir şey sorarmış gibi ona baktı.

Arkadaşım kesin bir tavırla konuşmaya başladı. «Kasabanın hemen dışında satılık bir ev olduğunu gördüm. Köşkün adı .Küçük Yeşil Ev sararım.»

«Efendim?»

Poirot ağır ağır, kelimelere basa basa, «Kiralık ya da satılık bir köşk. Küçük Yeşil Ev,» diye tekrarladı.

Kız dalgın dalgın, «Ah, Küçük Yeşil Ev,» diye mırıldandı. «Küçük Yeşil Ev mi dediniz?»

«Evet, öyle dedim.»

Kız müthiş bir güç harcayarak kafasını zorladı. «Küçük Yeşil Ev. Ah, herhalde Bay Gabler o evi biliyordur.»

«Bay Gabler'la görüşebilir miyim?»

Kız hafif bir memnunlukla, «Kendisi dışarı çıktı,» diye cevap verdi. «Bu eli ben kazandım, bana bir puan yazın,» dermiş gibi bir hali vardı.

«Ne zaman geleceğini biliyor musunuz?»

«Kesin bir şey söyleyemem.»

Poirot, «Anlayacağınız, bu civarda bir ev arıyorum,» diye açıkladı.

Kız ilgisizce mırıldandı. «Ah, evet...»

«Küçük Yeşil Ev tam aradığım gibi bir yer sanırım. Bana köşk hakkında bilgi verir misiniz?»

«Bilgi mi?» Kız şaşırmış gibiydi.

«Küçük Yeşil

Ev

hakkında bilgi.»

Kız istemeye istemeye bir çekmeyi açarak karmakarışık bir dosya çıkardı. Sonra da, «John,» diye seslendi.

Bir köşede oturan zayıf bir delikanlı başını kaldırdı. «Efendim?»

«Bizde... Nereyi söylemiştiniz?»

Poirot açık açık, «Küçük Yeşil

Evi,» dedi.

Ben duvarı işaret ettim. «Oraya köşkle ilgili bir ilan asmışsınız.»

Kız bana soğuk soğuk baktı. Bire karşı iki. İşte bu haksızlık, diye düşünüyordu galiba. Hemen yardımcı güçleri çağırdı. «Küçük Yeşil Ev hakkında bir şey bilmiyorsun değil mi, John?»

— 38 —

«Hayır, miss.

Bütün bilgi dosyada olmalı.»

Kız, «Çok üzgünüm,» dedi. Ama hiç de üzgün gibi bir hali yoktu.

«İlgili

kâğıtları yollamış olacağız.»

«C'est dommoge.»

«Efendim?»

«Yazık.»

«Hemel mahallesinde güzel bir villa var. İki yatak odası, bir salon.»

İsteksizce, patronuna karşı olan görevini yerine getirmeye çalışan bir insan edasıyla konuşuyordu kız.

«Hayır, teşekkür ederim.»

«Birbirine bitişik iki ev.... Seri de var. Bu konuda size bilgi verebilirim.»

«Hayır, teşekkür ederim. Küçük Yeşil Ev için ne kadar kira istediğinizi soracaktım.»

Kız köşk konusunda hiçbir şey bilmediği iddiasından vazgeçerek, «Orası kiralık değil,» diye açıkladı. Bir puan daha alacağı için memnundu.

«Oradaki tabelada 'kiralık veya satılık' yazılı.»

«Orasını bilmem. Ama köşk kiralık değil.»

Savaşın bu anında kapı açılarak kır saçlı, orta yaşlı bir adam top gibi içeri daldı. Ciddi bakışlı gözlerinde belirli bir pırıltıyla bizi süzdü. Tek kaşını bir soru sorarmiş gibi kaldırdı.

Kız, «İşte bu Bay Gabler,» dedi.

Adam iç odanın kapısını abartmalı hareketlerle açtı. «Buraya buyurun, beyler.»

Bizi içeri soktu. Elini sallayarak oturmamızı işaret etti. Sonra da yazı masasının başına, karşımıza yerleşti. «Şimdi sizin için ne yapabilirim?»

Poirot azimle konuşmaya başladı. «Küçük Yeşil Ev konusunda bilgi almak...»

Devam edemedi. Çünkü Bay Gabler işe el koydu. «Ah, Küçük Yeşil Ev! İşte harika bir mülk! Bir kelepir! Yeni satışa çıkarıldı. Açıkçası, beyler öyle bir köşk her zaman bu kadar ucuza satışa çıkarılmaz. Zevkler değişiyor. Herkes çerden çöpten evlerden bıktı. Sağlam binalar istiyor. Dürüstçe, sağlamca yapılmış köşkler. O

evde güzeldir. Zevkli, sağlam. George tipi. Baştan aşağı. İşte son zamanlarda herkes bunu istiyor. Artık eski tip köşkler beğeniliyor, bilmem ne demek iste-

diğimi anlıyor musunuz? Ah, evet. Küçük Yeşil Ev'i çabucak satın alacaklar.

Kapacaklar orayı, kapacaklar. Daha geçen cumartesi bir milletvekili gelip köşke baktı. Evi o kadar beğendi ki, bu hafta da gelecek. Sonra bir borsacı da köşkün peşinde. Artık herkes kırların arasında, sessiz yerlerde oturmak istiyor.

Anayollardan uzakta, sakin köşelerde. Küçük Yeşil Ev de böyle. Ve ayrıca da klas kimselere göre bir yer orası. Eskiler ev yapmasını iyi bilirlermiş. Bunu kabui etmelisiniz, beyler. Evet, Küçük Yeşil Ev listemizde fazla kalamayacak.» Bay Gabler nefes almak için durakladı.

Poirot sordu.

«Orası son yıllarda fazla el değiştirdi mi?»

«Tersine. Elli yıldan daha fazla bir süreden beri bir tek ailenindi orası, Arundell'lerin. Bu kasabada çok saygı gösterilen bir aileydi. Eski tarzda hanımefendiler.» Yerinden fırladı. Kapıyı açarak bağırdı. «Küçük Yeşil Ev'le ilgili bilgiler. Miss Jenkins! Çabuk olun!» Masasına döndü.

Poirot, «Londra'dan biraz uzakta bir ev istiyorum,» dedi. «Kırların arasında ama öyle ıssız bir yerde değil. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz bilmem...»

«Anlamaz olur muyum? Anlamaz olur muyum? Tenha bir yerde olursa... Bir kere hizmetçilerin işine gelmez. Oysa bu köşk hem kırların arasında, hem de kasabaya yakın.»

Miss Jenkins odaya süzüldü. Daktiloda yazılmış bir kâğıdı patronunun önüne bırakarak dışarı çıktı. Bay Gabler alışkanlığın verdiği bir hızla kâğıdı

okudu.

«İşte, beyler. Eski tarzda güzel bir köşk. Dört salon. Sekiz yatak ve giyinme odası. Kiler vb. Geniş mutfak. Ahırlar vb. Akarsu, eski tarzda bahçeler, bakımı masrafsız... Toplam üç dönüm. İki yazlık ev ve kameriye vb. İki bin sekiz yüz elli sterlin. Ya da buna yakın bir fiyat.»

«Evi gezmem için izin kâğıdı verir misiniz?»

«Tabii, beyefendi, tabii.» Bay Gabler yine abartmalı tavırlarla izin kâğıdını yazmaya başladı. «Adınız ve adresiniz.»

Poirot adını «Parotti» diye verince biraz şaşırdım.

Bay Gabier devam etti. «Listemizde ilginizi çekecek bir iki mülk daha var.»

Poirot adamın bu evleri de kâğıda yazmasına izin verdi.

— 40 —

Sonra da, «Küçük Yeşil Ev'i istediğimiz zaman gezebiliriz, değil mi?» diye sordu.

«Ah, tabii, beyefendioiğim, tabii. Hizmetçiler evde. İşi sağlama almak için köşke telefon etmem daha doğru olur sanı-rım. Hemen mi gideceksiniz? Yoksa öğleden sonra görmeyi mi tercih edersiniz?»

«Herhalde öğle yemeğinden sonra görmemiz daha iyi olur.»

«Tabii, tabii. Köşke telefon edip sizi saat ikide beklemelerini söyleyeceğim.

Olur mu?»

«Teşekkür ederim. Evin sahibi kim dediniz? Miss Arundell mi?»

«Lawson. Miss Lawson. Köşkün şimdiki sahibinin adı bu. Miss Arundell, ne yazık ki, kısa bir süre önce öldü. Köşk de bu yüzden satışa çıkarıldı zaten. Emin olun, evi kapacaklar, kapacaklar! Bundan hiç şüpheniz olmasın. Laf aramızda, köşk için bir teklifte bulunacaksanız, vakit geçirmeden yapın.

Demin de söylediğim gibi, o iki bey de köşkün peşindeler. İkisinden biri şu ara bir teklifte bulunursa hiç şaşmam. Çünkü ikisi de birbirlerinin köşkü ele geçirmeye çalıştıklarını biliyorlar. Tabii rekabet insanı harekete geçmeye zorlar. Hah hah! Sizin düş kırıklığına uğramanızı istemem.»

«Miss Lawson'un köşkü satmayı çok istediği anlaşılıyor.»

Bay Gabler bir sır verecekmiş gibi sesini alçalttı. «Evet, iyi bildiniz. Köşk, ona göre çok büyük. Orta yaşlı, yalnız bir hanım için ev pek büyük gerçekten.

Köşkü satarak Londra'da bir ev almak istiyor. Ona hak vermemek elde değil. İşte bu yüzden köşk gülünç denilecek kadar ucuza satılacak.»

«Yani teklifleri dinlemeye hazır, öyle mi?»

«İyi bildiniz, efendim. Bir teklifte bulunarak harekete geçin. Demin açıkladığım fiyata yakın bir paraya kolaylıkla verecekler, bundan emin olabilirsiniz.

Açıkçası gülünç bir fiyat bu. Son zamanlarca öyle bir ev ancak altı bin sterline çıkar. Tabii köşkün yolun üstünde olduğunu, arazinin pahalandığını hesaba katmıyoruz.»

«iMiss Arundell birdenbire öldü sanırım...»

«Hayır, pek de öyle söylenemez Yaşlılık... Yaşlılık... Yetmişini çoktan aşmıştı.

Ve bir süreden

beri de hastaydı. Aile-

nin son bireyiydi. Belki Arundell aiiesi konusunda bir

şeyler

biliyorsunuz...»

«Bu isimde bir iki kişiyi tanıyorum. Onların bu taraflarda yakınları vardı.

Herhalde aynı aile olaoak.»

«Herhalde. Dört kız kardeştiler onlar. İçlerinden biri bir hayli geç evlendi.

Diğerleri ise hiç evlenmediler ve köşkte yaşamaya devam ettiler. Eski tarzda hanımefendilerdi. Miss Emily de ailenin sonuncusuydu. Kasabalılar onu çok takdir ederlerdi.» Öne doğru fırlayarak gezme izinlerini Poirot'ya verdi. «Tekrar uğrar ve bana evler hakkınızdaki fikirlerini açıklarsınız değil mi? Tabii köşkün bazı

bölümlerinin modernleştirilmesi gerekebilir. Ama t>en daima, 'Bir iki banyonun ne önemi var?' derim. Cok kolay bunu yaptırmak.»

Adamdan ayrıldık. Bürodan çıkarken Miss Jenkins anlamsız bir sesle, «Bayan Samuels telefon etti, efendim...» diyordu.

Herhalde aslında telefon eden kadının adı Samuel değildi. Miss Jenkins'in Küçük Yeşil Ev'le ilgili bilgiyi bulmak zorunda kalmasının intikamını almaya çalıştığını anladım.

George'da öğle yemeği

Pazar alanına çıkarken, «Londra'ya dönmeden önce burada yemek yememiz daha doğru olur sanırım,» dedim. «Ya da istersen yolda bir yerde yeriz.»

«Sevgili Hastings, ben Market Basing'den o kadar çabucak ayrılmak niyetinde değilim. Yapacağımız işi henüz başarmış değiliz ki.»

Hayretle Poirot'ya baktım. «Yani... ama her şey sona erdi artık. O yaşlı hanım ölmüş.»

«Evet.»

Sesindeki ifade ona daha da dikkatle bakmama neden oldu. O ipe sapa gelmez mektup yüzünden acayip birtakım fikirlere saplanmış olduğu

belliydi. Usulca,

«Ama madem kadın öldü, Poirot,..» dedim. «Araştırmanın ne yararı var artık? Miss

Arundell bundan sonra sana hiçbir açıklamada 'bulunamaz ki. Mesele ıneydiyse, çoktan sona erdi.»

«Ne de rahatçG ve kolaylıkla karar verebiliyorsun! Hercu-le Poirot'nun ilgisi sona ermedikçe hiçbir mesele kapanmış sayılmaz.»

Poirot'yla tartışmanın yararsız olduğunu çoktan öğrenmiştim ama ihtiyatsızlık eaerek sözlerimi sürdürdüm. «Ama madem kadın öldü...»

«Evet, Hastings, öldü ya! Öldü ya!.. Bu en önemli noktayı, anlamına hiç aldırmadan tekrarlayıp duruyorsun. Şahane bir aptallık seninkisi. Durumun önemini anlamıyor musun? Miss Arundell öldü.»

«Ama Poirot, ölümü çok normal ve sıradan bir olay. Bunda acayip bir durum yok.

Gabler'in bu konudaki sözlerine inanmalısın.»

«Gabler Küçük Yeşil Ev'in iki bin sekiz yüz elli sterline bir kelepir olduğunu da söyledi. Buna da inanacak mıyız?»

«Hayır, hayır. Gobler'in evi satmak için çırpındığını sezdim. Herhalde köşkün baştan aşağıya modernleştirilmesi gerekiyor. ; Ayrıca onun ya da müşterisinin

bundan

daha

az bir parqya razı olacağından da eminim. Sokağın tam

üstündeki

eski tip bir evi satmak hiç kolay olmasa gerek.»

Poirot, «İyi ya,» diye tekrarlayıp durma.»

Tekrar itiraz edecektim ama tam o sırada George hanının kapısından giriyorduk.

Poirot kesin bir tavırla, «Hişşşt,» diyerek beni susturdu.

Yemeğin hiç de güzel olmadığını söylemeliyim. Kesik kesik soluyan, tembel garson sonunda bize kahve adı altında çamur gibi bir şey getirdi.

Poirot o zaman evi gezme iznini çıkararak garsondan yardım istedi.

Adam, «Evet, efendim,» dedi. «Hemel beş kilometre ötededir. Benham yolunda.

Bisset Konağı? Doğrusu bunu hiç duymadım. Küçük Yeşil Ev yakındadır. Bir iki dakikalık yolda.»

«Ah, köşkü dışarıdan gördüğümü sanıyorum. Evet, evet öyle. Köşkün tamire ihtiyacı yok değil mi?»

«Hayır... yok efendim. Çok iyi durumda orası. Dam, boru-

lar ve diğer şeyler... Tabii köşk eski tarzda. Orası hiçbir şekilde modernleştirilmedi. Bahçe manzara resimleri gibidir. Miss Arundell bahçeye çok meraklıydı.»

«iKöşk Miss Lawson adında birininmiş sanırım.» «Evet, efendim. Miss Lawson, Miss Emily Arundeli'in yardımcısıydı. Yaşlı hanım öldüğü zaman her şeyini ona

bıraktı.

Evini de.»

«Sahi mi? Demek Miss Arundell'in mirasını bırakacağı başka yakınları yoktu.»

«Şey, pek de öyle değildi, efendim. Miss Arundell'in yeğenleri var. Tabii Miss Lalwson daima onun yanındaydı. Ve Miss Arundell çok yaşlıydı... İşte böyle...»

«Herhalde Miss Arundell'in de köşkünden başka fazla bir şeyi yoktu.»

«Aksine efendim, aksine. Yaşlı hanımın serveti herkesi şaşırttı. Vasiyetname ve kalan para... her şey gazetelerde yazıldı. Miss Arundell'in uzun yıllardan beri gelirine uygun lüks bir hayat sürmediğini anlaşılıyordu. Yarım milyon sterlin kadar bir servet bıraktı sanırım.»

Poirot, bağırdı. «Beni şaşırtıyorsunuz! Peri masalı gibi bir şey bu. Yoksul yardımcı birdenbire zengin oluveriyor! Miss Lawson genç mi bari? Yeni eline geçen servetten yararlanabilecek durumda mı?»

«Evet efendim. Miss Arundell ve kız kardeşleri... Tabii daha önce de babaları ihtiyar General Arundell. Ben onu hatırlamıyorum. Ama çok ilginç bir beymiş.

Hint isyanına katılmış.»

«Generalin birkaç kızı mı varmış?»

«Ben kızların üçünü hatırlıyorum. Galiba bir dördüncü kız daha varmış, evlenip gitmiş. Bir de ağabeyleri varmış sanırım. Ben Miss Matilda, Miss Agnes ve Miss Emily'i biliyorum. Once Miss Matilda öldü. Sonra Miss Agnes.

Ve sonunda Miss

Emily.»

«Yakında mı öldü?»

«Mayısın başında... Ya

da nisanın sonlarına doğru.»

«Uzun süreden beri hasta mıydı?»

«Yatıp yatıp kalkıyordu. Sağlığı bozuktu biraz. Bir yıl önce sarılık yüzünden az kalsın ölüyordu. Ondan sonra bir süre limon gibi sapsarı bir yüzle dolaştı durdu. Evet, hayatının son beş yılında sağlığı bozuktu.»

«Herhalde burada iyi doktorlar var?»

«Şey... Dr. Grainger var mesela. Yirmi yıla yakın bir zamandan beri burada.

Kasabalıların çoğu ona gider. Biraz aksi ve huysuzdur ama gerçekten iyi doktordur. Ondan daha iyisi olamaz. Dr. Grainger'in genç bir ortağı da var. Dr.

Donaldson. Şu modernlerden. Bazıları onu tercih ediyor. Sonra Dr. Har-' ding...

Ama onun fazla hastası yok.»

«Herhalde Miss Arundell'in

doktoru

Grainger'di...»

«Ah, evet. Miss Arundell'i kaç defa kritik durumdayken kurtardı. Dr. Grainger isteseniz de, istemeseniz de sizi zorla yaşatan cinstendir.»

Poirot başını salladı. «İnsan bir yere yerleşmeden önce orası konusunda yeterince bilgi almalı. En önemli kimselerden biri de iyi bir doktordur.»

«Çok doğru, efendim.»

Poirot hesabı istedi. Garsona bol bahşiş vermeyi de unutmadı.

«Teşekkür ederim, efendim. Çok teşekkür ederim. Buraya yerleşeceğinizi umarım.»

Poirot hemen yalan söyledi. «Ben de öyle.»

George hanından çıktık. Sokakta, «Yetti mi, Poirot?» diye sordum.

«Hayır... Hiç yetmedi, dostum.» Ummadığım bir tarafa saptı.

«Şimdi de nereye gidiyorsun, Poirot?»

«Kiliseye dostum... Orada ilgi çekici şeyler olabilir... Pirinç eşyalar... Eski heykeller.»

Kuşkuyla başımı salladım.

Poirot kilisenin içine şöyle bir göz attı. Ondan sonra da yandaki mezarlıkta dolaşmaya başladı. Arada sırada mezar taşlarını okuyordu. Sonunda onun belirli bir mezarın önünde durmasına hiç şaşmadım. Başlangıçtan beri amacının bu olduğunu anlamıştım.

Mezar taşında «EMILY HARRIET LAVERTON ARUNDELL» yazılıydı.

Poirot bir süre taşı inceledi. Sonra da usulca Miss Arun-dell'in ölüm tarihini tekrarladı «1 Mayıs... 1 Mayıs,.. Ve ben onun mektubunu bugün aldım. 28

Haziranda. Hastings, bu durumun açıklanması gerektiğini anlıyorsun değil mi?»

«Anlıyorum.» Daha doğrusu Poirot'nun bunu aydınlatmak niyetinde olduğunun îarkındaydım.

Küçük Yeşil Ev'in içi

Mezarlıktan çıkınca Poirot hızla Küçük Yeşil Ev'e doğru ilerledi. Onun köşkü satın almak isteyen bir adam rolüne devam edeceğini anladım. Elindeki izin kâğıtlarının en üstüne köşkle ilgili olanını koymuştu. Bahçe kapısını açarak içeri girdik. Yoldan ön kapıya doğru gittik.

Dostumuz köpek görünürlerde yoktu ama içerilerde bir yerde havlıyordu. Onun mutfak bölüğünde olduğunu tahmin ettim.

İçeriden, holden geçen birinin ayak sesleri duyuldu. Sonra kapı açılarak karşımızda elli, altmış yaşlarında, uysal yüzlü bir kadın belirdi. Artık pek görülmeyen, eski tarzda bir hizmetçiydi.

Poirot evi gezme iznini uzattı.

«A, evet, efendim. Emlakçı telefon etti. Şöyle buyurun.»

Köşkün önüne ilk geldiğimiz zaman kapalı olan panjurlar bizim şerefimize açılmıştı. Her şeyin tertemiz, derlitoplu olduğunu farkettim. Rehberimizin işine düşkün bir kadın olduğu belliydi.

«Burası sabah odası, efendim.»

Poirot'yia evi gezen kimselere özgü o tavırları takındık. Hareketsiz durarak, biraz da çekingen bir tavırla mırıldandık. «Çok güzel...» «Pek hoş bir salon...»

«Sabah odası mı dediniz?»

«Burası da yemek salonu, efendim.»

Birdenbire köpeğin havlamaları yaklaştı. Teriye hızla holden geçerek yemek odasının kapısına geldi. Telaşla etrafı kok-luyordu.

Hizmetçi, «Ah, Bob,» dedi. «Ne yaramazsın! Ona aldırmayın, efendim. Aslında uysal bir hayvandır.»

Bob konukların biz olduğunu anlayınca tavırlarını değiştirdi. Şimdi benim paçalarımı kokluyordu. Eğilerek köpeğin başını okşadım. Sonra kadına, «Güzel bir hayvan,» dedim. «Ama tüylerinin biraz kırpılması lazım.»

«Evet, efendim. Tüyleri yılda üç defa kırpılır.»

«Yaşlı mı?»

«Ah, hayır efendim. Bob ancak altısında. Ama bazen daha yavruymuş gibi davranır.

Aşçının terliğini kapıp onunla oynuyor. Aslında çok da uysal. Ama havlamasını duyan böyle olduğuna pek inanmıyor,»

Poirot, gülümseyerek Bob'a baktı. «Onun çok zeki bir köpek olduğu belli.»

«Evet, efendim. İnsandan farksızdır Bob.» Hizmetçi başka bir kapıyı açtı.

«Burası salon, efendim.»

İnsana geçmiş günleri hatırlatan bir yerdi burası. Duvarlarda suluboya resimler vardı. Eşyalara kaplanmış olan kumaştaki güller solmuştu biraz.

Birden dikkatimi Bob çekti. Hayvan iki çekmeli, zarif bir komodinin yanında oturuyordu. Onu farkettiğimi görünce hafifçe havladı. Şimdi bir bana bakıyordu, bir komodine.

«Ne istiyor?» diye sordum.

«Topunu, efendim. Top daima komodinin çekmesinde dururdu. İşte bu yüzden oraya oturmuş, sizden topunu istiyor.» Hizmetçi sesini incelterek Bob'a, «Artık topun orada değil ki, oğlum,» dedi. «Bob'un topu mutfakta. Mutfakta.

Bob'cuğum.»

Bob sabırsızca Poirot'ya bir göz attı. «Bu kadın aptal,» der gibiydi. «Sen kafalı bir adama benziyorsun. Toplar belirli yerlere konur. Burada daima bir top bulunurdu. Onun için şimdi de burada bir top olmalı.»

«Top artık orada değil, oğlum,» dedim.

Köpek bana şüpheyle baktı. Sonra biz odadan çıkarken peşimizden geldi.

Hizmetçi

bize

başka

birçok yeri gösterdi.

— 46 —

¦47 —

«Hanımefendi burada

vazolara

çiçekleri

yerleştirirdi, efendim.»

Poirot, sordu. «Uzun zamandan beri mi onun yanındaydı-

nız?»

«Yirmi iki yıldan beri, efendim.»

«Şimdi de evi mi bekliyorsunuz?»

«Evet, efendim. Ben ve aşçı.»

«O da uzun bir süreden beri Miss Arundell'in yanındaydı galiba?»

«Dört yıldan beri burada, efendim.»

«Ben bu köşkü alırsam... Siz yine burada kalır mısınız?»

Kadın kızardı. «Çok naziksiniz, efendim. Ama ben artık çalışmayacağım.

Anlayacağınız, Miss Arundell bana biraz para bıraktı. Ben de ağabeyimin yanına gideceğim. Şimdi burada Miss Lawson'a yardım etmek için kalıyorum. Ev satılıncaya ka-dan burayı bekleyeceğim.»

Poirot başını salladı.

O sessizlikte bir gürültü duyduk. «Güm... Güm,.. Güm...» Tekdüze bir sesti.

Yukarıdan geliyor gibiydi. Gitgide yükseliyordu.

«Bob bu, efendim.» Hizmetçi gülüyordu. «Topunu bulmuş, merdivenin yukarısından aşağıya atıyor. Bu oyuna bayılır.»

Merdivenin aşağısına geldiğimiz sırada siyah küçük bir top alt basamağa çarptı.

Topu yakalayarak baktım. Bob en üst basamakta yatıyordu. Pençelerini açmış, usulca kuyruğunu sallıyordu. Topu köpeğe attım. Ağzını açarak kaptı. Biraz dişledi. Sonra pençelerinin arasına koyarak burnuyla usulca itti. Top yine basamaklara çarpa çarpa indi. Bob da ona bakıyor ve heyecanla kuyruğunu sallıyordu.

«Saatlerce oynar topla, efendim. Bu oyuna bayılır. Haydi, yeter artık, Bob.

Beylerin işleri var. Seninle oynayacak zamanları yok.»

Bir köpek insanların birbirleriyle ahbap olmalarını sağlar. Bizim Bob'la ilgilenip ondan hoşlanmamız, kadının iyi bir hizmetçiye özgü o resmi tavırlarını bırakmasını sağlamıştı. Merdivenlerden bizi yukarıya çıkarırken daha dostça konuşuyordu artık.

Yatak odalarını dolaşırken Poirot da kadının ağzından laf almaya çalıştı.

«Burada dört Miss Arundell oturuyordu sanırım.»

Başlangıçta öyleymiş, efendim. Yani ben köşke geimeden önce. Ben burada çalışmaya başladığım zaman sadece Miss Agnes'le Miss Emily vardı. Miss Agnes birkaç yıl sonra öldü. Kardeşlerin en küçüğü oydu. Onun ablasından önoe ölmesi gerçekten şaşırtıcıydı.»

«Herhalde ablası kadar sağlam değildi...»

«Hayır, efendim işin garip tarafı da bu. Benim Miss Arundell'in, yani Miss Emily'nin sağlığı daima bozuktu. Hayatı boyunca hep doktorlara tedavi oldu durdu. Miss Anges ise her zaman güçlü ve sağlamdı. Ama nedense Miss Emily'den önce öldü. Çocukluğundan beri zayıf nahif olan Miss Emily en sona kaldı. Bazen çok garip şeyler oluyor...»

«Evet, gerçekten şaşılacak bir şey. Miss Arundell'in hastalığı uzun sürdü mü?

Fazla ıstırap çekti mi?»

«Hayır, efendim. Pek çekmedi sayılır. Uzun bir süreden beri rahatsızdı. Yani iki kış önce sarılık olduğundan beri. O sırada durumu çok ağırdı. Yüzü sapsarıydı.

Gözlerinin akları da öyle...»

«Ah, bilirim...»

«Zavallı Miss Arundell o sırada gerçekten hastaydı. Yediğini çıkarıyordu. Bana sorarsanız. Dr. Grainger onun sağ çıkmayacağını düşünmeye başlamıştı. Ama Miss Arundell'e nasıf davranacağını bilirdi. Şöyle... âdeta zorbaca... 'Ne o? Demek arkası üstü yatıp mezar taşını ısmarlamaya karar verdin!' derdi. Miss Arundell o zaman, 'Hayır/ diye cevap verirdi. 'Daha savaşmak niyetindeyim.' Doktor buna çok memnun olurdu. 'Hah, işte böyle!' Miss Arundell'in sağlığı bozuktu ama o kendini bırakivermezdi. Aklı da çok başındaydı. Anlattığım gibi hastalığını yendi.»

«Büyük bir başarı bu.»

«Evet, efendim, gerçekten. Tabii önce yiyeceğine dikkat etmesi gerekiyordu.

Haşlama ya da buğulama yiyecekler. Yağlı yemekler yasaktı. Yumurta da öyle. Miss Arundell için pek tatsız ve sıkıcıydı bu yemekler.»

«Ama iyileşmiş ya. Önemli olan da bu.» «Evet, efendim. Tabii zaman zaman biraz rahatsızlandığı oluyordu. Çünkü hastalıktan kalktıktan bir süre sonra yemeklerine pek dikkat etmez oldu. Ama açıkçası sonunda krize kadar bütün bu rahatsızlıklar öyle önemli değildi.»

«Son kriz de iki yıl önceki hastalığına mı benziyordu?»

«Evet, efendim. Hemen hemen aynıydı. O kötü sarılık... Yüzü yine sapsarıydı.

Yediğini çıkarıyordu. Ama korkarım, kabahat yine zavallı hanımcığımdaydı. Yasak olan yemeklerden yiyordu. Kriz geçirdiği gece de akşam yemeğinde Hint pilavı yedi. Bildiğiniz gibi bu baharatlı ve yağlı bir yemektir.»

«Miss Arundell birdenbire hastalandı demek?»

«Öyle gibi gözüküyordu, efendim. Ama Dr. Grainger hastalığın sinsice daha önce başlamış olduğunu söyledi. Hava sık sık bozuyordu. Doktor, Miss ArundeU'in soğuk aldığından ve yağlı yiyecekler yediğinden hastalandığını söyledi.»

«Herhalde Miss Arundell'in yardımcısı... ıMiss Lawson onun yardımcısı değil mi?

Evet... Miss Lawson herhalde Miss Arundell'in yağlı yemekler yemesine engel

olabilirdi...»

«Ah, Miss Ldwson fazla bir şey söyleyemezdi... Miss Arundell kimseden emir alacak bir insan değildi.»

«Daha önceki hastalığı sırasında Miss Lawson burada mıydı?»

»Hayır, Miss Lawson daha sonra geldi. Bir yıl önce kadar.»

«Herhalde Miss

Arundell'in

ondan önce

de yardımcıları

vardı?»

«Ah, bir sürü, efendim.»

Poirot gülümsedi. «Miss Arundell'in yardımcıları, hizmetçileri kadar sadık değillermiş anlaşılan...»

Kadın kızardı. «Anlayacağınız durum başkaydı, efendim. Miss Arundell pek gezmeye gitmezdi. Tabii bu yüzden...» Durakladı.

Poirot onu süzdü. «Ben yaşlı hanımların huyunu bilirim biraz. Onlar sık sık yenilik isterler. Yanlarına aldıkları yardım-ıCiların hayatını öğrenir, sonra da sıkılırlar.»

«Ah, ne kadar zekisiniz, efendim, Çok iyi bildiniz. Yeni bir yardımcı geldiği zaman Miss Arundell onunla ilgilenirdi. Ona hayatını, çocukluğunu, bulunduğu yerleri, bazı konulardaki fikirlerini sorardı. Böylece yardımcısını iyice anladıktan sonra... şey... ondan bıkardı.»

«Evet tamam. Laf aramızda bu yardımcı olarak çalışan hanımlar da çoğunlukla ilgi çekecek, insanı eğlendirecek tıp-ier değillerdir.»

«Gerçekten öyle, efendim. Çoğu zayıf insanlar. Bazısı da bayağı aptal olur. Miss Arundell çok geçmeder ,r,lardan sıkılırdı. O zaman bir değişiklik yapar ve yeni bir yardımcı alırdı.»

«Ama herhalde Miss Lawson'dan hoşlanmıştı.»

«Ah, hiç sanmıyorum, efendim.»

«Miss Lawson öyle ilginç bir hanım değil mi?»

«Bence pek değil, efendim. Sıradan bir insan.»

«Ondan hoşlanıyordunuz galiba?»

Hizmetçi hafifçe omzunu silkti. «Hoşlanacak ya da hoşlanmayacak bir şey yoktu.

Fazla telaşlıydı... Tam bir ihtiyar kız.

Ruhlardan

söz ederek saçmalardı.»

«Ruhlardan mı?» Poirot birdenbire canlanmıştı.

«Evet, efendim, ruhlar. Karanlık odada yuvarlak bir masanın başında otururlardı.

Ölüler gelip onlarla konuşuyormuş sözde. Bence dinsizlik bu. Aramızdan ayrılanların ruhlarının belirli bir yerleri vardır. Herhalde hak ettikleri o yerleri bırakıp buraya gelecek değiller.»

«Demek Miss Lawson ispiritizmaya meraklıydı? Miss Arundell de böyle şeylere inanır mıydı?»

Hizmetçi, «Miss Lawson inanmasını çok isterdi,» dedi. Sesinde düşmanlıkla karışık bir memnunluk vardı.

Poirot ısrar etti. «Ama Miss Arundell ispiritizmaya inanmazdı. Öyle mi?»

Kadın burun kıvırdı. «Hanımım aklı başında bir insandı. Tabii bütün bunların onu eğlendirmediğini iddia edecek değilim. 'İkna edilmeye hazırım,' derdi. Ama çoğu zaman Miss Law-son'a, 'Zavallı,' der gibi bakardı. 'Bütün bunlara inanacak kadar aptalsın demek?'

«Anlıyorum. İspiritizmaya inanmıyordu. Ama onu eğlendiriyordu.»

«Evet, efendim. Bazen hanımımın muziplik olsun diye masayı filan itiverdiğini düşünürdüm. O sırada diğerleri ciddi ciddi otururlardı.»

«Diğerleri?»

«Miss Lawson Ve Tripp kardeşler.»

«Miss Lawson, ispiritizmaya yürekten inanıyordu demek?»

«Hem de nasıi, efendimi Hem de nasıl!»

«iMiss Arundell, Miss Lawson'dan hoşlanıyordu herhalde.» Poirot bu sözü ikinci kez söylüyordu.

«Pek de sanmıyorum, efendim.»

Poirot, «Her şeyini ona bıraktığına göre...» dedi. «Miss Arundell mirasını Miss La'wson'a bırakmadı mı?»

Kadın hemen değişti. O dostça tavırları kayboldu. Şimdi yine o terbiyeli ve resmi hizmetkâr tavırlarını takınmıştı. Dikle-şerek ifadesiz bir sesle,

«Hanımımın mirası beni ilgilendiren bir konu değil, efendim,» diye cevap verdi.

Bu soruyu laubalilik saydığı belliydi.

Poirot'nun işi berbat ettiğini düşündüm. Tam kadını yumuşatmışken fırsatı kaçırmıştı. Ama Poirot akıllılık ederek hemen: durumu düzeltmeye kalkışmadı.

Yatak odalarının genişliğiyle ilgili bir iki sözden sonra merdivenin sahanlığına doğru gitti.

Bob görünürlerde yoktu. Tam ineceğim sırada sendeleyerek tırabzana tütündüm. Az kalsın yuvarlanıyordum. Aşağıya doğru bakınca farkına varmadan Bob'un topunun üzerine basmış olduğumu anladım.

Köpek topu sahanlıkta

bırakmıştı.

Hizmetçi hemen özür diledi. «Affedersiniz, efendim. Kabahat Bob'da. Topunu burada bırakıyor. Halı da koyu renk olduğu için insan farkedemiyor. Günün birinde birinin ölümüne neden olacak. Zavallı hanımım da bu top yüzünden feci şekilde düşmüştü. Kaza sırasında ölebilirdi.»

Poirot birdenbire basamakta durakladı. «Bir kaza mı geçirdi?»

«Evet, efendim. Bob her zamanki gibi topunu yine burada bırakmıştı. Hanımım odasından çıktı. Topa takılarak aşağıya kadar yuvarlandı. Ölebilirdi.»

«Yaralandı mı?»

«Hayır. Dr. Grainger, Miss Arundell'in çok şanslı olduğunu söyledi. Sırt kasları zedelendi. Bazı yerleri berelendi. Tabii müthiş de sarsıldı. Tam bir hafta yatmak zorunda kaldı zavallıcık. Ama neyse ki, durumu ciddi değildi.»

«Yıllar önce mi oldu bu kaza?»

«Hayır. Ölümünden bir iki hafta önce oldu.»

Poirot düşündüğü bir şeyi almak için eğildi. «Pardon... Doima kalemim... Hah, şuradaymış...» Doğruldu. «Sizin Bob biraz dikkatsiz.»

Kadın hoşgörüyle, «Ah,» diye cevap verdi. «Ne bilsin zavallı? Bob insan gibidir ama artık ondan her şey de beklenemez... Anlayacağınız hanımım uykusuzluk çekerdi. Çoğu zaman aşağıya iner, evde dolaşırdı,..»

«Sık sık mı yapardı bunu?»

«Hemen her geçe. Ama Miss Lowson'un da onunla ilgilenmesini istemezdi.»

Aşağıda Poirot tekrar saiona girdi. «Pek güzel bir oda bu... Acaba şu bölmeye kitaplıklarım sığar mı? Ne dersin, Hastings?»

Çok şaşırmıştım. İhtiyatla,

«Tahmin etmek zor,»

dedim.

«Evet,.. Ölçüler insanı çoğu kez yanıltır. Lütfen, benim şu küçük cetvelimi al.

Şuranın genişliğini ölç. Ben de kaydedeyim.»

İstediğini yaptım. O da verdiğim sayıları dikkatle bir zarfın arkasına yazdı.

Sonra da zarfı bana uzattı. «Tamam değil mi? Şunlara bir bakıver.»

Zarfın üstünde sayı yoktu. Onun yerine Poirot, «Tekrar yukarıya çıktığımız zaman.» diye yazmıştı. «Bir randevun olduğunu hatırlamışsın gibi yap. Hizmetçiye buradan telefon edip edemeyeceğini sor. Kadını da birlikte aşağıya indir. Ve elinden geldiği kadar yanında tut.»

Zarfı cebime soktum. «Tamam... Bence iki kitaplık da buraya sığar.»

«Ama emin olmamız gerek. Size zahmet olmazsa, bize büyük yatak odasını tekrar gösterir misiniz? Oradaki duvarın genişliğinden pek emin değilim.»

«Tabii, efendim. Ne zahmeti?»

Yeniden yukarı çıktık. Poirot duvarın bir bölümünü ölçtü. Ben o sırada saatime bakarak, biraz da abartmalı bir tavırla irkildim. «Ah Tanrım!» diye bağırdım.

«Saatin üç olduğundan haberin var mı? Anderson ne diyecek? Ona telefon etmem lazım.» Kadına döndüm. «Telefonunuz var mı? Buradan telefon edebilir miyim?»

«Ah, tabii efendim. Holdeki küçük odada. Ben size göstereyim.»

Kadın da benimle birlikte telaşla aşağıya indi. Telefonun yerini gösterdi. Sonra rehberden bir numara bulmam için bana yardım etti. Sonunda yakındaki Harchester kasabasında Bay Anderson adında birine telefon etmek zorunda kaldım. Neyse ki, adam evde değildi...

Dışarı çıktığım zaman Poirot aşağıya inmiş, holde bekliyordu. Yeşil gözlerindeki pırıltıyı farkettim. Heyecanlanmış olduğu belliydi ama nedenini anlayamadım.

Poirot hizmetçiye, «Merdivenin tepesinden aşağıya kadar yuvarlanmak hanımınızı çok sarsmış olmalı,» dedi. «Ondan sonra Bob ve topu konusunda endişelendi mi?»

«Bunu bilmeniz çok garip, efendim. Bu konu onu çok endişelendirdi. Tam öleceği sırada durmadan sayıkladı. Bob'dan, onun topundan ve çarpık olan bir resimden söz etti.»

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Çarpık olan bir resim?»

«Tabii anlamsız bir laftı, efendim. Hanımımı sayıklıyordu:» «Bir dakika...

Salona tekrar bakmam gerekiyor...» Poirot odada dolaşmaya başladı. Biblolan inceliyordu. Bunlardan üzerinde bir resim olan çini bir kavanoz dikkatini çekmiş

gibiydi. Pek de güzel bir parça değildi. Üzerinde de Victoria devrine özgü mizahın tipik bir örneği vardı. Biraz yanlamasına yapılmış tabloda biçimsiz bir buldog kapalı bir sokak kapısının önünde üzgün üzgün oturuyordu. Resmin altında ise, «Bütün gece gezmiş, anahtarı da yok,» yazılıydı.

Burjuva zevkleri olduğuna ve hiçbir zaman düzelemeyece-ğine inandığım Poirot hayran hayran resme dalmış gibiydi. «Bütün gece gezmiş, anahtarı da yok,» diye

mırıldandı.

«Ne

.....

yJ«"Ç

____

komik! Acaba bizim Bob için de aynı şey söylenilebilinir mi? O1 da bazı geceler sokakta dolaşıyor mu?»

«Ender olarak, efendim. Pek ender olarak. Bob pek iyi bir köpektir.»

«Bundan

eminim.

Ama bazen

en iyi köpekler bile...»

«Ah, bu çok doğru, efendim. Bir iki defa sabaha karşı dörtte geldi. Kapının önünde oturarak içeriye alıncaya kadar havladı durdu.»

«Onu içeri kim alırdı? Miss Lawson mu?»

«Sesini kim duyarsa, efendim. Bob'u son kez Miss Laiw-son içeri aidiydi.

Hanımımın kaza geçirdiği gece olmuştu. Bob ondan çok sonra sabaha karşı beşte eve geldi. Miss Lalwson köpek gürültü etmesin diye hemen aşağıya inip onu içeri aldı. Hanımın uyanmasından korkuyordu. Ayrıca Miss Arundell'in endişelenmemesi için Bob'un ortada olmadığını da ondan gizlemişti.»

«Bob, Miss Lawson'dan hoşlanır mı?»

«Şey... Onu önemsemezdi Bob... Köpekler böyle yaparlar bazen. Kadın ona iyi davranırdı. Bob'a, 'Güzel köpek, iyi köpek,' derdi. Ama Bob ona tepeden bakar, emirlerine de aldırmazdı.»

Poirot başını salladı. «Anlıyorum.» Sonra da birden beni şaşırtan bir şey yaptı.

Cebinden bir mektup çıkardı. O sabah gelen mektubu. «Ellen, bu konuda bir şey

biliyor musunuz?»

Kadının yüzü dikkati çekecek bir şekilde değişti. Ağzı bir karış açıldı. Şimdi Poirot'ya âdeta gülünç denecek bir şaşkınlıkla bakıyordu. «Tanrım!» diye bağırdı. «Bu hiç de aklıma gelmezdi!» Sözleri biraz karışıktı ama ne demek istediği anlaşılıyordu. Hizmetçi kendini toplayarak, «Hanımın mektup yazdığı

<bey sizsiniz demek?»

diye sordu.

«Evet. Ben Hercule Poirot'yum.»

Herkes gibi Ellen de evi gezme iznindeki isme bakmıştı. Kadın ağır ağır başını salladı. «Tamam... İsim böyleydi,.., Hercule Poirot.» Sonra yine bağırdı. «Ah!

Aşçı bu işe çok şaşacak!»

Poirot çabucak, «Mutfağa gidip hep birlikte bu konuyu konuşmamız daha doğru olur sanırım,» dedi.

«Şey... Tabii mutfakta rahatsız olmazsanız, efendim...»

Hemen mutfağa gittik. Ellen, gazocağından bir çaydanlığı almakta olan şişman, uysal bakışlı bir kadına durumu çabucak açıkladı.

«Kulaklarına inanamayacaksın, Annie. İşte hanımın mektubu yazdığı bey bu.

Biliyorsun. Sumenin içinde bulduğum mektubu...»

Poirot, «Benim durumu bilmediğimi unutmayın,» dedi. «Belki bana mektubun neden bu kadar geç postaya verildiğini açıklayabilirsiniz?»

«Doğrusunu isterseniz, efendim, ben ne yapacağımı bilmiyordum... İkimiz de bilmiyorduk. Öyle değil mi, Annie?»

Aşçı doğruladı. «Gerçekten öyle.»

«Anlayacağınız, efendim, hanımın ölümünden sonra Miss Laiwson onun eşyalarını ayırdı. Bir bölümü atıldı. Bir bölümü de bazı kimselere verildi. Bunların içinde çok güzel bir sumen de vardı. Kenarlarında müge resimleri olan bir sumen.

Hanımım yatakta yazı yazdığı zaman onu kullanırdı hep. Ne diyordum? Şey... Miss La!wson onu istemiyordu. Daha başka şeylerle birlikte sumeni bana verdi. Ben de hepsini bir çekmeye koydum. Dün sumeni çıkardım. Kullanmak için üzerindeki kurutma kağıdını değiştirmeye karar vermiştim. Altta cebe benzer bir yer olduğunu gördüm. Elimi içine soktum. Bir de baktım orada bir zarf var. Üzerinde hanımımın yazısı olan bir zarf. Demin de dediğim gibi ne yapacağımı bilemedim.

Hanımımın yazısını kesinlikle tanımıştım. Herhalde mektubu yazıp o cep gibi yere koymuş, sonra da postaya vermeye unutmuştu. Zavallıcık çok unutkandı zaten. Bir keresinde banka senetlerini bulamamıştı. Sonunda onları yazı masasının bir gözünün tâ dibine tıkmış olduğunu anladık.»

«Dağınık bir kadın mıydı?»

«Ah, hayır, efendim. Tersine. Daima eşyalarını kaldırır, düzeltirdi. Mesele de buydu zaten. Her şeyi ortada bıraksaydı çok daha iyi olurdu. Hamınım aslında toplayıp kaldırdığı şeyleri nereye koyduğunu unuturdu.»

Poirot gülümsedi. «Bob'un topu gibi şeyleri mesela...»

Akıllı köpek bahçeden koşarak içeri girmiş, yine bize dostça bir tavırla bakmaya başlamıştı.

«Evet, öyle, efendim. Bob'un oyunu biter bitmez hanımım onun topunu kaldırırdı.

Ama kaybolmazdı. Çünkü özel bir yeri vardı. Size gösterdiğim o çekme.»

«Anlıyorum..., Ama ben sizin sözünüzü kestim. Mektubu sumenin içinde bulduğunuzu anlatıyordunuz.»

«Evet, efendim. Öyle oldu. Annie'ye ne yapmam gerektiğini sordum. Mektubu ateşe atıp yakmak istemiyordum. Zarfı açmak bana düşmezdi. Annie'ye de. Bu mektup Miss Laiwson'u da ilgilendirmezdi. Annie'yle bir süre bu sorunu konuştuk. Sonra ¦ben zarfın üzerine bir pul yapıştırarak dışarıdaki posta kutusuna attım.»

Poirot hafifçe bana doğru dönerek, «İşte böyle,» diye mırıldandı.

Dayanamayarak alayla, «Bazen olayların açıklaması ne kadar basit oluyor,» dedim.

Poirot'nun keyfi kaçtı bu yüzden. Keşke böyle damarına basmasaydım, diye düşündüm.

Poirot tekrar Ellen'e döndü. «Arkadaşımın da dediği gibi, bazen olayların açıklanması çok basit oluyor! Açıkçası üzerinde iki ay öncesinin tarihi bulunan bir mektup almak beni çok şaşırttı.»

«Evet, herhalde, efendim. Biz 'bunu düşünemedik.»

«Bundan başka...» Poirot hafifçe öksürdü. «Şimdi bir mesele var. Miss Arundell bu mektubunda bana bir iş vermek istediğini yazıyordu. Özel bir

iş.» Arkadaşım önemli bir adam tavrıyla tekrar öksürdü. «Ama Miss Arundell ölmüş. Onun için ben şimdi ne yapacağımı bilmiyorum. Miss Arundell bu şartlar altında bana verdiği görevi yerine getirmemi ister miydi? Yoksa istemez miydi. Zor bir sorun bu. Çok zor.»

İki kadın da arkadaşıma saygıyla bakıyorlardı.

«Galiba en iyisi Miss Arundell'in avukatıyla konuşmak olacak. Avukatı vardı değil mi?»

Ellen çabucak cevap verdi. «Ah, evet, efendim. Harches-ter'de Bay Purvis.»

«Miss Arundell'le ilgili her şeyi biliyordu değil mi?»

«Öyle sanıyorum, efendimi. Ben bildim bileli hanımımın işlerine Bay Purvis bakardı. Miss Arundell o kazadan sonra da yine onu çağirtmıştı.»

«Yani merdivenden yuvarlandıktan sonra mı?» «Evet, efendim.»

«Şimdi... Kaza ne zaman oldu?» Aşçı kadın söze karıştı. «Paskalyadan bir gün sonra, efendim. Çok iyi hatırlıyorum. O gün izinli olmama rağmen köşkte kaldım.

Konuklar var diye. Onun yerine çarşamba günü izinli çıktım.»

Poirot hemen cep defterini çıkardı. «Tamam...

Tamam... 6u yıl Paskalya ayın on

üçüne gelmiş. O halde Miss Arundell o; kazayı ayın on dördünde geçirdi. Bu mektubu bana ondan üç gün sonra yazdı. Yazık... Keşke mektubu bana o sırada yol-

, lasaydı. Ama belki de hâlâ geç değil...» Durakladı.

«Yanılmıyorsam...

öhhö... bana vermek istediği görev... ötıh... demin sözünü ettiğiniz o konuklardan biriyle ilgiliydi.»

Poirot boşa atıp doluya vurdu tabii. Ellen'in yüzünde hemen anlayış dolu bir ifade belirdi. Aşçıya döndü. Annie de El-len'e anlamlı anlamlı baktı.

Ellen, «Bay Charles olmalı...» diye mırıldandı.

Poirot, «Bana köşkte o sırada kimlerin bulunduğunu söylerseniz...» dedi.

«Dr. Tanios ve karısı... yani Miss Bella... Miss Theresa... Ve Bay Charles.»

«Bunların hepsi de Miss Arundell'in yeğenleri miydi?»

«Evet, öyle, efendim. Tabii Dr. Tanios hanımımın akrabası değildi. Aslında yabancı o. Yunan mı ne? Dr. Tanios, Miss Bel-la'yla evli. Miss Bella, Miss

Arundell'in ablasının kızıydı. Bay Charles'la Miss Theresa ise ağabeysinin çocukları.»

«Ah, evet. Anlıyorum. Bir aile toplantısı... Konuklar buradan ne zaman ayrıldılar?»

«Çarşamba sabahı, efendim. Dr. Tanios'la Miss Bella ertesi hafta sonu tekrar geldiler. Miss Arundell'in sağlığı yüzünden endişedeydiler.»

«Ya Bay Charles'la Miss Theresa?»

«Onlar daha sonraki hafta sonunu burada geçirdiler. Miss, Arundell'in ölümünden önceki hafta sonunu...»

Arkadaşım, «Eh,» dedi. Verdiğiniz bu bilgi çok işime yara-| yaeak. Avukatla konuşmam lazım. Adı Purvis dediniz değil mi?|

Yardımlarınız için çok teşekkür ederim.» Eğilerek Bob'u okşadı. «Sen cesur bir köpeksin. Hanımını da çok seviyormuşsun.» Bob bu harekete dostlukla

karşılık verdi. Oyun oynayacağını umarak gidip kocaman bir parça kömür getirdi. Ama bu yüzden onu azarlayıp kömürü de ağzından aldılar. Bob bana anlayış beklermiş gibi baktı. Sanki, «Bu kadınlar da...» diyordu. «Bol yemek veriyorlar ama spordan hiç anlamıyorlar.»

Köpeğin topu olayının içyüzü

Küçük Yeşil Ev'in bahçe kapısı arkamızdan kapanırken, «Eh, Poirot,» dedim.

«Artık memnun olduğunu umarım.»

«Evet, dostum. Çok memnunum.»

«Aman çok şükür! Bütün esrar çözüldü! Zengin Yaşlı Kadın ve Kötü Ruhlu Yardımcı olayı aydınlandı. Geciken mektup ve köpeğin topu olaylarının içyüzü ortaya çıktı. Her şey memnunluk verecek bir şekilde halledildi.»

Poirot kuru kuru öksürdü. «Memnunluk verecek bir şekilde, sözleri doğru değil.»

«Bir az önce sen kendin böyle söyledin.»

«Ben sadece memnun olduğumu söyledim. Çünkü 'köpeğin topu' olayının içyüzünü anlamıştım.»

«Pek de basit bir şeydi.»

«Hiç de değil.» Poirot birkaç kez başını salladı. «Anlayacağın, senin bilmediğin bir şeyi öğrendim ben.»

Biraz da şüpheyle, «Neymiş o?» diye sordum.

«Merdivenin üst basamağındaki süpürgeliğe bir çivi çakılmış...»

Arkadaşıma baktım. Yüzü çok ciddiydi. Bir iki dakika sonra, «E, ne olmuş?»

dedim. «Süpürgeliğe neden çivi çakılmasın?»

«Asıl önemli olan soru şu, Hastings: Süpürgeliğe neden çivi çakılsın?»

«Ne bileyim ben? Ev işleriyle ilgili bir şey olmalı... O kadar önemli mi?» ,

«Tabii önemli. Üst basamaktaki süpürgeliğe çivi çakılmasını gerektiren hiçbir işi bilmiyorum ben. Ayrıca çivinin gözükmemesi için tahta iyice parlatılmıştı.»

«Ne demek istiyorsun, Poirot? Neden böyle yapıldığını biliyor musun?»

«Kolaylıkla tahmin edebilirim. Merdivenin başına, yerden otuz santim kadar yükseğe sağlam bir iplik ya da tel germek istersen, o zaman bir ucunu tırabzana bağlarsın. Ama duvar yanında bağlayacak bir şey bulamazsın. Onun için de oraya bir çivi çakarsın.»

«Poirot!» diye bağırdım. «Ne demek istiyorsun sen?»

«Sevgili dostum, sana 'köpeğin topu' olayının içyüzünü anlatıyorum. Öğrenmek ister misin?»

«Anlat.»

«Pekâlâ. Dinle. Biri, Bob'un topunu merdivenin sahanlığında bırakmak âdetinde olduğunu farketmişti. Tehlikeli bir şeydi bu. Bir kazaya yol açabilirdi.» Poirot bir an durdu. Tekrar konuşmaya başladığı zaman sesinin ifadesi değişmişti.

«Hastings, birini öldürmek isteseydin, ne yapardın?»

«Ben... şey... bilmem ki... Cinayet sırasında başka yerde olduğumu kanıtlayabilmek için önlem alırdım herhalde.»

«Emin ol, bu hem güç hem, de tehlikeli bir şeydir. Ama ne de olsa sen soğukkanlı, ihtiyatlı bir katil tipi değilsin. Ortadan kaldırmak istediğin biri varsa, bu işi halletmenin en emin yolu olaya bir kaza süsü vermektir. Kaza

daima olur. Ve, Hastings, bazen kaza olması da Bağlanılabilir.» Poirot bir an durdu, sonra sözlerine devam etti. «Köpeğin merdivenin yukarısında bıraktığı top katile www.netevin.com

birtakım fikirler verdi. Miss Arundell gecelen odasından çıkarak evde dolaşmak âdetindeydi. Gözleri o kadar sağlam değildi. Topa takılarak merdivenden yuvarlanması pekâlâ mümkündü. Ama dikkatli bir katil her şeyi rastlantıya bırakmaz. Merdivenin yukarısına gerilecek bir iplik işi daha kolaylıkla hallederdi. Kadın bu yüzden hemen tepe aşağı yuvarlanırdı. Sonra evdekiler koşarak geldikleri zaman kazanın nedenini orada görürlerdi. Bob'un topunu!»

«Ne korkunç!» diye bağırdım.

Poirot ciddi ciddi, «Evet, gerçekten korkunç,» dedi.

«Ama

plan başarıya ulaşamadı... Miss Arundell boynunu kırabilirdi amo böyle bir şey olmadı... Adını 'bilmediğimiz dostumuz düş kırıklığına uğradı o zaman. Ama Miss Arundell zeki bir ihtiyardı. Herkes ona topa takıldığını söyledi. Top da orada duruyordu. Gelgelelim kazayı hatırlayan Miss Arundell buna başka bir şeyin neden olduğunu anladı. Topa takılmamıştı. Bundan başka ya başka bir şeyi de hatırlıyordu. O gece daha sonra, sabaha karşı beşte Bob'un eve alınması için sokak kapısının önünde havladığını duymuştu... «Tabii benimki bir tahmin ama yanılmadığımdan eminim. Miss Arundell o gece daha önce Bob'un topunu çekmeye kaldırmıştı. Köpek ondan sonra sokağa salıverilmiş ama eve dönmemişti. O halde topu merdivenin yukarısına bırakan Bob değildi.»

İtiraz ettim. «Ama seninkiler sadece tahmin. Bunları destekleyen hiçbir şey yok.»

Poirot, «Hiç de değil, dostum,» diye cevap verdi. «iMiss Arundell Bob'un topundan v© çarpık bir resimden söz etmiş. Bunların ne anlama geldiğini biliyorsun.»

«Hiç de bilmiyorum.»

«Garip... Kadın çarpık bir resimden söz etmiş. Şimdi... salonda çini bir kavanoz var. Üzerindeki köpek resmi daha önee de dikkatimi çekmişti. Miss Arundell'in sayıklarken söylediği sözleri duyunca, gidip o resme daha yakından baktım. Bu resim şöyle çaprazlamasına, çarpıkça yapılmıştı. Ayrıca bunda bütün geceyi sokakta geçiren bir köpek vardı. Ateş içinde sayıklayan kadının kafasından nelerin geçtiğini anlıyor musun? Bob da o çarpık resimdeki köpek gibiydi. Bütün geceyi sokakta geçirmişti. Onun için topu merdivenin başına bırakan Bob olamazdı!»

İstemememe rağmen dayanamayarak hayranlıkla bağırdım. «Sen çok zeki bir iblissin, Poirot! Bütün bunlar nereden aklına geliyor bilmiyorum.»

«Bunlar 'benim aklıma' gelmiyor. Bütün bunlar ortada. Dikkat eden hepsini görür.

Durumu anlıyor musun artık? Kazadan sonra yatağında yatmakta olan Miss Arundell şüphelendi. Bu şüphesinin gülünç ve hayali olabileceğini düşünüyordu ama bundan kurtulamıyordu. 'Köpeğin topu olayından beri endişem

gitgide artıyor.' İşte böylece bana o mektubu yazdı. Ama ne yazık ki, mektup elime ancak iki ay sonra geçebildi. Söyle, kadının mektubunda yazdıkları bu olaylara uymuyor mu?»

«Evet,» diye itiraf ettim. «Uyuyor.»

Poirot devam etti. «Dikkati alınmaya değer bir nokta daho var. Miss Laiwson, Bob'un bütün gece dışarıda dolaştığını Miss Arundeİl'in öğrenmesini istemiyordu.»

«Yani sen Miss Lawsan'un...»

«Bence bu noktanın üzerinde de durulmalı.»

Bir iki dakika bu konuyu düşndüm. Sonunda içimi çekerek, «Şey.» dedim. «Bütün bunlar çok ilginç. Ama bir kafa egzersizi olarak. Önümde saygıyla eğiliyorum.

Her şeyi ustalıkla birbirlerine bağladın. Ne yazık ki, ihtiyar kadın ölmüş.»

«Evet. Çok yazık. Kadın bana birinin onu öldürmeye çalıştığını yazdı.

Sözlerinden bu anlam çıkıyordu. Ve pek kısa bir süre sonra da gerçekten öldü.»

«Evet,» dedim. «Kadının tabii bir şekilde ölmesi seni büyük bir düş kırıklığına uğrattı. Öyle değil mi? Haydi, haydi, itiraf et şunu.»

Poirot omzunu silkti.

I

Alayla, «Belki de kadını zehirlediklerini düşünüyorsun,» diye ekledim.

Arkadaşım biraz da üzüntüyle başını salladı. «Miss Arundeİl'in ölümü normalmiş

gibi gözüküyor.»

«İşte o yüzden,» dedim. «Kuyruklarımızı bacaklarımızın arasına sıkıştırarak Londra'ya döneceğiz.»

«Affedersin ama dostum, Londra'ya dönecek değiliz.»

«Ne demek istiyorsun, Poirot?» diye bağırdım.

«Bir köpeğe bir tavşanı gösterirsen, kalkıp Londra'ya gider mi? Hayır. Tavşanın peşine takılır.»

«Ne demek bu?»

«Köpek tavşanı kovalar. Poirot da katilleri. Burada da bir ıkatil var. Başarıya erişememiş bir katil. Evet, belki... Ama yine de katil^ o. Ve ben, dostum, onun peşinden yuvasına gireceğim.» Bir bahçe kapısından içeri girdi.

«Nereye gidiyorsun, Poirot?»

«Tavşan yuvasına, dostum. Bu son hastalığı sırasında Miss Arundell'e bakan Dr.

Grainger'in evi.»

Dr. Grainger altmışını geçmiş, ince kemikli yüzlü, kalın kaşlı bir adamdı. Çene hatları sert, kurşuni gözleri de zekâ doluydu. Dikkatle bir beni süzdü, bir Poirot'yu.

Sonra da birdenbire, «E?» dedi. «Sizin için ne yapabilirim?»

Poirot en abartmalı tavırlarıyla konuşmaya başladı. «Sizi böyle rahatsız ettiğim için özür dilemeliyim. Dr. Grainger. Size muayene olmaya gelmediğimi hemen açıklayayım.»

Dr. Grainger alaycı bir tavırla, «Buna memnun oldum,» dedi. «Sağlıklı görünüyorsunuz.»

Poirot sözlerine devam etti. «Bu ziyaretimin nedenini açıklamalıyım.

Anlayacağınız ben bir kitap yazıyorum. General Arundeİl'in hayatını. Anladığıma göre general ölümünden birkaç yıl önce Market Basing'de oturmuş.»

Doktor şaşırdı. «Evet, General Arundell ölünceye kadar burada yaşadı. Küçük Yeşil Ev'de. Şu yolun yukarısındaki köşkte. Belki orayı gördünüz?» Arkadaşım başını salladı. Doktor, «Ama ben Market Basing'e onun ölümünden çok sonra yerleştim,» diye ekledi.

«Ama kızı Miss Arundell'i tanıyordunuz sanırım.»

«Evet. Emily Arundell'i çok iyi tanırdım.»

«Miss Arundeİl'in geçenlerde ölmüş olması beni çok üzdü.»

«1 Mayısta öldü.»

«Evet, bunu öğrendim. Miss Arundeİl'in bana babası hakkında özel bilgi vereceğini, onunla ilgili anılarını anlatacağını umuyordum.»

«Anlıyorum... Ama ben bu konuda ne yapabilirim?»

Poirot sordu. «General Arundeİl'in başka kızı ya da oğlu yok mu?»

«Hayır. Hepsi de öldüler.»

«Generalin kaç çocuğu vardı?»

«Beş. Dört kız, bir erkek.»

«Peki, ya son kuşak?»

«Charles Arundell ve kız kardeşi Theresa. Onlarla konuşabilirsiniz. Ama size bir yararı olacağını pek sanrnıyorum. Yeni gençlik büyükbabalarıyla pek ilgilenmiyorlar, Sonra

Bayan

Tanios var. Ama ondan da fazla bir bilgi alabileceğinizi sanmam.»

«Aileyle ilgili kâğıtlar... belgeler olamaz mı?»

«Olabilir tabii. Ama sanmıyorum. Miss Emily'nin ölümünden sonra birçok şey yakıldı.»

Poirot üzüntüyle inledi.

Dr. Grainger ona merakla baktı. «İhtiyar Arundell'le neden bu kadar ilgileniyorsunuz? Aslında o böyle önemli biri değilmiş ki.»

«Aman doktor.» Poirot'nun gözlerinde fanatiklere özgü o pırıltı vardı şimdi.

«Tarih büyük adamları tanımaz, diye bir söz yok mudur? Son zamanlarda ortaya çıkarılan bazı kâğıtlar Hint İsyanı konusunu tümüyle değişik bir şekilde aydınlattı. Gizli bir tarih bu. Ve o gizli tarihte John Arundell çok önemli bir rol oynamış. Çok ilgi çekici bir şey bu! Çok ilginç!

Doktor, «Hımm...» diye mırıldandı. «İhtiyar General Arun-dell'in Hint İsyanı konusunda uzun uzun konuşmaya meraklı olduğunu duymuştum. Hatta bu konuda herkesin içini çok sıktığı da söylenirdi.»

«Bunu size söyleyen kim?»

«Miss Peabody. Ha, sahi, bakın ona uğrayabilirsiniz. Market Basing'in en eskilerindendir. Arundell'leri de çok yakından tanırdı. Kadının en büyük eğlencesi dedikodudur. Miss Fea-body'i hiçbir neden olmadan da görmeye değer.

İlginç bir tiptir.»

«Teşekkür ederim. İşte bu harika bir fikir. Belki bana genç Bay Arundell'in adresini de verirsiniz. General Arundell'in torununun yani.»

«Charles'ın adresini mi? Evet, verebilirim. Ama o, kimseye saygılı olmayan genç bir iblistir. Aile tarihçesinin de onun için hiçbir önemi yoktur.

«Çok mu genç?»

Doktorun gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. «Benim gibi bunakların çok genç dediği çağda. Otuz iki, otuz üç yaşlarında. Ailelerinin başını derde sokmak için dünyaya gelenlerden Charles. Onu dünyanın dört bucağına yolladılar ama yine de akıllanmadı.»

Poirot mırıldandı. «Herhalde halası onu çok severdi? Da-îma böyle olur...»

«Hım... Bilmiyorum... Emily Arundell hiç de aptal değildi. Bildiğim kadarıyla, Charles halasından hiçbir zaman para sız-dıramazdı. İhtiyar kadın bir hayli sertti. Ama onu çok severdim, büyük saygım da vardı. Savaşmaktan hiç yılmazdı.»

«Ölümü ani mi oldu?»

«Evet, bir bakıma. Ama tabii yıllardan beri sağlığı bozuktu. Ama birkaç kez ölümün eşiğinden dönmeyi başarmıştı.»

«Bir şey duydum ben... Dedikoduları tekrarladığım için özür dilerim...» Poirot kendini aşağı görüyormuş gibi ellerini iki yanına açtı. «Miss Arundell'in ailesiyle kavga ettiğinden söz ediliyordu.»

' Dr. Grainger ağır ağır, «Tam anlamıyla kavga etmiş sayılmazdı,» dedi.

«Hayır... Bildiğim kadarıyla, açık açık kavga etmemişlerdi.»

«Özür dilerim. Benimki de boşboğazlık.»

«Hayır, hayır. Ne de olsa herkesçe bilinen bir şey bu.»

«Anladığıma göre, Miss Arundell servetini ailesine bırakmamış.»

«Evet. Her şeyi korkmuş tavuk gibi gıdaklayarak ortada dolaşan yardımcısına bıraktı. Garip bir şeydi bu. Doğrusu bu işi anlayamadım. Miss Arundell'den böyle bir şey beklenmezdi.»

Poirot düşünceli düşünceli, «Ah,» diye mırıldandı. «Bunu anlamak kolay. Miss Arundell yaşlıymış, sağlığı bozukmuş. Böyle bir kimse kendisine bakan yardımcısına çok bağlanır. Kişiliği güçlü, zeki bir yardımcı da bu durumdan yararlanabilir.»

Dr. Grainger atıldı. «Onlarınki öyle değildi! Emily Arundell, Minnie Lawson'a köpek muamelesi yapardı. Hatta onu bir köpekten bile daha aşağı görürdü. O

kuşaktan olanlar böyledir. Zaten hayatlarını yardımcı olarak kazanmaya çalışan kadınların çoğu da aptaldır. Biraz kafaları olsa, başka.işde çalışıp daha fazla para kazanırlar. Emily Arundell'in aptallara hiç tahammülü yoktu. Bir yılda ahmak bir yardımcının canını çıkardı. Miss Lawson'un etkisinde de hiçbir zaman kalmadı.»

Poirot bu tehlikeli konudan hemen uzaklaştı. «Belki bu Miss... şey... Latwson'da eski mektuplar ve belgeler vardır.»

r

Grainger, «Olabilir,» diye cevap verdi. «İhtiyar bir kızın evinin gizli köşelerinde birçok şey bulunur. Miss Lawson'un bütüri evi gözden geçirdiğini sanmıyorum.»

Poirot ayağa kalktı. «Çok teşekkür ederim, Dr. Grainger. Bize büyük nezaket gösterdiniz.»

Doktor, «Teşekkür edecek bir şey yok,» dedi. «Size yardım edemediğim için üzgünüm. En büyük ümit Miss Peabody'de. Bir buçuk kilometre kadar ötede Morton Konağında oturuyor.»

Poirot doktorun masasındaki büyük bir gül demetini koklu-yordu. «Oh,.. Ne nefis...»

«Herhalde... Ama ben onların kokusunu duyamıyorum. Yıllar önce bir grip geçirdim. Ondan sonra da burnum koku almaz oldu. Tam. bir doktora yakışacak bir

itiraf değil mi? Çok iç sıkıcı bir şey bu.

Eskisi gibi sigaranın zevkini

çıkaramıyorum.»

«Evet, üzülecek bir durum. Ha, sahi, bana genç Arundell'in adresini verecektiniz.»

«Evet, bu adresi bulabilirim.» Bizi hole çıkararak seslendi. «Donaldson!» Bize açıkladı. «Birlikte çalışıyoruz. Adresin onda olması lazım. Çünkü Gharles'ın kız kardeşi Theresa'yla nişanlı.» Tekrar seslendi. «Donaldson!»

Evin arkasındaki bir odadan genç bir adam çıktı. Orta boylu, biraz silik bir tipti. Dr. Grainger'le taban tabana zıttılar. Yaşlı doktor ona ne istediğini açıkladı. Dr. Donaldson uçuk mavi, hafifçe patlak gözleriyle bizi çabucak süzdü.

Sonra ifadesiz soğuk bir sesle konuşmaya başladı.

«Oharles'ın nerede olduğunu pek bilmiyorum. Size Miss Theresa Arundell'in adresini verebilirim. Herhalde size Char-les'ın nerede olduğunu söyler.»

Poirot bunun çok iyi olacağını söyledi. Dr. Donaldson adresi not defterinden kopardığı bir kâğıda yazarak Poirot'ya uzattı. Teşekkür ederek oradan ayrılırken Dr. Donaldson'un holde hareketsiz durduğunun ve bizi biraz da hayretle süzdüğünün farkındayım.

İhtiyar Miss Pea body

Oradan uzaklaşırken, «Bu kadar süslü yalanlar söylemene gerek var mı, Poirot?»

diye sordum.

Arkadaşım omzunu silkti. «Madem yalan söylemek zorundayız,.. Evet, senin yalan söylemekten hiç hoşlanmadığını biliyorum. Ama beni hiç rahatsız etmez...»

Atıldım. «Bunun farkındayım.»

«Ne diyordum? Evet, madem yalan uyduracağız, o halde bu işi ustalıkla başarmalıyız. İnanılacak, romantik, sanatsal bir yalan söylemeliyiz.»

«Sen bunun inanılacak bir yalan olduğunu mu sanıyorsun? Dr. Donaldson'un sana inandığından emin misin?»

Poirot düşünceli bir tavırla itiraf etti. «O genç biraz şüpheci!» .

«Bana senden fena halde şüphelenmiş gibi geldi.»

«Bence bunun için bir neden yok. Birtakım; budalalar her gün başkalarının hayatlarını yazmaya kalkışıyorlar.»

Güldüm. «Kendinden ilk kez 'budala' diye söz ettiğini duyuyorum.»

Poirot soğuk bir tavırla, «Ben de herkes kadar rol yapabildiğimi umarım,» dedi.

«Küçük hikâyemi beğenmediğin için üzgünüm. Oysa bu masal benim hoşuma gitmişti.»

Konuyu değiştirdim. «Şimdi ne yapacağız?»

«Kolay... Arabana binerek Morton Konağına gideceğiz.»

Morton Konağı Victoria devrinden kalma, büyük ve çirkin bir binaydı. Yaşlı, sarsak bir uşak bizi şüpheyle karşıladı. Sonra da tekrar yanımıza dönerek randevumuz olup olmadığını sordu.

Poîrot, «Lütfen Miss Peabody'e bizi Dr. Grainger'in yolladığını söyleyin,» dedi.

Birkaç dakika sonra kapı açılarak kısa boylu, şişman bir kadın yalpalaya yalpalaya odaya girdi. Seyrek ak saçları dikkatle ortadan ayrılmıştı. Tüyleri yer yer dökülmüş siyah kadife bir elbise giymişti. Beyaz dantel yakasına bir broş takmıştı.

Salonda ilerlerken gözlerini kısarak bizi süzdü. İlk sözleri ikimizi de şaşırttı. «Bir şey mi satıyorsunuz?»

Poirot, «Hiçbir şey satmıyoruz, madam,» dedi.

«Emin misiniz?»

,

«Kesinlikle.»

«Elektrik süpürgesi?»

«Hayır.»

«Çorap?»

«Hayır.»

«Halı?»

«Hayır.»

«'Pekâlâ.» Miss Peabody bir koltuğa yerleşti. «Zararı yok sanırım....; Eh, siz de oturun.»

Emrini uysallıkla yerine getirdik.

Miss Peabody biraz da özür dilermiş gibi, «Sorduğum için kusuruma bakmayın,»

dedi. «Dikkatli davranmak gerekiyor. Kapıya kimler geliyor bir bilseniz.

Hizmetkârlar bir işe yaramıyor. Satıcıları ayırt edemiyorlar. Ama onları da kabahatli bulamam. Gelenlerin kılıkları, isimleri ve konuşma tarzları çok uygun oluyor. Satıcılarla ziyaretçileri birbirlerinden nasıl ayıracaklar? Bay Scot Edgerton, Bay D'Arcy Fitzherbert. Çoğu da yakışıklı oluyor. Sonra...

siz daha ne olduğunu anlayamadan bakıyorsunuz, burnunuza bir krema makinesini sokuyorlar.»

Poirot dürüstçe, «Emin olun, madam,» diye cevap verdi. «Bizde öyle bir şey yok.»

Miss Peabody, «Eh,» dedi. «Siz bunu benden daha iyi bilirsiniz.»

Poirot hemen hikâyesini anlatmaya başladı. Miss Peabody, hiçbir şey söylemeden onu sonuna kadar dinledi. Sadece bir iki defa küçücük gözlerini kırpıştırdı.

Sonunda da, «Dernek kitap yazacaksınız?»

diye mırıldandı.

«Evet.»

«İngilizce mi?»

«Tabii İngilizce.»

«Ama siz yabancısınız. Öyle değil mi? Haydi, haydi, açıklayın. Yabancı değil misiniz siz?»

«Bu doğru.»

Miss Peabody gözlerini bana dikti. «Herhalde siz onun sekreterisiniz.»

Şaşkın şaşkın, «Şey...

evet,» dedim.

«Ingilizceyi doğru dürüst yazabiliyor musunuz bari?»

«Yazdığımı umuyorum.»

«Hım...

Hangi okuldansınız?»

«Eton'dan.»

«O halde yazamazsınız!»

Miss Peabody dikkatini tekrar Poirot'ya verirken ben o eski ve saygıdeğer eğitim merkezine yapılan bu saldırıya cevap veremedim.

«Demek

General Arundell'in hayatını

yazacaksınız?»

«Evet. Siz onu tanırdınız değil mi?»

«Evet. John Arundell'i tanırdım. Çok içerdi.» Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Miss Peabody dalgın dalgın konuşmasına devam etti. «Hint İsyanı ha? Ölü atı kamçılamaya benziyor biraz. Ama tabii sizin bileceğiniz bir iş.»

«Bildiğiniz gibi, madam, bu konularda da modaya uyuluyor. Şu ara Hindistan modası var.»

«Bu doğru. Her şey tekrarlanıyor. Elbiselerin kollarını görüyorsunuz.»

Saygıyla sustuk.

Miss Peabody açıkladı. «Büzgülü uzun kollar hiç de güzel durmaz. Ama kimono kollar bana daima yaraşırdı.» Parlak gözlerini Poirot'ya dikti. «Şimdi öğrenmek istediğiniz nedir?»

Poirot ellerini açtı. «Her şey! Aile tarihçesi. Ev hayatı. Dedikodu.»

Miss Peabody, «Size, Hindistan hakkında bir şey anlatamayacağım,» diye cevap verdi. «Açıkçası adamı dinlemezdim. Bu ihtiyarların hikâyeleri pek iç sıkıcı olur. John Arundell pek zeki bir insan da sayılmazdı...»

Poirot, «Arundell ailesini yakından tanırdınız, değil mi?» diye sordu.

Miss Peabody, «Hepsini de iyi tanırdım,» dedi. «Matilda en büyükleriydi. Yüzü sivilceli bir kızdı. Kilise okulunda ders verirdi. Rahiplerden birine aşıktı.

Sonra Emily. Ata çok iyi binerdi. Babası içkiyi fazla kaçırdığı zaman ancak Emily onunla

ıpı

başa çıkabilirdi. O köşkten araba dolusu boş şişe çıkardı. Gece karanlıkta bahçeye gömüverirlerdi. Sonra kim geliyordu? Arabella mı, Thomas mı? Thomas galiba... Ben Thomas'a acırdım hep. Bir erkek ve dört kadın. Böyle bir şey bir erkeğin kendini gülünç hissetmesine neden olur. Hoş, Thomas da tam bir muhallebi çocuğuydu ya. Kimse onun evleneceğini sanmıyordu. Kalkıp evlenince herkes şaşırdı.» Miss Peabody neşeyle bir kahkaha attı.

«Sonra Arabella. Çirkin bir kızdı. Yamyassı suratlı. Ama ailenin en çirkini olmasına rağmen iyi bir evlilik yaptı. Cam-bridge'den bir profesörle evlendi.

Bir kimya profesörüyle. Adam bir hayli yaşlıydı. En az altmışında. Sakalı da vardı. Arabella da bebek değildi tabii. O da kırkına gelmişti. Ah, neyse, ikisi

de çoktan öldüler. Ama onlarınki mutlu bir evlilikti... Sonra Agnes... En küçükleri oydu. Güzeldi de. Agnes'in fazla neşeli olduğunu düşünürdük. Hatta havai olduğunu. Ne garip,.., İçlerinden sadece Agnes'in evlenebileceğini sanırdınız... Ama evlenemedi. Savaştan kısa bir süre sonra da öldü.»

Poirot, «Bay Thomas'in beklenmedik bir evlilik yaptığını söylediniz...» diye belirtti.

Miss Peabody yine neşeyle bir kahkaha attı. «Beklenmedik? Hem de nasıl! Bir rezalete neden oldu. Thomas'tan böyle bir şeyi hiç beklemezdiniz. Kardeşlerine bağlı, sessiz, çekingen, içine kapalı bir adamdı.» Bir an durdu. «Yıllar önce pek heyecan uyandıran bir olay olmuştu. Hatırlıyor musunuz bilmem? Bayan Varley olay!. Kadının arsenikle kocasını zehirlediğinden şüphe ediyorlardı. Güzel bir kadındı. Olay gazetelerde uzun uzun yazıldı. Sonunda Bayan Varley beraat etti.

Anlayacağınız, Thomas Arundell o sırada iyice sapıttı. Gazeteleri alıp davayı okuyor, Bayan Varley'in fotoğraflarını kesiyordu. İnanır mısınız, dava sona erince Londra'ya gitti ve Bayan Varley'e evlenme teklif etti. Thomas yaptı bunu!

O sessiz, evden dışarı çıkmayan Thomas. Erkekler hiç anlaşılmıyorlar, öyle değil mi? Birdenbire kaçım/eriyorlar.»

«Sonra ne oldu?»

«Ah, ne olacak?

Kadin

Thomas'la

evlendi.»

«Herhalde

bu evlilik kız kardeşlerini çok sarstı.»

, «Tabii, sarsmaz mı? Kadını aralarına almaya yanaşmadılar. Doğrusu bu bakımdan onlara hak verdim. Thomas çok kırıldı. Karısını alarak Manş denizindeki adalardan birine yerleşti. Bilmiyorum kadın ilk kocasını gerçekten zehirlemiş

miydi? Ama Thomas'ı zehirlemedi. Karısının ölümünden sonra üç yıl daha yaşadı.

İki çocukları olmuştu. Bir kız, bir erkek. Hoş gençler. Güzelliklerini annelerinden almışlar.»

«Herhalde iki kardeş buraya, halalarına sık sık gelirlerdi?»

«Anne ve babalan ölmeden önce gelmezlerdi. Thomas öldüğü sırada okuldalardı. Ve hemen hemen yetişkin gençlerdi artık. Sonra tatillerde buraya gelmeye başladılar. O sırada Emily yapayalnızdı. Dünyada Bella Winter'den başka yakını yoktu.»

«Winter?»

«Arabeila'nm kızı. Bella iç sıkıcı bir kızdı. Theresa'dan birkaç yaş büyüktü.

Ama pek budalaca davrandı. Üniversitede okuyan bir yabancıyla evlendi. Yunanlı bir doktorla. Pek çirkin bir adam. Ama nazik. Herhalde zavallı Bella'yı başka isteyen olmadı. Zaten hayatını babasına yardım ederek, annesinin yünlerini sararak geçirmişti. Bu adam bir yabancıydı. Onun için Bella'nın hoşuna gitti.»

«Onlarınki mutlu bir evlilik mi acaba?»

«Hiçbir evlilik hakkında kesin bir şey söylenemez. Mutluya benziyorlar. İki çocukları var. San suratlı şeyler. Pire'de oturuyorlar sanırım.»

«Ama

şu

ara Ingiltere'deler galiba.»

«Evet. Martta geldiler. Ama pek yakında gideceklerini sanıyorum.»

«Miss Emily yeğenini sever miydi?»

«Bella'yı mı? Ah,. evet. Ama iç sıkıcı bir kadındır Bella. Aklı fikri çocuklarındadır.»

«Miss Emily Bayan Bella'nın kocasından hoşnut muydu?»

Miss Peabody güldü. «Bella'nın bir yabancıyla evlenmesini tasvip etmiyordu. Ama adamdan hoşlanıyordu sanırım. Doktor kafalı bir insandı. Emily'i etkilemesini de başarıyordu. Adam para kokusu almıştı.»

Poirot öksürdü. «Miss Emily zengin bir kadınmış sanırım...»

Miss Peabody koltuğuna daha rahatça yerleşti. «Evet, bütün gürültüye de bu neden oldu. Kimse Emiiy'nin bu kadar parası olduğunu bilmiyordu. Babasından ve kardeşlerinden kalan para bazı işlere yatırılmıştı. Ayrıca Emily gelirine göre pek az masrafı olan bir kadındı. İşte bu yüzden öldüğü zaman hatırı sayılır bir servet bıraktı. Bütün parayı Laiwson denilen kadın alacak.» Miss Peabody bu son sözleri âdeta zaferle söylemişti.

«Bu sizi şaşırttı mı, Miss Peabody?»

«Açıkçası şaşırttı. Çünkü Emily ölümünden sonra servetinin yeğenleri arasında pay edileceğini söylerdi. Acık acık hem de. Aslında ilk vasiyetnamesinin şartları da böyleydi. Hizmetçilere bir miktar para verilecek, geri kalan ise

Charles, Theresa ve Bella arasında pay edilecekti. Emily'nin ölümünden sonra yeni vasiyetname bulundu ve her şeyin Miss Lawson'a kaldığı anlaşılınca kıyamet koptu.»

«Miss Arundell bu vasiyetnameyi ölümünden hemen önce mi yazmış?»

Miss Peabody zeki bakışlarla Poirot'yu süzdü. «Yani Latw-son'un Emily'e etkisi altına aldığını mı düşünüyorsunuz? Zavallı Laiwson'da bunu yapacak ne cesaret vardı, ne de kafa. Açıkçası o da herkes kadar şaşırmıştı. Ya da şaşırdığını iddia

etti.»

Kadının bu son sözleri eklemesi karşısında Poirot usulca gülümsedi.

Miss Peabody, «Vasiyetname Emily'nin ölümünden on gün önce yapılmıştı,» diye devam etti. «Avukat bunun kanuna uygun olduğunu söyledi. Şey... belki de öyledir.»

«Yani...»

Poirot öne doğru eğildi.

Miss Peabody, «Bence bu işin içinde bir iş var,» dedi.

«Siz ne düşünüyorsunuz?»

«Doğrusu bu konuda hiçbir fikrim yok. Hilenin nerede olduğunu nasıl bileyim? Ben avukat değilim ki. Ama bu iş biraz karışık. Bunu unutmayın.»

Poirot ağır ağır, «Vasiyetnameye itiraz edilecek mi?» diye sordu.»

«Theresa bir avukata başvurdu sanırım. Ama bunun ona hiçbir yararı olmayacak.

Avukatlar insana çoğu zaman ne tavsiye ederler: Böyle bir şeye kalkışmayın!»

Poirot ihtiyatla, «Herhalde aileyle Miss Lawson'un arası iyice acildi?» diye belirtti.

«Başka ne beklenirdi? İnsanların nasıl olduklarını bilirsiniz. Zaten her ölümden sonra mutlaka bir sorun çıkar. Ölünün vücudu daha tabutun içinde soğumadan mirasçılar birbirlerinin gözlerini oymaya başlarlar.»

Poirot içini çekti. «Doğru. Çok doğru.»

Miss Peabody hoşgörüyle,

«İnsanlar

böyledir,»

dedi._

Poirot konuyu değiştirdi. «Miss Arundell ispiritizmayla uğraşıyormuş, öyle mi?»

Miss Peabody zekâ dolu gözleriyle onu süzdü. «Eğer John Lawson'un ruhunun gelerek Emily'e parasını Miss Lawson'a bırakmasını emrettiğini ve onun da buna uyduğunu sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Emily hie de aptal değildi. Bana sorarsanız ispiritizma onu pasyans açmak ya da altmış altı oynamaktan biraz daha eğlendiriyordu, işte o kadar. Tripp kardeşleri gördünüz mü?»

«Hayır.»

«Görseydiniz, bu işin ne kadar gülüne olduğunu onlardınız. Sinir bozucu yaratıklar! İnsana akrabalarının birinden haber getirirler hep. Üstelik ölenlerin karakterlerine hiç uymayacak haberler. Bütün- bunlara inanırlar, Minnie Laiwson da öyle. Neyse... Geceleri eğlenmek için bu da bir usul.»

Poirot başka bir şeyi denedi. «Gene Charles Arundell'i de tanıyorsunuz tabii.

Nasıl bir insandır?»

«Ahlaksızın biridir. Ama cok sevimli ve canayakındır. Her zaman parasızdır. Hep borç içindedir. Nereye giderse gitsin, eninde sonunda yine çıkar buraya gelir.

Kadınları nasıl etkileyeceğini de bilir.» Miss Peabody güldü. «Onun gibilerini cok gördüm. Onun için Charles'ın oyunlarına kanmam. Ama doğrusu Thomas'ın oğlunun böyle olacağı hiç aklıma gelmezdi. Çok iç sıkıcı, ciddi bir adamdı o.

Çok dürüsttü. Ah, herhalde çocuklarında kötü kan var. Ama beni yanlış anlamayın.

Çapkını cok severim. Charles'ı yani.

Ama

iki kuruş için büyük-

annesini rahatlıkla öldürecek bir tiptir. Cok ahlaksızdır. Ne garip... Bazı insanlar doğuştan ahlaksız oluyorlar.» «Ya kız kardeşi?»

«Theresa mı?» Miss Peabody başını salladı. «Bilmiyorum... Değişik bir tip o. Her gün rastlanan kızlardan değil. Kasabadaki o muhallebi çocuğu doktorla nişanlı.

Herhalde onu gördünüz?»

«Dr. Donaldson'u mu?»

«Evet. Meslek bakımından çok yetenekliymiş. Ama diğer bakımlardan tatsız bir adam. Ben genç kız olsaydım ona bakmazdım bile. Ama herhalde Theresa ne istediğini biliyordur. Onun çok tecrübeli olduğundan eminim. »

«Dr. Donaldson, Miss

Emily'nin doktoru değildi sanırım.» «Ancak Dr. Grainger tatile çıktığı zaman Emiiy'e bakardı.» «Ama son hastalığı sırasında

bakmadı

sanırım.» «Evet... Öyle.»

Poirot gülümsedi. «Anladığım kadarıyla, onun doktorluğunu pek takdir etmiyorsunuz...»

«Ben öyle bir şey söylemedim. Aslında yanılıyorsunuz. Kendine göre zeki ve dikkatli. Ama bana göre değil. Donaldson modern. Tabii genç annelerin çoğu da onu tercih ediyorlar. Ama Donaldson'un uzun süre burada kalıp mide bozuklukları ve suçiçeği vakalariyla uğraşacağını sanmıyorum. Gözü Londra'da onun. Donaldson hırslı bir genç. İhtisas yapmak istiyor.»

«Hangi alanda?»

«Serum tedavisi. Eğer yanlış söylemediysem...»

«Dr. Donaldson bilinen

bir hastalık konusunda

deneyler

yapıyor mu?»

«Bunu bana hiç sormayın. Ben sadece genel pratisyenii-ğin Donaldson'un işine gelmediğini biliyorum, o kadar. Londra'da bir yer açmak istiyor. Ama bunun için para lazım. Donaldson'un ise beş parası yok.»

Poirot birdenbire tekrar Miss Arundell konusuna döndü. «Miss Emily'nin bu

kadar parası olması

ailesini şaşırttı mı

dersiniz?»

Miss Peabody neşeyle gözlerini kıstı. «Bu kadarı da dedi-_ 74 —

kodu olur. Ben bu soruya ne evet diyebilirim, ne de hayır. Ama içlerinden biri

durumu sezmişti sanırım.»

«Hangisi?»

«Charles tabii. Kendince bir hesap yapmıştı. Charles hide aptal değildir.»

«Ama o da ahlaksızın biri...»

Miss Peabody öfkeyle, «Ama hiç olmazsa ukala tavırlı bir muhallebi çocuğu değil,» diye cevap verdi.

Poirot ayağa kalktı. «Artık daha fazla zamanınızı almayalım, madam.

Anlattıklarınız için çok teşekkür ederiz.»

Miss Peabody mavi gözlerinde muzip 'bir pırıltıyla, «Ben elimden geleni yaptım,»

diye cevap verdi. «Galiba Hint İsyanından bir hayli uzaklaştık...» İkimizin de elini sıktı. «Kitap çıktığı zaman bana haber verin. Herhalde ilgi çekici bir şey olacak.»

Odadan çıkarken son duyduğumuz yaşlı kadının neşeli kahkahası oldu.

Tripp Kardeşler

Julia Tripp eliisine yakındı. Kahverengi saçlarını Madonna tarzı ortadan ayırmıştı. Biraz patlakça kahverengi gözleri vardı. Arkasında, sanki kıyafet balosuna gitmeye hazırlanıyormuş gibi izlenim bırakan, eski biçimde, çiçekli, muslin 'bir elbise vardı.

Poirot o en abartmalı ve gösterişli tavırlarıyla konuşuyordu. «Sizi rahatsız ettiğimiz için özür dilerim, matmazel. Ne yapacağımızı şaşırdık. Buraya bir hanımı görmeye gelmiştik. Ama Market Basing'den ayrılmış. Bize sizin onun adresini bildiğinizi söylediler.»

«Öyle mi? Kim bu?»

«Miss Latwson.»

«Ah, Minnie mi? Tabii. Cok yakın dostumuzdur bizim. Lütfen oturun Bay... şey...»

«Poirot... Bu da arkadaşım Bay

Hastings.»

r

i

Miss Tripp bizi ısrarla misafir odasındaki en rahat koltuklara oturttu. Sonra da, «Sevgili Minnie LaH/vson...» diye mırıldandı.

«Ah, işte kardeşim de geldi.»

Miss Isabel Tripp kareli yeşil basmadan, ancak on altı yaşında bir kıza yakışacak bir elbise giymişti. Julia Tripp, «Kız kardeşim Isabel...» dedi.

«Bay... şey... Poirot... ve... Bay Hawkins... Isabel'ciğim, bu beyler Minnie Laiwson'un ahbaplarıymış.»

Isabel Tripp, Julia kadar tombul değildi. Hatta onun için sıska bile denilebilirdi. Sarı saçları bukle bukleydi. Heyecanlı bir genç kız tavırlarıyla ellerini birbirine kenetleyerek, «Ah, ne hoş,»

diye bağırdı. «Sevgili

Minnie!

Onu son

zamanlarda

gördünüz mü?»

Poirot, «Birkaç yıldır görmedim,» diye açıkladı. «Birbirimizi kaybettik âdeta.

Ben seyahate çıkmıştım. Buraya döndüğüm zaman eski dostumun başına konan talih kuşunu duydum. Buna hem şaşırdım, hem de çok sevindim!»

«Evet. Minnie bunu hak etmişti. O kadar iyi bir kızdır ki... Saf ve hevesli.»

Isabel bağırdı, «Julia!»

«Evet, Isabel?»

«Ne ilginç bir olay bu. Dün gece ispiritizma tahtası P harfini yazmakta ne kadar ısrar etti! Hatırlıyorsun değil mi? Uzaklardan gelen bir konuk. Ve P harfi.»

Julia başını salladı. «Gerçekten...»

İki kadın do Poirot'ya sevinçle karışık bir hayretle baktılar. Miss Julia usulca, «İspritizma tahtası hiç yalan söylemez,»

dedi.

«Ruhlar sizi

ilgilendiriyor mu, Bay

Poirot?»

«Bu konuda fazla bir tecrübem yok, matmazel. Ama Doğuda çok dolaşan her insan gibi ben de anlaşılamayan ve doğal bir şekilde açıklanamayan olaylar olduğunu biliyorum.»

Julia bağırdı. «Doğru... Cok doğru.»

Isabel mırıldandı. «Doğu... Mistisizm ve doğaüstü oiayia-rın vatanı.»

Julia içini çekti. «Bazen Market Basing bana yaşanacak bir yermiş gibi gelmiyor.

Burada hiç güzellik yok... Ruh yok! İnsanın ruhu olmalı değil mi, Bay Hastings?»

Biraz utanmıştım.

«Şey...

Evet, tabii.»

Isabel de içini çekti. «Ruh meselelerini rahiple konuşmaya çalıştım... Ama çok darkafalı.»

Kız kardeşi ekledi. «Aslında her şey o kadar basit ki... Her şey sevgi ve neşeden ibaret...»

Poirot, «Gerçekten öyle,» dedi. Ama ne yazık ki, her zaman anlaşmazlıklar olur, kavgalar çıkar. Özellikle para yüzünden.»

Julia göğüs geçirdi. «Para iğrenç bir şey.»

Poirot, «Anladığıma göre, Miss Arundell'e de inancınızı açıklamışsınız...»

İki kardeş birbirlerine baktılar.

Isabel, «Acaba...» dedi.

Julia kesik kesik nefes alarak, «Bundan hiçbir zaman emin olamadık,» dedi. «Bir an inanmış gibi otururdu. Sonra da arkasından gayet alaylı bir şey söylerdi.»

Julia, «Ama son olayı hatırlıyorsun,» diye atıldı. «Gerçekten çok ilginçti.

Poirot'ya döndü. «Miss Arundell'in hastalandığı akşam oldu. Yemekten sonra kardeşimle oraya gittik. Ruh çağırdık. Sadece dördümüz. Biliyor musunuz o zaman ne gördük? Üçümüz de ne gördük? Miss Arundell'in başının etrafında çok belirgin bir hale vardı.»

«Efendim?»

«Evet. Işıklı bir bulut gibi bir şeydi bu.» Julia kız kardeşine döndü. «Ancak böyle tanımlanabilinir, değil mi

Isabel?»

«Evet, öyle. Işıklı bir sis ağır ağır Miss Arundell'in başını sardı. Hafif ışıklı bir hale. Bu bir işaretti... Bunu şimdi anlıyoruz... Miss Arundell'in ölmek

üzere olduğunun bir işareti...»

Poirot bu açıklama onu çok etkilemiş gibi, «İlginç,» dedi. «Oda karanlıktı değil mi?»

«Ah, evet. Karanlıkta daha iyi sonuç alınıyor... Hava sıcak olduğu için şömine de yanmıyordu.»

Isabel, «Çok ilgi çekici bir ruh bizimle konuştu,» diye 'bağırdı.

«Ne

söyledi?»

«Açık açık bir şey söylemedi tabii. Haberini masaya vurarak verdi. Sevgi.

Ümit. Hayat... Güzel sözlerdi bunlar.»

«Miss Arundeil seans sırasında mı hastalandı?» «Hayır. Hemen ondan sonra.

Sandviç ve porto şarabı getirilmişti. Sevgili Miss Arundeil hiçbir şey yiyemeyeceğini söyledi. Kendini iyi

hissetmiyordu. Hastalığı böyle başladı.

Neyse ki fazla çekmedi zavallıcık.»

Isabel, ekledi.

«Ondan dört gün sonra öldü.» Julia heyecanla,

«Kendisinden

haberler almaya

başladık bile,» diye açıkladı.

«Çok mutlu

olduğunu,

etrafının güzelliklerle sarıldığını, bütün yakınlarının sevgi ve huzur içinde yaşadıklarını umduğunu bildirdi.»

Poirot öksürdü.

«Korkarım...

şey...

durum hiç

de böyle

değil.»

«Miss

Emily'nin

akrabaları zavallı

Minnie'ye

çok çirkin

davrandılar.»

Isabel'in yüzü öfkesinden

kızarmıştı.

Julia da ekledi. «Zavallı Minnie hiç de maddeci değildir.» «Çok kimse onun hakkında kötü şeyler söyledi. Minnie'nin paranın ona kalması için birtakım

dolaplar çevirdiğini söylediler.»

«Oysa bu duruma en çok Minnie şaştı...» «Avukat vasiyetnameyi okuduğu zaman Minnie'cik kulaklarına inanamadı...»

«Bunu kendisi söyledi bize. Bana, 'Julia,' dedi. 'Hayatım, . öyle şaşırdım ki.

Hizmetkârlara biraz para verilecekti. Ev ve geri kalan serveti benim olacaktı.'

Öyle hayrete düşmüştü ki, konuşamamış. Sonra kendini toplayarak mirasın ne kadar olduğunu sormuş.- Miss Emily'nin birkaç bin sterlini olduğunu sanıyormuş. Avukat Purvis lafı ağzında geveledikten sonra servetin yarım milyonu bulduğunu açıklamış. Minnie bize bu sözleri duyduğu zaman baygınlık geçirdiğini açıkladı.»

Isabel atıldı. «Onun bu durumdan hiç haberi yoktu. Böyle bir şey olabileceğini aklından bile geçirmemişti.» «Demek size böyle söyledi?»

«Evet. Birkaç defa tekrarladı. İnsanı sinirlendiren Arundeil ailesinin davranışları. Minnie'ye soğuk soğuk bakıyor, onu şüpheyle süzüyorlar! Ne de olsa insan parasını istediği herhangi bir kimseye bırakabilir! Bence Miss Arundeil çok akıl-

lıca davrandı. Onun kendi akrabalarına güvenemediği belliydi. Ve tabii bunun birtakım nedenleri de vardı.»

Poirot ilgiyle öne doğru eğildi. «Ah? Sahi mi?»

Bu gurur okşayıcı ilgi Isabel'e cesaret verdi. «Evet, sahi ya. Miss Emily'nin yeğeni Oharles Arundeil ahlaksız bir adam. Bunu herkes biliyor! Galiba yabancı bir ülkenin polisi de onu arıyormuş. Hiç de 1yi bir insan değil. Karakteri bozuk. Kız kardeşine gelince... Şey... aslında ben onunla konuşmuş değilim. Ama görünüşü pek acayip Theresa'nın. Fazİa modern. Aşırı makyaj yapıyor. Açıkçası dudaklarını gördüğüm zaman midem bulandı. Sanki kan içmiş gibi bir hali vardı.

Ben onun uyuşturucu madde kullandığını sanıyorum. Çünkü tavırları bazen çok tuhaflaşıyor. Çok hoş bir adam olan Dr. Donaldson'la nişanlı. Ama bana bazen o bile kızdan tiksiniyormuş gibi geliyor. Tabii bir bakıma çekici bir yaratık. Ama Dr. Donaldson' un aklının başına geleceğini, kırlar arasında yaşamaktan hoşlanan iyi bir İngiliz kızıyla evleneceğini umuyorum.»

«Ya diğer akrabalar?»

«Yine aynı şey. Onlar da hoşa gidecek kimseler değiller. Bayan Tanios'un aleyhinde bir şey söyleyemez. Aslında iyi bir kadın ama çok aptal. Kocasının emrinde bir esir gibi. Tabii çok iyi bir anne. Ama çocuklar pek çirkinler...

Zavallılar...»

«Yani Miss Lawson'un Miss Arundell'in servetine daha layık olduğunu düşünüyorsunuz.»

Julia sakin sakin, «Minnie Lawson tepeden tırnağa kadar iyi bir kadındır,» dedi.

«Çok saftır. Açgözlü değildir. Onun bu para işini önceden

hiçbir

zaman

düşünmediğinden eminim.»

«Ama mirası reddetmeye kalkışmadı değil mi?»

Isabel irkildi. «Ah, insan bunu yapamaz ki...»

Poirot gülümsedi.

«Tabii, tabii.»

Julia atıldı. «Bay Poirot, Minnie bu paraya ona teslim edilmiş bir şey gözüyle bakıyor. Kutsal bir anı...»

Isabel de ekledi. «Bayan Tanios ya da Tanios'ların çocukları için de bir şeyler yapmaya hazır. Ama kadının kocasının parayı ele geçirmesini istemiyor.»

«Hatta Theresa'ya cep harçlığı verebileceğini bile söyledi.»

«Bence bu çok cömert bir düşünceydi. Çünkü kız ona hep tepeden bakardı,..»

«Gerçekten Bay Poirot, Minnie dünyanın en cömert inşa-, nıdır. Ama zaten onu siz de tanıyorsunuz!»

Poirot, «Evet,» dedi. «Tabii tanıyorum... Ama adresini hâlâ öğrenebilmiş

değilim.»

«Ah, affedersiniz! Ne aptalım. Size yazayım mı?»

«Ben yazarım.»

Arkadaşım o ünlü not defterini

çıkardı.

«17 Clanroydon Apartmanı... Kendisine sevgimizi yolladığımızı söyleyin olur mu?

Son

zamanlarda ondan

hiç

haber

alamadık.»

Poirot ayağa kalktı. Ben de onu izledim. Arkadaşım, «İkinize de çok teşekkür ederim,» diyerek gülümsedi. «Pek tatlı bir sohbet oldu. Hem bu konuşma, hem de arkadaşımın adresini verdiğiniz için teşekkürler...»

Isabel bağırdı. «Köşktekiler size adresi neden vermediler bilmem ki! Ellen'in işi olmalı bu. Hizmetçiler çok kıskanç oluyorlar. Zaten çoğu zaman Minnie'ye kabalık ederlerdi.»

Julia ki'bar ve soylu bir kadın tavırlarıyla elimizi sıktı. Isabel de öyle.

Evden ayrılınca rahat bir nefes aldım...

Poirot olayı inceliyor

Arabayla Londra'ya giderken Poirot'yla Emily Arundell olayını tartışıp durduk.

Arkadaşım, «Ne olursa olsun,» diyordu. «Biri Miss Arundell'i öldürmeye çalışmış.»

«Evet, ama başarılı olamamış. Önemli olan da bu.»

«Miss Arundell'i öldürmeye

kalkışanın kim olduğunu merak etmiyor musun?»

«Evet, bir bakıma ediyorum.»

Poirot düşünceli

düşünceli

mırıldandı.

«Şüpheliler

listesi

pek kısa. O iplik...»

Onun sözünü kestim. «Süpürgelikteki çiviyi görünce oraya

bir ip bağlanmış olduğuna karar verdin! Belki çivi yıllar önce oraya çakılmıştı!»

«Hayır. Cila çok tazeydi.»

«Bence bu 'başka türlü de açıklanabiliniz»

«Bir tek açıklama bana yetecek. Bekliyorum.»

O anda aklıma hiçbir şey gelmedi. Arkadaşıma cevap vereceğim yerde ona, «Miss Arundell sana yazdığı mektubu mahsus mu postaya vermedi?» diye sordum. «Yoksa gönderildiğini mi sandı?»

«Bence mektubun postaya verildiğini sanıyordu. Herhalde benden cevap alamayınca hayret etti.»

Ben başka bir konuyu düşünmeye başlamıştım. «Tripp'lerin ispirtizmayla ilgili o saçmasapan laflarına ne dersin?»

Poirot gülümsedi. «İspirtizmanın saçma bir konu olduğunu nereden çıkarıyorsun?»

«Poirot,.., o acayip kadınlar...»

«Evet, dostum. İki kardeş de acayip ve gülünç. Ama ben yine de onların anlattıklarını büyük bir ciddilikle dinledim. Zaten bu günkü görevim buydu.

Dinlemek. Miss Arundell'in geçirdiği kaza sırasında köşkte olan o yedi kişiyle ilgili her şeyi dinlemek. Ama bu grubu beşe indirebiliriz. Bence aşçı ve hizmetçinin üzerinde durmak gereksiz... Şimdi... bu beş kişi hakkında bazı şeyler öğrendik. Mesela Miss Lawson'u alalım. Tripp kardeşlere göre Miss Arundell'e çok bağliymış. Bencil olmayan, paradan anlamayan, iyi huylu bir insan... Miss Peabody ise onun bön ve aptal olduğuna, cinayet

işlemek için cesareti de, kafası da olmadığına inanıyor. Dr. Grainger, Miss Lawson'un daima ezildiğini, korkmuş bir tavuk gibi gıdaklayarak etrafta dolaştığını söyledi.

Ayrıca Miss Arundell'in yardımcılarını yanında uzun süre tutmadığını da açıkladı. Yani kadının işi her •an sona erebilirmiş. Handaki garson ondan

'kadıncağız' diye söz etti. Hizmetçi Ellen köpek Bob'un Miss Lawson'u

önemsemediğini açıkladı. Anlayacağın herkes kadına değişik bir açıdan bakıyordu.

Diğerleri için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Charles Arundell'in ahlcfksız olduğunu herkes kabul ediyor. Ama onun hakkında söyledikleri yine de değişik.

Dr. Grainger genç adamdan hoşgörüyle söz etti. Miss Peabody onun iki kuruş için __81 —

ölüden Mektup Var — F : 6

büyükannesini öldürebilecek bir tip olduğunu söyledi. Ama yine de onu soğuk bir

hanım

evladına tercih edeceğini açıkladı. Tripp'ler, Charles'ın daha

önce

de bir suç işlemiş olduğunu ima ettiler. Bütün bu fikirler çok ilginç ve yararlı. Bu da bizi,. izleyeceğimiz yola götürüyor.»

/'

«Neymiş o?»

«Olayla ilgili kişileri bir de biz göreceğiz.»

•

Theresa Ârundell

Ertesi sabah Poirot'yla, Dr. Donaldson'un verdiği adrese «gittik.

Theresa Arundell yirmi sekiz, yirmi dokuz yaşlarında, çok ince ve uzun boylu bir kızdı. Siyah beyaz bir portreye benziyordu. Saçları kuzguni siyah, fazla boyalı yüzü bembeyazdı. Sadece dudakları parlak bir kırmızıydı. Theresa'da; kayıtsız bir tavır takınmış olmasına rağmen müthiş, gizli bir enerji olduğunu farkettim.

Sıkıştırılmış bir yay gibiydi.

Genç kız Poirot'nun uşakla yollamış olduğu kartı parmaklarının arasında çevirip duruyordu. Soğuk soğuk bir beni süzdü, bir arkadaşımı. Sonra Belçikalı dedektife, «Herhalde Mösyö Poi-,rot sizsiniz,» dedi.

Poirot en kibar tavırlarıyla eğildi. «Emrinizdeyim, matmazel. Bana değerli zamanınızın birkaç dakikasını vermenizi rica -edecektim.»

Theresa biraz da Poirot'nun tavırlarını taklit ederek, «Buncan zevk duyarım,»

diye mırıldandı. «Lütfen oturun.»

Poirot alçak, dörtköşe bir koltuğun kenarına ilişti. Ben (kromlu bir iskemle seçtim. Arkadaşım, «Belki de adımı duydunuz, matmazel!..» dedi.

Theresa başını salladı. «Scotland Yard'ın küçücük arkadaşı. Öyle değil mi?»

Bu tanım Poirot'nun pek hoşuna gitmemişti sanırım. «Ben ^cinayetlerle ilgilenirim.»

Theresa sıkıntıyla, «Ah, ne heyecanlı,» diye cevap verdi.

«Ünlülerin

imzalarını topladığım

defteri

kaybettiğim için

çok üzülüyorum.»

Poirot sözlerine devam etti. «Beni ilgilendiren konu şu: Dün halanızdan bir mektup aldım.»

Theresa'nın çekik siyah gözleri irileşti. Sigarasının dumanlarını üfleyerek,

«Keyfinizi kaçırmayı istemiyorum. Mösyö Poirot,» dedi. «Ama benim halam yok artık. Allahtan hepsi de ölüp gittiler. Sonuncusunu iki ay önce kaybettik.»

«Miss Emily Arundell mi?»

«Evet, (Miss Emily Arundell!.. Herhalde size ölülerden mektup gelmiyor, Mösyö Poirot.:

«Bazen geliyor, matmazel.»

«Ne korkunç!» Ama Theresa'nın sesindeki sıkıntı kaybolmuştu. Şimdi tetikte olduğu anlaşılıyordu. «Peki, halam ne yazıyordu, Mösyö Poirot?»

«Bunu size açıklayamayacağım. Çünkü bu... öhhö... biraz nazik bir mesele...»

Kısa bir sessizlik oldu. Theresa sigarasını tüttürüp duruyordu. Sonra, «Aman ne hoş,» diye mırıldandı. «Ne esrarlı bir olay. Peki ama bunun benimle ne ilgisi var?»

«Bazı sorularımı cevaplandıracağınızı umuyordum.»

«Sorular mı? Hangi konuda?»

«Aileniz konusunda... Ayrıca bana kardeşiniz Charles Arun-dell'in adresini verebilir misiniz?»

Theresa'nın gözleri yine kısıldı. «Korkarım bu imkânsız. Charles'la fazla mektuplaşmayız. Onun İngiltere'den ayrıldığın! sanıyorum.»

«Anlıyorum...» Poirot bir süre düşündü.

«Bütün öğrenmek istediğiniz bu muydu?»

«Hayır, soracak başka sorularım da var. Mesela... halanızın mirasını yardımcısına bırakması sizi memnun etti mi? Dr Donaldson'la nişanlanalı ne kadar oldu?»

«İki sorunuzu birden cevaplandıracağım. Bunlar sizin üzerinize vazife değil.

Mösyö Poirot.»

Arkadaşım, bir an kızı süzdü. Sonra da kalkacakmış gibi bir hareket yaptı. «Gel, Hastings.»

Theresa birdenbire, «Bir dakika,» dedi. Sesi bir kamçı gibi

saklamıştı. «Rol yapmaktan vazgeçelim... Belki benim işime yararsınız, Mösyö Poirot.»

«Bu bana zevk verir,

matmazel.

Ne yapmamı istiyorsu-

-

nuz?»

Kız sigara

dumanları arasında

usulca,

«Bana vasiyetnameyi nasıl etkisiz hale sokabileceğimi

gösterin,» dedi. «Herhalde bir avukat...»

«Ah, evet. Bir avukat... Ama bu iş için uygun biri ister. Oysa benim tanıdığım bütün avukatlar dürüst kimseler. Onlar da bana vasiyetnamenin kanunen geçerli olduğunu, itiraza kalkmakla boş yere masraf edeceğimi söylüyorlar.» «Ama siz onlara inanmıyorsunuz öyle mi?» «Ben her şeyin bir yolu olduğuna inanıyorum.

Para vermeye hazırsanız ve ahlak kurallarına da aldırmazsanız...»

«Ve siz benim para aldığım takdirde ahlak kurallarını hiçe sayacağıma inanıyorsunuz, öyle mi?»

«Çok kişinin böyle olduğunu biliyorum. Siz neden bir istisna olasınız? Tabii herkes başlangıçta ısrarla doğru ve dürüst olduklarını söylerler.»

«Evet. Bu da oyunun bir parçasıdır, öyle mi? Diyelim ki, •ahlaksızlık etmeye hazırım... Ama bu konuda ne yapabilirim?» «Bilmiyorum. Ama siz zeki bir insansınız. Bunu herkes biliyor. Bir plan yapabilirsiniz.» «Mesela?»

Theresa omzunu silkti. «Artık orası size kalmış bir şey... Vasiyetnameyi çalın ve yerine sahtesini geçirin..., Lawson denilen kadını kaçırarak onu korkutun.

Emily Halaya baskı yaptığını açıklasın, ihtiyar Emily'nin ölüm döşeğinde yaptığı yepyeni bir vasiyetnameyi ortaya çıkarın.»

«Hayal gücünüz nefesimi kesiyor, matmazel.» «E, cevabınız nedir? Sizinle açıkça konuştum. Eğer dürüst îbir adam tavrıyla teklifimi reddecekseniz

kapı orda.»

Poirot, «Henüz dürüst bir adam tavrı takınmaya hazır değilim,» dedi.

Theresa Arundell gülerek bana baktı. «Ama arkadaşınız çok sarsıldı. Mösyö Poirot. Onu gönderelim mi? Bu blokun etrafında birkaç kere dolaşsın.»-

Poirot bana öfkeyle, «Hastings, rica ederim,» dedi. «Lütfen kendini topla...

Arkadaşım adinai özür dilerim, matmazel. Gerçekten çok dürüst ve iyi bir insandır. Ayrıca bana da çok bağlıdır. Ama ne olursa olsun şunu belirtmem lazım...» Dikkatle Theresa'ya bakıyordu. «Yapacağımız her şey kanunun sınırlan içinde kalacak.»

Theresa kaşlarını kaldırdı...

Poirot düşünceli bir tavırla ekledi. «Kanun çok esnektir.»

«Anlıyorum.» Kız hafifçe güldü. «Pekâlâ, öyle olsun. Ganimetten ne kadar hisse istiyorsunuz? Tabii elimize bir ganimet geçerse.»

«Tabii. Şöyle oldukça dolgun bir ücret bana yeter.» Poirot öne doğru eğildi.

«Ben ilgilendiğim vakaların yüzde doksan dokuzunda kanunun sınırlarından dışarı çıkmam. Ama yüzüncü vaka çoğunlukla değişik olur. Bir kere... daha fazla para getirir... Ama bu işin gizli kapaklı başarılması gerekir. Şerefime leke sürülmesini istemem. Onun için çok dikkatle davranmalıyım.»

Theresa başını salladı.

«Ayrıca vakayla ilgili her şeyi öğrenmeliyim. Gerçeği bilmeliyim. Çünkü insan gerçeği öğrenince, ne gibi yalanlar uydurması gerektiğini de bilir.»

«Evet, çok makul.»

«Pekâlâ... Şimdi... son vasiyetname ne zaman yapılmış?»

«21 Nisanda.»

«Ondan önceki?»

«Emily Hala o vasiyetnameyi beş yıl önce hazırlatmıştı.»

«Buna göre...»

«Hizmetçilere biraz para verilecekti. Servetinin geri kalanı ise kız kardeşi Arabella'nın çocuklarıyla ağabeysi Thomas'ın çocukları arasında pay edilecekti.»

«Peki, hepiniz de vasiyetnamenin şartlarını biliyor muydunuz?»

f

«Evet, Oharles'la ben biliyorduk. Bella da öyle. Emily Halanın vasiyetnamesinin şartlarını gizlediği yoktu. Hatta ondan biraz »borç istediğimiz zaman, 'Ben ölünce bütün param size kalacak,' derdi.»

«Herhalde hepinizin geçinecek kadar parası, olduğuna da inanıyordu.»

«Evet, öyle düşünüyordu.» Theresa'nın sesi acıydı. «Ama aslında hiç de böyle değildi... Babam Gharles'la bana otuz biner sterlin bıraktı. Bu para bir işe yatırılsaydı rahat rahat geçinebilirdim. Ama...» Sesi değişmişti. Dikleşerek başını arkaya attı. O hissettiğim müthiş canlılığı iyice belirgin bir hal almıştı şimdi. «Ama ben hayattan bundan çok daha güzel şey-ier bekliyorum. Her şeyin en iyisini, en güzelini istiyorum ben! En iyi yiyecekler, en güzel elbiseler! Hayatın zevkini çıkarmalıyım! Akdeniz kıyılarına gidip sıcak yaz güneşinde yatmalıyım. Bir deste parayla heyecanlı bir kumar oynamalıyım. Gülünç, çılgınca, lüks partiler vermeliyim. Bu pis dünyada en iyi ne varsa onu istiyorum. İleride değil, bugün istiyorum!» Sesi insanı çok heyecanlandırıyordu.

Sıcak, canlandırıcı, sarhoş edici

bir sesti bu.

Poirot dikkatle onu süzüyordu. «Ve galiba paranızı harcadınız!»

«Evet, Hercule, harcadım.»

«Otuz bin sterlinden ne kadarı kaldı?»

Kız birden güldü. «İki yüz yirmi bir sterlin... Görüyorsunuz ya, size de alacağınız sonuca göre ücret verilecek. Sonuç alamazsanız, para da alamazsınız.»

Poirot kayıtsızca, «O halde bir sonuca mutlaka varılacak,»

diye cevap verdi.

«Küçücük, harika bir adamsınız, Hercule. Kafa kafaya verdiğimiz için seviniyorum.»

Poirot ciddi ciddi sözlerine devam etti. «Bilmem gereken bazı şeyler var.

Mesela... uyuşturucu maddeler kullanıyor musunuz?»

«Hayır, hiçbir zaman.»

«İçki?»

«Bir hayli. Ama sevdiğimden değil. Bizim gruptakiler çok içiyorlar. Ben de onlara uymak zorunda kalıyorum. Ama istesem içkiyi yarın bırakırım.»

«Bu çok iyi.»

«Sarhoş olup da sizi ele verecek değilim, Hercule.»

ğil.»

Poirot devam etti. «Aşk maceraları?»

«Geçmişte bir hayli.»

«Ya şimdi?»

«Sadece Rex.»

«Dr. Donaldson yani?»

«Evet.»

«Ama o sizin anlattığınız hayata pek de uyacak gibi de-

«Orası öyle.»

«Yine de ona âşıksınız. Acaba neden?» «Neden önemli mi? Juliet Romeo'ya neden âşık oldu?» «Ah, aslında Juliet'in ilk gördüğü erkek Romeo'ydu.» Theresa ağır, ağır, «Benim ilk gördüğüm erkek Rex değildi,» dedi. «Kesinlikle değildi...»

Sesini alçaltarak ekledi. «Ama... hayatımdaki son erkek o olacak. Bunu biliyorum... Hissediyorum...»

«Ve o yoksul bir erkek, matmazel.»

Theresa başını evet anlamında salladı.

«Tabii onun da paraya ihtiyacı var.»

«Hem de çok, Hercule. Ama benim açıkladığım nedenlerden dolayı değil. Rex lüks şeyler... veya güzellik..., ya da; heyecan aramıyor. Her gün aynı elbiseyi, parçalanıncaya kadar giyebilir. Her gün öğle yemeğinde yağları donmuş bir et parçasını memnunlukla yiyebilir. Çatlak bir teneke küvette yıkanabilir. Rex'in parası olsaydı bunları deney tüplerine ve bir la-boratuvar için gereken şeylere harcardı. Çok hırslı o. Mesleği Rex için her şeyden önemli. Hatta... benden bile önemli.»

«Dr. Donaldson, Miss Arundell öldüğü zaman mirasa konacağınızı biliyor muydu?»

«Bunu ona ben söyledim. Ama nişanlandıktan sonra! Rex benimle param için evlenmiyor.»

«Onunla hâlâ nişanlı mısınız?»

«Tabii nişanlıyız.»

Poirot başka bir şey demedi. Sessizliği Theresa'yı rahatsız etmişti. Sert sert,

«Tabii nişanlıyız,» diye tekrarladı. Sonra da ekledi. «Onu... onu... gördünüz mü?»

«iEvet, dün. Market Basing'de.»

«Neden? Rex'e ne söylediniz?»

«Hiçbir şey söylemedim. Sadece ondan ağabeyinizin adresini istedim.»

«Charies'ın

mı?»

Kızın sesi yine sertleşmişti. «Charles'la

>ne işiniz var?»

«Charles mi dediniz? Charles'ı arayan kim?» Başka biri konuşuyordu.

Duyduğumuz

hoş ve tatlı bir erkek sesiydi.

Teni güneşten bronzlaşmış genç bir adam odaya girdi. Gülümsemesi çok canayakındı. «Benden söz eden kim?» diye sordu. «Holde dururken adımı duydum.

Ama konuşmaları dinlemeye kalkmadım. Kaldığım ıslahevinde böyle şeyleri çok ayıplarlardı. Şimdi,.. Theresa, kızım, fie oluyor bakalım? Şunu bana bir açıkla.»

Charles ArundeH

Charles Arundell'i görür görmez ondan hoşlandığımızı açıklamalıyım. Keyifli ve kayıtsız bir hali vardı. Gözleri neşeyle parlıyordu. O zamana kadar Charles'ınki kadar sevimli bir gülümseme hiç görmemiştim. Odada ilerleyerek, büyük koltuklardan birinin dirsek dayanacak yerine ilişti. «Ne oluyor, kızım?» diye sordu.

«Bu Mösyö Hercule Poirot, Charles. Az bir ücret karşılığı bizim için birtakım kirli işler yapmaya hazır.»

Poirot bağırdı. «İtiraz ediyorum. Kirli işler yapacak deği-f; lim! Benimki

sadece ufak bir aldatmaca olacak! Böylece Miss 1 Arundell'in ilk isteği yerine

getirilecek! Bunu böyle söyleyebiliriz.»

Charles

uysal uysal,

«İstediğiniz

gibi

söyleyebilirsiniz,»

dedi. «Theresa'nın aklına nereden geldiniz acaba?»

Poirot çabucak, «O beni düşünmüş değil,» diye cevap verdi. «Ben kalkıp buraya geldim.»

«Ve ona yardım teklif ettiniz...»

«Pek de değil. Sizi soruyordum. Kardeşiniz bana dışarıda olduğunuzu söyledi.»

«Theresa ihtiyatlı bir kızdır. Hemen hiç hata yapmaz. Hatta müthiş şüphecidir.»

Charles kıza sevgiyle gülümsedi. Ama Theresa onaı karşılık vermedi. Endişeli ve düşünceli bir hali vardı. Charles ekledi. «Biz bu işi yanlış anlamadık mı? Benim bildiğim Mösyö Poirot suçluları yakalar. Onlara yardım etmeye meraklı değildir.»

Theresa sert sert, «Biz suçlu değiliz ki,» dedi.

Charles nazik bir tavırla, «Ama suç işlemeye hazırız,» diye cevap verdi. «Ben sahte belge hazırlamayı düşünüyordum. Bu 'benim uzmanlığıma girer. Oxford'dan da çek konusundaki küçük bir anlaşmazlık yüzünden kovuldum. Ama o iş çocuk oyunu kadar basitti. Çeke bir sıfır ekleyiverdim... Sonra bir de Emily Hala ve kasabadaki banka yüzünden başım derde girdi. Benimki aptallıktı tabii. Halamın çok zeki olduğunu unutmamalıydım. Ama bütün o olaylar az bir para içindi. Beş, on sterlin... Tabii ölüm döşeğinde hazırlanan bir vasiyetname işi daha zor...

Kolalı, haşır haşır Ellen'i yakalamak ve vasiyetnamenin altına tanık olarak imzasını attığını söylemesi için kandırmak gerekiyor. Korkarım bu kolaylıkla yapılacak bir şey değil. Tabii Ellen'le evlenebilirim. O zaman kanuna göre aleyhimde tanıklık edemez.» Dostça bir tavırla Poirot'ya gülümsedi. «Buraya gizli bir mikrofon yerleştirdiğinizden eminim. Herhalde Scotland Yard şimdi bu konuşmayı dinliyor.»

Poirot sitem eder gibi, «Sizin sorununuz beni ilgilendiriyor,» dedi. «Tabii kanuna aykırı t>ir komploya karışamam. Ama birçok yol var...» Anlamlı anlamlı sustu.

Charles zarif bir tavırla omzunu silkti. «Kanunun sınırları içinde de birtakım hileli yollar bulunabileceğinden eminim. Sizin bunları bilmeniz lazım.»

«21 Nisanda yapılan vasiyetnameyi tanık olarak kimler imzaladı?»

«Avukat Purvis kâtibini getirmişti. İkinci tanık ise bahçıvandı.»

Poirot, «Bana Miss Arundell'in son haftaları konusunda mümkün olduğu kadar bilgi vermenizi istiyorum,» dedi. «Şimdi... anladığıma göre siz ikiniz ve Dr.

Tanios'la karısı Paskalyayı köşkte geçirmişsiniz.»

«Evet, öyle.»

«O hafta sonunda önemli bir şey oldu mu?» -

Theresa, «Hiçbir şey olmadı,»

diye cevap verdi,

Charles bağırdı. «Ne bencil bir kızsın, Theresa! Aşkına daldığın için dünyayı unutuyorsun! Aslında saygıdeğer halamız merdivenden yuvarlandı, az kalsın ölüyordu... Keşke ölseydi... O zaman bütün bu sorunlar ortaya çıkmazdı.»

«Demek Miss Arundell merdivenden yuvarlandı?»

«Evet. Köpeğin topuna takıldı. Bob zeki bir hayvandır. Topunu merdivenin yukarısında bırakmıştı.»

«Ne zaman oldu bu kaza?»

«Durun bakayım,.. Salı akşamı... Biz oradan ayrılmadan fc>ir gün önce.»

«Hepiniz çarşamba günü köşkten ayrıldınız mı?»

«Evet.»

«Yani ayın on beşinde. Peki, halanızı ondan sonra ne zaman gördünüz?»

«Ondan sonraki cumartesi görmedik... Bir sonraki hafta sonunda gittik oraya.»

«Yani..., ayın yirmi beşinde mi?»

«Evet... Öyle sanırım.»

«Halanız ne zaman öldü?»

«Ondan sonraki cuma günü.»

«Pazartesi gecesi hastalandı sanırım!»

«Evet.»

«Siz de pazartesi günü köşkten ayrıldınız değil mi?»

«Evet.»

«Hastalığı sırasında tekrar köşke dönmediniz mi?»

«Ancak cuma günü gittik oraya. Halamın hastalığının ağır olduğunun farkında değildik.»

«Onu görebildiniz mi bari? Yetişebildiniz mi?»

«Hayır. Biz köşke geldiğimizde ölmüştü.»

Poirot, Theresa'ya döndü. «Siz de her seferinde ağabeyinizle birlikte gittiniz sanırım.»

«Evet.»

«O hafta sonunda halanız yeni bir vasiyetname yaptığından söz etmedi mi?»

Theresa, «Hayır,» dedi.

Ama Charles da aynı anda cevap verdi. «Ah, tabii. Söyledi.» Her zamanki gibi kayıtsızca konuşmuştu. Ama bana bu kez tavırları biraz yapmacıkmış gibi geldi.

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Öyle mi?»

Genç adam kız kardeşiyle göz göze gelmemeye çalışıyor gibiydi. Ona bakmadan,

«Bunu hatırlamam lazım, şekerim,» dedi. «Sana bu olayı anlattım. Emily Hala ültimatom verir gibi konuştu benimle. Bir yargıç tavrı takınmıştı. Bana nutuk çekti âdeta. Akrabalarını hiç tasvip etmediğini söyledi. Yani seni ve beni.

Bella'dan bir şikâyeti yoktu, ama onun da kocasından hiç hoşlanmıyor, adamdan şüpheleniyordu. Bella'ya hatırı sayılacak bir para kalırsa Tanios'un ne yapıp yapıp onu eline geçireceğini düşünüyordu. 'Bella böyle daha güvenli durumda,'

dedi. 'Sen ve Theresa para konusuna güvenilemeyecek insanlarsınız. Kumar oynar, parayı çarçur edersiniz. Onun için yeni bir vasiyetname hazırlattım. Her şeyimi Minnie Lawson'a bırakıyorum. O ahmağın biri ama bana çok sadık. Aptallık onun elinde olmayan bir şey. Minnie Lawson'un bana gerçekten bağlı olduğuna inanıyorum. Bu durumu sana açıkladım. Çünkü haksızlık etmek istemiyorum. Artık konacağın mirası ileri sürerek borç para alamayacaksın.' Bu son sözleri çok kötüydü. Aslında ben de öyle yapmaya çalışıyordum.»

Theresa öfkeyle sordu. «Bunu bana neden söylemedin, Charles?»

Charles bakışlarını kardeşinden kaçırdı. «Söylediğimi sanıyordum... Ayrıca bunu bizim ihtiyarın bir jesti olarak aldım. Hepimizi korkutmak istiyordu. Onun birkaç hafta ya da bir ay sonra yeni vasiyetnameyi yırtacağından emindim. Emily

Hala aile bağlarına çok önem verirdi. Herhalde öyle birdenbire ölüvermeseydi, vasiyetnameyi yırtardı.»

Poirot atıldı. «Ah! İşte ilgi çekici bir fikir bu.» Bir on durdu. «Konuşmanızı başkaları duymuş olabilir mi? Miss Lawson mesela?»

«Tabii. Öyle alçak sesle konuşmuyorduk. Hatta ben dışarı çıktığım zaman Lawson denen kadın oralarda dolaşıyordu. Herhalde kapıyı dinlemişti.»

Poirot düşünceli düşünceli Theresa'yı süzdü. «Sizin bütün bunlardan haberiniz yoktu demek?»

O cevap veremeden Charles bağırdı. «Theresa, hayatım! Ben sana anlattığımdan eminim, hiç olmazsa ima ettim.»

Theresa ağır ağır, «Eğer bana anlatmış olsaydın,» dedi. «Ben kesinlikle unutmazdım. Öyle değil mi, Mösyö Poirot?» Çe->kik siyah gözlerini arkadaşıma dikmişti.

Poirot, «Evet,» diye onayladı. «Herhalde unutmazdınız, Miss Arundell.» Sonra çabucak Charles'a döndü. «Bir noktayı iyice anlamam gerekiyor. Halanız size vasiyetnamesini değiştireceğini mi söyledi? Yoksa değiştirdiğini mi?»

«Halam çok kesin konuştu. Hatta bana yeni vasiyetnamesini de gösterdi.»

Poirot öne doğru eğildi. «İşte bu çok önemli. Demek Miss Arundell size yeni vasiyetnameyi gösterdi?»

Charles bir okul çocuğu gibi yerinde kımıldandı. «Evet, gösterdi.»

Poirot 'birdenbire Theresa'ya döndü. «O hafta sonu halanız size de önemli bir şey söylemedi mi?»

«Sanmıyorum... Bana oldukça dostça davrandı.»

Poirot gülümsedi. «Herhalde zamanınızın çoğunu nişanlınızla geçirdiniz.»

Theresa sert bir tavırla, «Rex orada değildi,» dedi. «Bir tıp kongresine gitmişti.»

«Onu en son Paskalyada mı görmüştünüz?»

«Evet. Köşkten ayrılmadan bir gece önce akşam yemeğine gelmişti.»

«Affedersiniz... nişanlınızla darılmış mıydınız?»

«Ne münasebet!»

«Köşke ikinci gidişinizde kasabada olmaması...»

Charles söze karıştı. «O ikinci hafta sonu halama gitmeye birdenbire karar verdik.»

«Öyle mi?»

Theresa yorgun yorgun, «Doğruyu söyleyelim,» dedi. «Bel-la'yla kocası ondan önceki hafta sonunu köşkte geçirmişlerdi. Halam kaza geçirdiği için endişelenmişlerdi sözümona. Onların bizden önce davranabileceklerini düşünerek...»

Charles güldü. «Emily Halanın sağlığıyla bizim de biraz ilgilenmemizin iyi olacağına karar verdik. Ama tabii bizim ihtiyar öyle endişe ve ilgi numaralarını yutmayacak kadar zekiydi. İlgimizin nedenini pekâlâ anlayabiliyordu. Hiç de aptal değildi Emily Hala.»

. Theresa birdenbire bir kahkaha attı. «Ne hoş bir hikâye değil mi? Hepimiz para için dilimiz bir karış dışarıda, halamın karşısında susta duruyorduk.»

«Kuzininizle kocasının durumu da aynı mıydı?»

«Ah, tabii. Bella daima parasızdır. Zavallı elbiselerimi kopya eder, benim, gibi giyinmeye çalışır. Tabii az bir parayla. Yanılmıyorsam kocası bütün parasını spekülasyonla kaybetmiş. Zorlukla geçiniyorlar. Ayrıca iki çocukları var. Onları İngiltere' de eğitmek istiyorlar.»

Poirot, «Bana adreslerini verebilir misiniz?» dedi.

«Bloomsbury'de Durham Otelinde kalıyorlar.»

«Kuzininiz nasıl bir insan?»

«Bella mı? Cok jç sıkıcı bir kadındır. Öyle değil mi, Charles?»

«Evet, tatsız tuzsuz bir insan. Kulağakaçan gibi. Yalnız çocuklarına düşkündür.

Kulağakaçan da öyleymiş sanırım.»

«Ya kocası?»

«Tanios mu? Görünüşü biraz acayipdir. Ama aslında iyi bir adam sanırım. Zeki, neşeli.»

«Siz de aynı fikirde misiniz, matmazel?»

«Şey... Açıkçası kocasını Bella'ya tercih ederim. Galiba iyi bir doktormuş. Ama pek de güvenilecek bir insan değil bence.»

Poirot ayağa kalkarak iki kardeşi selamladı. Kapıya doğru giderken, «Artık bu işi üzerime aldım,» dedi. «Zor bir görev bu. Ama matmazel haklı, her zaman bir yol bulunur...» Çabucak odadan çıktı. Ben de peşinden gittim.

Poirot holde şapkasını aldı. Sokak kapısını açtı. Sonra da hızla çarparak kapattı. Ayaklarının ucuna basarak salonun kapısına yaklaştı. Hiç utanmadan içeriyi dinlemeye başladı. Dehşete kapılmıştım ama yapabileceğim bir şey yoktu.

Poirot'a telaşta işaret ettim. Ama bana aldırmadı.

Sonra Theresa'nın kalın ve tatlı sesini duyduk. «Seni gidi budala.»

Koridordan ayak sesleri geldi. Poirot beni kolumdan yakaladı. Sokak kapısını açtı. Sessizce dışarı süzüldük.

Wilhelmina Lawson

Miss Lawson'un misafir odası tıka basa eşyalar ve biblolarla doluydu. İnsan bir şeye çarpıp devireceğim korkusuyla rahatlıkla dolaşamıyordu. Miss Lawson tam hayalimde canlandırdığım gibiydi. Orta yaşlı, şişmanca, aptal suratlı bir kadın.

Kırlaşmaya başlamış saçları karışıktı. Burnuna oturtmuş olduğu kelebek gözlüğü çarpılmıştı biraz. Sanki koşmuş gibi kesik kesik konuşuyordu.

Poirot, «Dün Küçük Yeşil Ev'i gezdim,» diye söze başladı. «Adım Hercule Poirot.»

«Ah, evet?» Miss Lawson'un ağzı biraz daha açıldı. Saçlarını toplamaya çalışıyordu.

Arkadaşım sözlerine devam etti. «Köşke alıcı rolünde gittim, Miss Lalwson. Şunu hemen açıklamak isterim... Her şey aramızda kalacak tabii.»

Miss Lawson, «Ah, evet, tabii,» dedi hemen. Heyecana kapılmış olduğu belliydi.

Poirot, «Oraya başka amaçla gitmiştim,» diye sözlerini sürdürdü. «Miss Arundell ölümünden kısa bir süre önce bana 'bir mektup yazmıştı. Belki biliyorsunuz, belki de bilmiyorsunuz... Ben tanınmış bir özel dedektifim.»

Miss Lawson'un hafifçe kızarmış olan yüzünde birtakım ifadeler birbirini kovaladı. Poirot'nun hangisinin üzerinde duracağını merak ettim. Korku, heyecan, şaşkınlık... Kadın, «Oh...» dedi. «Oh...» Birdenbire beklenmedik bir soru sordu.

«Parayla mı ilgiliydi bu?»

Poirot bile biraz şaşırdı. Usulca, «Yani şu para...» diye mırıldandı.

«Evet, evet. Çekmeden alınan para.»

Poirot yavaşça, «Miss Arundell size bana o parayla ilgili bir mektup yazdığını söylemedi mi?» diye sordu.

«Hayır, söylemedi. Hiçbir fikrim yoktu... Doğrusu pek şaştım...» Durakladı.

Poriot çabucak, «ıMiss Arundell parayı kimin aldığını tahmin ediyordu. Öyle değil mi?»

Miss Lawson başını sallayarak yine soluk soluğa, «İşte bu yüzden yani... onun dediğine-göre... şey... düşündüğü...»

Poirot yine bu anlaşılmaz sözleri ustalıkla yarıda kesti. «Yani bu bir aile meselesiydi.»

«Tabii.»

Poirot, «Benim uzmanlık alanım aile meseleleridir,» diye -açıkladı.

Miss Lalwson heyecanla başını salladı. «Ah, tabii,.., bu durum farklı. Polise benzemez,..»

«Tabii, tabii. Ben polis gibi değilim. Öylesi olamazdı.»

«Evet, olamazdı. Sevgili Miss Arundell öyle gururlu bir hanımdı ki. Tabii daha önce de Charles'la başı derde girmişti. Ama her sefer olaylar örtbas edilmişti.

Hatta bir seferinde Charles tâ Avustralya'ya kadar gitmek zorunda kalmıştı.»

Poirot, «Evet, evet, tabii,» diye mırıldandı. «Şimdi... mese-!e şöyleydi sanırım: Miss Arundell'in çekmesinde belirli bir miktar para vardı...» Sustu.

Miss Lawson hemen doğruladı. «Evet, bankadan almıştı parayı. Masraflar ve ücretler için.»

«Paranın ne kadarı eksilmişti?»

«Dört sterlin. Hayır, hayır, yanlış. Üç sterlin ve iki şilin, insan böyle konularda kesin konuşmalı.» Miss Lawson heyecanla arkadaşıma bakarken kelebek gözlüğü daha da çarpıldı. Patlak gözleri yuvalarından uğrayacaktı neredeyse.

Poirot sözlerine devam etti. «Miss Arundell yeğeni Char-les'dan şüpheleniyordu.

Herhalde bunun bazı nedenleri vardı.»

«Evet.»

«Ama ortada parayı Charles'ın aldığını gösterecek kesin «delililer yoktu herhalde?»

«Ama hırsız Charles'tan başkası olamazdı. Bayan Tanios böyle bir şey yapmazdı.

Kocası ise yabancıydı, Miss Arundelî' in parayı nereye koyduğunu bilemezdi.

Bella da bilemezdi ya. Theresa'ya gelince... Böyle bir şey onun aklından bile

geç-j mezdi. Onun bol parası var. Daima şık giyinir...»

Poirot başını salladı. «Şimdi... size mahrem bir soru soracağım... Miss Arundell vasiyetnamesinin şartlarını neden değiştirdi dersiniz?»

«Vasiyetnamesi mi? Ah... vasiyetnamesi?»

Miss Lawson

biraz şaşırmış gibiydi.

Poirot onu dikkatle süzüyordu. «Miss Arundell ölümünden ¦kısa bir süre önce yeni bir vasiyetname yaparak her şeyini size bıraktı. Öyle değil mi?»

Miss Lawson tiz bir sesle itiraz etmeye başladı. «Evet, ama benim bundan hiç haberim yoktu! Hiç! Benim

için büyük bir sürpriz oldu bu. Tabii harika bir sürpriz! Sevgili Miss Arundell bana büyük bir iyilik etti! Ama bana bu konuda bir tek imada bile bulunmadı. En ufacık bir imada bile. Bay Purvis vasiyetnameyi okuduğu zaman öyle şaşırdım ki. Güleyim mi, yoksa ağlayayım mı, bilemedim.

Emin

olun,

Mösyö Poirot, çok sarsıldım. Çok çok sarsıldım. Miss Arundell'in bu iyiliği... bu olağanüstü iyiliği... Onun bana birazcık bir şey bırakacağını umuyordum. Birazcık bir şey. Ama tabii bana az bir pqra bile bırakması için bir neden yoktu. Onun yanında çalışmaya başlayalı o kadar uzun bir zaman olmamıştı.

Ama bu... bu... tıpkı peri masallarına benziyordu.

Hâlâ inanamıyorum.

Bilmem

ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?

Bazen...

bazen... o miras beni

rahatsız ediyor. Yani... yani...» Elini sallarken kelebek gözlüğüne çarparak yere düşürdü. Eğilip aldı. Artık büsbütün anlaşılmaz bir şeyler söylüyordu.

«Bazen düşünüyorum... Kan bağları çok önemlidir... Kan bağları. Miss Arundell'in servetini ailesine değil de bana bırakmış olması beni rahatsız ediyor. Büyük bir servet bu,.. Kimse onun bu kadar zengin olduğunu

bilmiyordu. Hiç kimse. Herkes birtakım şeyler söylüyor... Ben aksi bir kadın olmadığımı sanıyorum... Yani...

Miss Arun-dell'i etkilemek aklımdan bile geçmezdi. Zaten başaramazdım da.

Doğrusunu isterseniz ondan biraz da korkardım. Çok sertti,

insanı azarlayıverirdi. Bazen pek kabalaşırdı! 'Budalalık etme!' diye bağırırdı.

Benim de duygularım var... Bazen cok üzülürdüm... Sonra... bütün o süre boyunca Miss Emily'nin beni gerçekten sevmiş olduğunu öğrenince... Ne harika bir şey değil mi? Tabii dediğim gibi çok kötü şeyier de söylüyorlar..., İnsan üzülüyor...»

Poircî, «Yani paradan vazgeçmek istediğinizi mi söylüyorsunuz?»

3jr an bana Jvliss Lawson'un uçuk mavi, bulanık gözlerinde çok değişik bir ifade belirmiş gibi geidi. Bir an o uysal, aptal kadının yerinde çok zeki ve kurnaz birinin oturduğunu sandım. Miss Lawscn hafifçe güldü. «Şey... tabii bunun da diğer yanı var... Yani her meselenin iki tarafı vardır. Miss Arundell pcra-sının bana kalmasını istiyordu. Mirası almazsam onun istediğini yerine getirmemiş

olurum. Bu da doğru bir şey oimaz. Öyle değil mi?»,

.Poirot başînı saıadı. «Cevaplandırılması zor bir soru.»

«Evet, öyle gerçekten. Bu sorun beni çek endişelendirdi. Bayan Tanios... Bella çok iyi bir kadındır. Ya o şirin çocukları? Miss Arundeü'in onların sıkıntı çekmelerini isteyeceğini sanmıyorum... Yani... herhalde Miss Arundeii para konusunda akıl-, lıca davranmamı istiyordu. Servetini doğrudan doğruya Bella' ya bırakamazdı. Çünkü o zaman para o adamın eline geçebilirdi.»

«Hangi adamın?»

«Kocasının! Bay Pcriot, zavallı Bella tümüyie adamın, elindedir. Her emrini yerine getirir. Kocası isterse cinayet bile işler. Ayrıca kocasından çok da korkuyor. Bir iki defa dehşete kapıldığını gözlerimle gördüm. Bu doğru bir şey değil, Bay Poirot... Bunun doğru olduğunu söyleyemezsiniz.»

Poiroî da öyle bir şey söylemiyordu zaten. Onun yerine, «Dr. Tanios nasıl bir adam?» diye sordu.

Miss Lawson tereddütle, «Şey,» dedi. «Hoş bir insan sayılır.»

«Ama ona güvenmiyorsunuz?»

«Şey... Hayır, güvenmiyorum.» Miss Lawson duraklayarak __Q7__

sözlerine devam etti. «Aslında,., hiçbir erkeğe fazla güvenmem. Zavallı kadınların çilesi... Korkunç! Tabii Dr. Tanios karısını çok seviyormuş gibi rol yapıyor, Bella'ya iyi davranıyor. Ama benim yabancılara hiç güvenim yoktur. Çok hiiekâr olurlar. Sevgili Miss Arundell'in de parasının adamın eline geçmesini istemediğinden eminim.»

Poirot, «O arada Miss Theresa'yla Bay Charles'ın da miraslarından yoksun bırakılmaları acı bir şey,» diye fikrini açıkladı.

Miss Lawson'un yüzü kızarıverdi. «Theresa'nm haddinden fazla parası var! Yalnız elbiselerine yüzlerce sterlin harcıyor. Ya çamaşırları? Ahlaksızlık bu! Birçok iyi aile kızının çalışmak zorunda kaldıklarını düşündüğünüz zaman...»

Poirot usulca, «Miss Theresa'nın hayatını kazanmak için çalışması sizce iyi bir şey olurdu deği! mi?» diye sordu.

Miss Laiwson ciddi bir tavırla ona baktı. «Theresa'nın aklı biraz başına gelirdi o zaman. Zorluklar bize çok şey öğretir.»

Poirot ağır ağır başını salladı. Dikkatle kadım süzüyordu. «Ya Charles?»

Miss Lawson sert sert, «Charles'a bir metelik 'bile vermem,» dedi. «Miss Arundell onu mirasından yoksun bıraktı. Bunun da önemli bir nedeni vardı.

Charles halasını öyle kötü bir şekilde tehdit etmemeliydi!»

«Tehdit mi etti?» Poirot kaşlarını kaldırmıştı.

«Evet, tehdit etti ya!»

«Nasıl? Ne zaman?»

«Durun bakayım... Ah, kötü tabii ya... Paskalyada. Pazar günü. Tabii öyle bir günü seçmesi daha da kötüydü.»

«Charles ne dedi?»

«Halasından para istedi. Miss Emily vermeye razı olmayınca- ona akıllıca davranmadığını söyledi. Böyle devam ederse... neydi o söz... pek bayağı bir laftı... Ah, evet... 'Böyle devam edersen seni

temizlemek zorunda kalırım,'

dedi.

«Yani halasını temizlemekle mi tehdit etti?»

«Evet.»

«Miss Arundell ne dedi o zaman?»

«Galiba, 'Kendimi korumasını bildiğimi anlayacaksın, Char-Jes,' dedh»

«O sırada odada mıydınız?»

Miss Lawson kısa bir duraklamadan sonra, «Tam! anlamıyla odada değildim,» diye mırıldandı.

Poirot telaşla, «Evet, evet,» dedi. «Peki, Charles halasının bu sözlerine nasıl karşılık verdi?»

«'O kadar emin olma, halacığım,' dedi.»

Poirot, «Miss Arundell bu tehdidi ciddiye aldı mı?» diye sordu.

«Şey... Bilmiyorum... Bana bu konuda bir şey söylemedi,.., Herhalde söyleyecek de değildi zaten...»

Poirot usulca, «Miss Arundell'in yeni bir vasiyetname yapmaya hazırlandığını

biliyordunuz tabii,» dedi.

«Hayır hayır. Benim için büyük bir sürpriz oldu! Aklımdan...»

Poirot kadının sözünü kesti. «Vasiyetnamenin şartlarını bilmiyordunuz. Ama Miss Arundell'in yeni bir vasiyetname yapmaya hazırlandığının farkındaydınız.»

«Şey... bundan şüphelendim. Yatağa düşünce avukatını çağırtması...»

«Evet. Bu iş merdivenden yuvarlanmasından sonra oldu değil mi?»

«Evet, Bob... Bob, köpektir... topunu merdivenin 'başında bırakmıştı. Miss Arundeli topa takılarak yuvarlandı.» «Kötü bir kaza.»

«Evet. Miss Arundell kofunu ya da bacağını kolaylıkla kırabilirdi. Doktor da öyle söyledi.» «Hatta ölebilirdi de.»

«Evet, tabii.» Kadın bu sözleri çok doğal bir tavırla söylemişti.

Poirot gülümsedi. «Küçük Bob'u köşkte gördük.»

«Ah, evet herhalde

gördünüz.

Pek şirin bir köpekciktir.»

Dünyada beni hiçbir şey neşeli bir teriyeye «şirin bir kö-

pekcik»

denmesi

kadar sinirlendiremezdi. Boşuna

Bob,

Miss

Lawson'u önemsemiyordu.

Poirot sözlerine devam etti. «Bob zeki bir köpek sanırım.»

«Ah, evet, çok.»

«Bob az kalsın hanımının ölümüne neden otacakmış. Bunu bilseydi kim 'bilir ne üzülürdü?»

Miss Lawson başını sallayarak içini çekti.

Poirot sordu. «Acaba Miss Arundellln yeni bir vasiyetname yapmasına o kaza mı neden oldu? Bu olay onu etkiledi mi

dersiniz?»

Tehlikeli konuya girmiştik. Ama Miss Lawson bu soruyu çok normal bulmuştu anlaşılan. «Bakın bu olabilir. Kaza Miss Emily'i çok sarstı. Bundan eminim.

İhtiyarlar öleceklerini düşünmeyi pek istemezler. Ama öyle bir kaza insanın durup düşünmesine neden olur. Belki de Miss Emily ölümünün yakın olduğunu sezdi.»

Poirot kayıtsızca, «Aslında sağlığı oldukça iyiydi sanırım,»

dedi.

«Ah, evet. Çok iyiydi gerçekten.»

«Sonra birdenbire hastalandı değil mi?»

«Ah, evet, öyie. O akşam ahbaplarımız da gelmişlerdi...» Miss Lawson sustu.

«Tripp kardeşler değil mi? Onlarla tanıştım. Pek hoş insanlar.»

Miss' Lawson'un yüzü-memnunlukla kızardı. «Ah, öyleler. Değii mi? Çok kültürlüler. Değişik konularla ilgileniyorlar. Ya ruhlarla olan ilişkileri!

Belki de size seanslarımızdan söz ettiler. Herhalde siz bu konuyu şüpheyle karşılıyorsunuz. Ama size ölmüş olanlarla temasa geçmenin insana verdiği mutluluğu anlatabilmeyi isterdim.»

«Bundan eminim, bundan eminim. Miss Emily de ispritizmaya inanır miydi?»

Miss Lawson'un keyfi biraz kaçar gibi oldu. «İnanmayı istiyordu. Ama zaman zaman şüpheye kapılıyordu... Yalnız sor akşam... belki Julia'yla Isabel size söylemişlerdir... Son ak samı çok belirli bir şey oldu... 'Bedenleşme' diye tanımlanan bir şey. Ektoplazm... belki ektoplazmın ne olduğunu biliyorsunuz?»

«Evet, evet. Bu konuda bilgim var.»

«Bu medyumun ağzından bir şerit halinde çıkar ve sonra şekillenir. Bay Poirot, ben artık Miss Emily'nin bir medyum olduğuna inanıyorum. Tabii

onun bundan haberi yoktu. O akşam sevgili Miss Emily'nin ağzından ışıklı bir şeridin çıktığını gördüm. Sonra başının etrafını ışıltılı bir sis sardı.»

«Çok ilginç.»

«Ama1 ne yazık ki, Miss Emily ondan sonra birdenbire hastalandı. Seansi yanda kesmek zorunda kaldık.»

«Doktoru ne zaman çağırttınız?»

«Ertesi sabah erkenden.»

«Durumu ciddi mi buldu?»

«Şey. Ertesi akşam hastaneden bir hemşire yolladı. Ama Miss Emiiy'nin

iyileşeceğini umuyordu sanırım.»

«iMiss Arundell'in akrabalarına haber verilmedi mi?»

Miss Laiwson kızardı. «Mümkün olduğu kadar çabuk haber verildi. Yani Dr.

Grainger, Miss Emily'nin durumunun tehlikeli' olduğunu açıklar açıklamaz.»

«Krizin sebebi neydi? Miss Arundell'in yediği bir şey mi?»

«Hayır. Belirli bir yiyecekle ilgisi olduğunu sanmıyorum. Dr. Grainger, Miss Arundeü'in yiyeeek konusunda yeterince dikkatli davranmadığını söyledi. Ama krize daha çok, soğuk algınlığının neden olduğunu düşünüyordu. Havalar kötü gidiyordu.» .

¦

•

«Theresa ve Charles o hafta sonu köşke gelmişlerdi değil mi?»

«Evet.» Miss Lawson dudaklarını büzmüştü.

Poirot dikkatle kadını inceliyordu. «Ama bu ziyaretleri ba-şanîı olmadı sanırım.»

cûlmadı ya.» Kadın ani bir düşmanlıkla ekledi. «Miss Emily onların ne için geldiklerini biliyordu.»

«Niçin gelmişlerdi?»

Miss Lawson, «Para için tabii,» diye söylendi. «Ama isteklerini elde edemediler.

Yanılmıyorsam Dr. Tanios da aynı şeyin peşindeydi.»

«Dr. Tanios? O öa aynî hafta sonunda köşke mi geldi?»

V

«Evet, pazar günü. Sadece bir saat kadar kaldı.»

Poirot mırıldandı. «Herkes zavallı Miss Arundell'in parasına göz dikmiş.»

«Öyle... çok çirkin bir şey bu değil mi?»

Poirot, «Gerçekten öyle,» dîye cevap verdi. «Herhalde Charles'la Theresa o hafta sonu Miss Arundell'in onları kesinlikle mirasından çıkardığını öğrendikleri zaman çok sarsıldılar.»

Miss Lawson ona hayretle baktı.

Poirot, «Öyle değil mi?» dedi. «Miss Emily yeğenlerine du-'J rumu açıklamadı mı?»

1

«Bu konuda bir şey söyleyemem. Ben bir şey duymadım. Bildiğim kadarıyla, hiç tartışma filan olmadı. Charles'ia kız kardeşi köşkten ayrılırlarken çok neşeliydiler.»

«Ah, bana yanlış bilgi verdiler sanırım. Miss Arundell'in vasiyetnamesi köşkteydi değil mi?»

Miss Lawson yine kelebek gözlüğünü düşürdü. Yerden almak için eğildi. «Doğrusu bilmiyorum... Hayır, vasiyetname Bay Purvis'deydi sanırım,»

Poirot ayağa kalktı. «Yardımlarınız ve nezaketiniz için çok teşekkür ederim, matmazel.»

Miss Lqwson da yerinden kalkmıştı. Şaşkın şaşkın, «Teşekkür edecek bir şey yok ki,» diye kekeledi. «Size yardım ede-bildiysem...»

Arkadaşım sesini alçalttı. «Yalnız size şunu söylemem gerekiyor, Miss Lawson.

Charles'la Theresa vasiyetnameyi geçersiz hale sokmaya çalışacaklar.»

Miss Lawson kıpkırmızı kesildi. Sert sert, «Bunu yapamayacaklar,» dedi.

«Avukatım öyle söyledi.»

Poirot, «Ah,» dedi. «Demek bir avukatla görüştünüz?»

«Tabii. Neden görüşmeyeyim?»

«Doğru, doğru. Çok akıllıca davranmışsınız. İyi günier, matmazel.»

Sokağa çıkınca Poirot derin bir nefes aldı. «Bu 'kadın ya göründüğü gibi aptal

bir yaratık ya da çok usta bir aktris, ¦

Hastings...»

— 102 —

Bella Tanios

«Sizi görmek istiyorlar, madam.»

Durham Otelinin salonunda, yazı masalarından birinin önünde oturan kadın dönüp baktı. Sonra da tereddütle ayağa kalktı.

Bella Tanios otuzunu geçkindi. Ama otuz beşinde miydi, yoksa kırkında mı, pek belli değildi. Siyah saçlı, uzun boylu, zayıf bir kadındı. İri gözlerinin akları fazla, yüzü endişeliydi. Arkasına pamuklu kumaştan biçimsiz bir elbise giymiş, son moda şapkasını uygunsuz bir şekilde ters tarafa doğru eğmişti. Şaşkın şaşkın, «Ben sizi...» diye başladı.

Poirot, eğildi. «Kuzininiz Miss Theresa Arundell'den geliyorum.»

«Ah, Theresa'dan mı? Evet?» «Belki sizinle biraz konuşabiliriz, madam.» Bella Tanios tekrar yerine oturdu. Biz de onun karşısına geçtik. Kadın merakla Poirot'ya bakıyordu.

Arkadaşım «Teyzeniz Miss Emily Arundell'in ölümü...» diye başladı.

Bana mı öyle geliyordu, yoksa bu akları fazla, açık renkli gözlerde ani bir korku ifadesi mi belirmişti?

«Evet?»

«Miss Theresa Arundell'ie Bay Charles, Miss Emily Arundell'in vasiyetnamesine itiraz etmeye hazırlanıyorlar. Sizin de onlara katılıp katılmayacağmızı öğrenmek istiyordum. Bayan Tanios?»

«Ah!» Bella derin bir nefes aldı. «Ama ben bunun mümkün olduğunu sanmıyorum.

Yani... kocam bir avukatla görüştü. Böyle bir şeye kalkışmamamızı tavsiye etmiş.»

«Avukatlar çok ihtiyatlı insanlardır, madam. Ben avukat değilim ve bu olaya başka açıdan bakıyorum. Miss Theresa scvaşa hazır. Ya siz?»

I

«Ben... ah, bilmem ki.» Bella Tanios ellerini sinirli sinirli ovuşturdu.

«Bunu

kocamla konuşmam lazım.»

«Tabii, kesin bir karar vermeden

önce kocanızla konuşmanız gerekir. Ama sizin

bu konudaki düşünceleriniz nedir?»

«Şey, bilmem ki...» Bella Tanios daha da endişeliydi şim-' di. «Çok şey kocama bağlı.»

«Siz, kendiniz ne düşünüyorsunuz,

madam?»

Bella

kaşlarını çattı. «Bu

fikir pek hoşuma

gitmiyor benim. Biraz...,

biraz ayıp değil mi?»

«Ayıp mı?»

«Ne de olsa Emily Teyze servetini ailesine bırakmamaya karar vermiş. Bizim de

'buna boyun eğmemiz lazım.»

«Yani bu durum sizi üzmüyor mu?»

«Ah, tabii üzüyor.» Kadının yanakları birdenbire kızardı. «Bence teyzeminki büyük haksızlıktı. Çok haksızlık etti! Üstelik beklenmedik bir şeydi. Emily Teyzeden böyle bir şeyi um-mazdım. Çocuklarıma karşı da haksız davrandı.»

«Miss Emiiy'den böyle bir şey beklemiyor muydunuz?»

«Kesinlikle beklemiyordum.»

«Belki de teyzeniz o vasiyetnameyi yaparken birinin etkisinde kaldı.»

Bella kaşlarını çattı tekrar. Sonra da istemeye istemeye, «İşin kötüsü,» dedi.

«Teyzem kimsenin etkisinde kalacak bir insan değildi. Basma buyruk, bir kadındı.»

Poirot takdirle başını salladı. «Evet, söyledikleriniz doğru.1 Miss Lawson da güçlü, kişiliği olan bir insan değil.»

â

«Öyle.

Aslında iyi bir

kadındır. Biraz aptaldır

belki

omf çok iyi

kalplidir.

İşte

bu yüzden...

vasiyetnameye itiraz e{ •menin haksızlık olacağını düşünüyorum. îvliss Laiıvson'un bu \â de bir suçu yok. O öyle komplolar kuracak, planlar yapacak kadın değil... Onun için mahkemeye başvurmak

biraz uygur suz bir

hareket olacak.

Sanki kin duyuyormuşuz gibi. Onu| için bu işe taraftar değilim... Ama yine de... kocamla konuşmalısınız. O böyle işlerden benden daha iyi anlar.»

Poirot bir süre konuşmadı.

Sonra,

«Madam,»

dedi.

:<Ber

'

asimda dedektifim. Miss Emily Arundell ölümünden kısa bir süre önce bana bir mektup yazdı.»

Bella Tanios ellerini birbirlerine kenetleyerek öne doğru eğildi. «Bir mektup mu? Kocam hakkında mı?»

Pairot 'bir an kadına baktı. «Korkarım bu sorunuzu cevap-landıramayacağım.»

«O halde mektup kocamla ilgiliydi.» Beüa'nın sesi hafifçe yükseldi. «Teyzem ne yazdı size? Emin olun Bay... şey... adınızı bilmiyorum.»

«Adım Poirot. Hercule Poirot.»

«Emin olun, Bay Poîroi:, o mektupta kocamın aleyhinde bazı şeyler varsa... hepsi asılsız. O mektuba kimin neden olduğunu biliyorum. Theresa'yla Charles'a

'katılmak' istememenin diğer bir nedeni de bu. Theresa kocamdan hiçbir zaman hoşlanmadı. Onun aleyhinde çok şey söyledi. Kocam İngiliz olmadığı için bazı önyargıları vardı teyzemin. Belki de bu yüzden Theresa'nın sözlerine inandı. Ama bunların hiçbiri doğru değildi. Bana inanın.»

«iMiss

Emily Arundeii'i en son ne zaman gördünüz?»

«Onun ölümünden on gün önce sanırım.»

«Siz, kocanız ve iki Arundell'ler hep birlikte köşkteydiniz sanırım.»

«Hayır, bu daha önceki hafta sonundaydı. Paskalyada.»

«Paskalyadan sonraki hafta sonunu öa orada geçirdiniz demek? Teyzenizin sağlığı ve neşesi yerinde miydi?»

«Evet. Her zamanki gibiydi... Merdivenden düştüğü için bir süre yatmıştı. Ama biz oradayken yine aşağıya indi.»

«Teyzeniz size yeni bir vasiyetname yaptığından söz etti mi?»

•

«Hayır, hiçbir şey söylemedi bu konuda.»

«Size her

zamanki gibi mi davrandı?»

Bella Tanios cevap vermeden önce'bir an durakladı. «Evet.»

Kadmın yalan söylediğine karar verdim! Herhalde Poirot da benim gibi düşünüyordu. Arkadaşım, «'Size' derken, kocanızı kastetmiyorum,»

diye ekledi.

«Ah, anlıyorum. Emily Teyzem bana çok iyi davrandı. Kü-

f

çük

incili

pırlontalı bir iğne

verdi bana.

Gocuklara

da

cep harçlığı

yolladı.»

«Kocanız gelince... Teyzenizin davranışı ona karşı da aynı mıydı?»

Bella'nın tavırları yine değişti. Artık Poirot'ya bakmıyordu. «Tabii aynıydı.

Neden olmasın?»

«Ama kuzininiz Theresa'mn teyzenize kocanızı çekiştirdiğini söylediniz...»

«Bundan eminim!» Bella heyecanla öne doğru eğildi. «Çok haklısınız. Teyzemin halinde bir değişiklik vardı. Kocama çok soğuk davranıyordu. Sonra Jacop...

gidip onun ilacını yaptırttı. Teyzem ona baştansavma teşekkür etti. Daha sonra ilacı musluğa döktüğünü gördüm.» Fena halde öfkelenmişti Bella. «Bence Emily Teyzeninki nankörlüktü. Kocam... ah, işte, Jacop da geliyor.»

Dr. Jacop Tanios

Dr. Tanios'u ilk gördüğüm zaman çok şaşırdığımı söylemeliyim. Onu hayalimde, esmer, siyah sakallı, esrarlı ve korkunç bir adam olarak canlandırmıştım. Oysa aslında Jacop Tanios kahverengi saçlı, kahverengi gözlü, kısa sakallı, yusyuvarlak, neşeli halli bir adamdı.

Karısına gülümseyerek,

«İşte. geldim,» dedi.

Kocasının yanımıza gelmesi Bella'yı daha da endişelendirmiş gibiydi. Hafifçe kekeleyerek bizi tanıştırdı.

Dr. Tanios, hemen arkadaşımın adının üzerinde durdu. «Poirot? Mösyö Hercule Poirot? Bu adı iyi biliyorum. Bize gelmenizin sebebi nedir?»

Poirot, «Bu geçenlerde ölen bir hanımla ilgili,» dedi. «Miss Emily1

Arundell'le.»

«Karımın teyzesiyle mi? Ne var, ne oldu?»

«Miss Arundell'in ölümüyle ilgili bazı...»

Bella Tanios birdenbire arkadaşımın sözünü kesti.

«Bu iş

vasiyetnameyle ilgili, Jacob, Mösyö Poirot Theresa ve Char-Ies'Ia görüşmüş.»

Dr. Tonios'un gergin vücudu birdenbire gevşedi. Bir koltuğa oturdu. «Ah, o vasiyetname. Hain vasiyetname. Ama bu sorun beni ilgilendirmez sanırım.»

Poirot, «Siz de vasiyetname aleyhindeki savaşa katılır mısınız?» diye sordu.

Dr. Tanios neşeyle gür bir kahkaha attı. «Bu konuda şansımı denemek isterim tabii. Çoğu zaman da öyle yaparım zaten. Öyle değil mi, Belia'cığım?» Karısına gülümsedi. Kadın da ona gülümsedi ama bana kendini zorluyormuş gibi geldi. Jacob Tanios, Poirot'ya döndü, «'Miss Emily o vasiyetnameyi yaptığı zaman kendinde değildi sanırım. Bana sorarsanız o Ldwson denilen kadın hem kurnaz, hem de sinsi.»

Bella Tanios sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. Poirot çabucak ona baktı. «Siz aynı fikirde değil misiniz, madam?»

Kadın şaşkın şaşkın mırıldandı. «O bana hep iyi davrandı. Miss Lawson'un zeki bir kadın olduğunu sanmıyorum.»

Dr. Tanios, «Kadın sana iyi davrandı,» dedi. «Çünkü senden bir korkusu yoktu, Bella'cığım, Sen ona1 kolaylıkla kandın.» Neşeyle konuşmuştu ama karısı birdenbire kıpkırmızı kesildi. Dr. Tanios sözlerine devam etti. «Ama Miss Ldwson bana başka türlü davranıyordu. Benden hoşlanmıyor, bunu belli etmekten de kaçınmıyordu. Size bir örnek de vereyim... Biz orada kaldığımız sırada yaşlı kadın merdivenden yuvarlandı. Ertesi hafta sonu onun nasıl olduğunu anlamak için köşke gitmekte ısrar ettim. Miss Lawson bana engel olmak için elinden geleni yaptı. Engel olamadı ama bana fena halde kızdı. Bunun nedeni ortadaydı. Miss

Emily'le

yalnız kalmak istiyordu.»

Poirot, Belia'ya döndü. «Siz de aynı fikirde misiniz, madam?»

Dr. Tanios kadının cevap vermesine fırsat bırakmadı. «Bella fazla yufka yüreklidir. Kimsenin kötü niyetli olduğuna inanmaz. Ama ben haklı olduğumdan eminim. Size bir şey daha söyliyeyim, 'Mösyö Poirot. Miss Lawson, Beila'nın teyzesini spritizma aracılığıyla avucunun içine almıştı.»

«Öyle mi düşünüyorsunuz?»

«Bundan eminim, aziz dostum. Böyle şeyleri çok gördüm. Herhalde bir ruh... belki de Miss Arundell'in babası ona vasiyetnamesini değiştirmesini emretti. Miss Emiiy hastaydı... buna inandı...»

Bella hafifçe kımıldandı. Poirot hemen ona döndü. «Siz de böyle mi düşünüyorsunuz?»

Dr. Tanios, «Konuşsana, Bella,» dedi. «Bize fikirlerini açıkla.» Karısına cesaret vermek istermiş gibi bakıyordu. Ama Bella garip bir tavırla ona bir göz attı. Bir an durakladı, sonra da, «Benim bu konularda fazla bir bilgim yok,»

diye mırıldandı. «Herhalde sen haklısın, Jacob.»

«Haklı olduğumdan eminim. Öyle değil mi, Mösyö Poirot?»

Poirot da başını salladı. «Evet, olabilir...

Siz, Miss -Emily'

nin ölümünden önceki hafta sonunda

da

köşke gittiniz sanı-

rjm.»

«Jacob, sahi mi?

Oraya gittin mi?»

Bella gözlerini.iri iri

açmış, kocasına bakıyordu.

Adam hemen ona döndü. «Evet. Hatırlamıyor musun? Akşam üzeri çabucak oraya gidip döndüm. Sana bundan söz ettim ya.»

poirot da, ben de Bella'ya bakıyorduk. Kadın sinirli siniri!

şapkasını geriye doğru itti.

Kocası, «Bunu hatırlaman lazım, Bella,» diye sözlerine devam etti. «Hafızan ne kadar zayıf.»

Kadın neşesizce gülümseyerek özür diledi. «Tabii! Çok doğru. Hafızam çok zayıf benim. Aradan da iki ay geçti ayrıca.»

Poirot, «Miss Theresa'yia Bay Charles da o sırada kcşkte-iermiş sanırım,» dedi.

Tanios

rahatça,

«Olabilir,» diye cevap verdi,

«Ben onları

görmedim.»

«O halde köşkte fazla kalmadınız?»

«Hayır.:. Yarım saat.kadar...» Poirot'nun meraklı bakışları Tanios'u biraz sskmış gibiydi. Gözlerinde muzip bir pırıltıyla, «Her şeyi itiraf etmem daha doğru olacak,» dedi. «Miss Emily1

den borç almayı umuyordum. Ama başarılı olamadım. Korkarım Bella'nm teyzesi bana pek ısmmamıştı. Üzülecek bir durumdu. Çünkü ben yaşlı kadından gerçekten hoşlanıyordum. Aklı başında bir hanımdı.»

.

«Size açıkça bir soru sorabilir miyim, Dr. Tanios?»

Adamın gözlerinde endişe mi vardı şimdi? «Tabii, Mösyö Poirot.»

«Charles

ve Theresa hakkında

ne

düşünüyorsunuz?»

Doktor biraz rahatlamış gibfydi. «Charles ve Theresa...» Sevgi dolu bir gülümsemeyle karısına baktı. «Bella, hayatım, yakınların hakkında açıkça

konuşmama kızar mısın?»

Kadın hafifçe gülümseyerek başını salladı.

«Bence o iki kardeş son derece ahlaksız. îkisi de. İşin tuhafı Charles'dan hoşlanıyorum. Ahlaksızın biri ama sevimli bir insan.»

«Ya Theresa?»

Tanios ciuraksadı. «Bilmiyorum... Çok çekici bir kız. Ama son derece hain sanırım. İşine gelirse rahatlıkla cinayet işleyebilir. Daha doğrusu bana öyle geliyor. Annesinin cinayet suçuyla yargılandığını duydunuz mu biiınem?»

Poirot, «Kadın beraat etmiş,» dedi.

Tanios çabucak, «Evet, dediğiniz gibi beraat etmiş,» diye cevap verdi. «Ama insan... yine de düşünüyor...»

«Theresa'nın

nişanıısıyla tanıştınız mı?»

«Dcnaldson'la mı?

Evet, bir akşam yemeğe geldi.»

«Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?»

«Çek zeki bir genç. Çok da ilerleyeceğini sanıyorum. Tobîi fırsat bulursa, ihtisas için çok para ister.».

«Yani mesleği konusunda zeki demek istiyorsunuz...»

«Evet, öyle. Onunki olağanüstü bir kafa.» Tanios gülümsedi. «Bir salon erkeği değil. Soğuk ve ukala tavırlı. Theresa'yia pek gülünç bir çift oluşturuyorlar.

Tezatlar birbirini ce-kerm.iş. Kız tam bir sosyete kelebeği. Adamsa münzevi.»

PcirO't saatine bakarak eyağa kalktı. «Ah, fazla zamanınız! aldık.» Tainos'ların ellerini sıktı. Ben de onlj izledim.

Holde

bir

an durakladık.

Pcirot

telefon etmek istiyordu.

r

Tam o sırada Beiia Tanios salondan çıkarak telaşla etrafına bakındı.

Endişeli

bir hali vardı. Bizi görünce çabucak yanımıza

geldi.

Alçak sesle, «Mösyö Poirot,» dedi. Hızlı hızlı konuşuyordu. «Size anlatmak istediğim bir şey var... Bunu açıklamalıyım...»

«Evet, madam.»

«Bu önemli... çok önemli. Anlıyacağınız...» Bella durakladı. Çünkü Dr. Tanios salonun kapısında belirmişti.

Adam ağır ağır bize doğru yürüdü. «Mösyö Poirot'yla ayaküstü birkaç kelime daha mı konuşuyorsun, Bella?» Sesi neşeli, gülümsemesi tatlıydı.

«Evet...» Bella tereddüt etti. «İşte, hepsi bu kadar, Mösyö Poirot. Theresa'ya her bakımdan kendisini destekleyeceğimizi söyleyiverin. Ailemizin üyeleri birbirlerini desteklemeliler.» Bize başıyla selam verdi. Kocasının koluna girerek

uzaklaştı.

Poirot'nun omzuna dokundum.

«Aslında söylemek istediği

bu değildi.»

Arkadaşım

başını

salladı.

Hâlâ

Tanios'ların

arkasından

bakıyordu.

«Kadın fikrini değiştirdi,» diye devam ettim1.

«Evet, dostum, fikrini değiştirdi.»

«Neden?»

«Bunu bilmeyi ben de isterdim.»

Ümitle, «Herhalde başka zaman açılır,» dedim.

«Bilmem ki... Korkarım... belki de açılmayacak...»

İşin içinde bir iş

Yakındaki bir lokantada Poirot'yla öğie yemeği yedik. Onun Arundeli ailesinin üyeleri hakkındaki fikirlerini öğrenmek için sabırsızlanıyordum.

«E, Poirot?» diye sordum.

«Evet, Hastings?»

«Artık hepsini de gördüm. Onlar hakkında ne düşünüyorsun?»

«Tanrım... Hepsi de birbirinden ilginç. Açıkçası bu olay gerçekten insanı büyülüyor. İçi 'sürprizlerle' dolu bir kutuyu açmış gibiyim... 'Miss Arundell'den ölümünden önce bir mektup aldım,' der demez mutlaka bir şey oluyor.

Buna dikkat ettin mi? Bu sayede Miss Lawson'dan para çalınmış olduğunu öğrendim.

Bella Tanios hemen telaşla, 'Mektup kocam hakkında mıydı?' diye sordu. Neden kocası hakkında olsun? (Miss Emily'nin bana Dr. Tanios'la ilgili bir mektup yazması için ne sebep vardı?»

«Bella Tanios'un bir derdi var,»

dedim.

«Evet, bir şeyler biliyor. Ama ne? Miss Peabody, Char-les'ın iki kuruş için büyükannesini öldürebileceğini söyledi. Miss Lawson ise Belia'nm kocası emrettiği takdirde cinayet işleyebileceğini açıkladı. Dr. Tanios, Theresa'yla Charles'ın ahiaksız olduklarından emin. Annelerinin de bir katil olduğunu ima etti. Theresa'nın soğukkanlılıkla cinayet işleyebileceğini de söyledi. Doğrusu hepsinin de birbirleri hakkında ne güzel düşünceleri var! Dr. Tanios, Miss Emily'nin etki altında kaldığına inanıyor. Karısı o gelmeden önce hiç de öyle düşünmüyordu. Vasiyetnameye itiraz edilmemesini de istemiyordu. Sonra fikrini değiştirdi. Görüyorsun ya, Hastings, kazan kaynıyor. Ve zaman zaman ilgi çekici bazı şeyler yüzeye çıkıyor. Kazanın derinliklerinde bir şeyler var. Ben Hercule Poirot, buna yemin ederim!»

«Evet,» diye mırıldandım. «Bana da öyle geliyor.»

Poirot masanın üzerinden eğilerek gözlerimin içine baktı. «Görüyorum fikrini değiştirdin. Artık bu meseleyi ciddiye almanın sebebi nedir?»

Ağır ağır, «Galiba buna,» dedim. «Bella Tanios neden oldu... Kadının korkmuş

gibi bir hali vardı.»

«Benden mi korktu dersin?»

«Hayır, hayır... Senden değil. Başka bir şeyden korkuyordu... Sonra peşimizden hole çıkması... Âdeta gizli hareket ediyormuş gibi bir hali

vardı... Bir de kocasının o son pazar köşke gittiğini bilmiyordu sanırım. Hatta buna yemin edebilirim. Dr. Tanios'un bu açıklaması onu çok şaşırttı. Ama son-

ra kendini çabuk topladi. Kocasının bundan söz ettiğini ama kendisinin olayı unuttuğunu söyledi. Bu durum hiç hoşuma gitmedi, Poirot.»

«Haklısın, Hastings. Bu çok anlamlı bir şeydi.» «Bende kötü bir etki yaptı.

Korku etkisi...» Foirot başını

salladı.

«Evet, belirli

bir

şeydi

bu...

Ama her zaman duygularımıza değil, gerçeklere dayanmalıyız, Hastings. Gerçek nedir? Bir kere...'Miss Emily'i Paskalyada öldürmeye kalktılar. O gece köşkte bulunanlardan birinin işiydi bu Biz onun kim olduğunu öğrenmeye çalışırken, suyu biraz bu-tandırdık.

Ve bu

olayla ilgisi olan herkes

birbirini suçlamaya

başladı.

Evet, işin içinde bîr iş oiduğu kesin... Şimdi cinayet nedenini ele alalım. Miss Emily'nin ölümünün kime yararı dokunacaktı? Yani yaşlı kadın Paskalya gecesi o kazada ölseydi?»

«Hepsine yaren dokunacaktı.

Miss Lawson dışında.» «Tabii... Ama

işin garip

tarafı, Miss

Ernüy'nin .iki

hafta sonra ölmesi sadece Svliss Lawscn'un işine yaradı.» Biraz şaşırdım. «Ne demek istiyoisun, Poirot?» «Neden ve sonuç, dostum.

Neden ve sonuç.» Ona şüpheyle baktım.

Arkadaşım, «Her şeyi mantıkia sıraya dizmeliyiz,» diye devam etti, «Kazadan sonra ne oldu?» «Miss Emiiy yatağa düştü.» «Evet. Ve yatarken uzun uzun düşündü.

Sonra?» «Sana mektup yazdı.»

Poirot başını salladı. «Evet, bana mektup yazdı. Ama ne yazık ki, postaya verilmedi. Sonra?»

Düşündüm.

«Avukatını çağırttı.

Ve

yeni .vasiyetnamesini

hazırlattı.»

«Evet. O beklenmedik vasiyetnameyi yaptı... Şimdi bu açıdan. Ellen'in bize söylediği bir şey çok önem kazanıyor. Ellen, Miss Lawscn'un, Bob'un geceyi dışarıda geçirdiğini Miss Emiiy'nin öğrenmesini hiç istemediğini açıkladı.»

«Ah, anlıyorum.. Hayır, hayır, anlayamadım... Yoksa neyi ima ettiğini kavranrrjya başlıyor muyum?»

Poirot, «Bundan şüphem var,» dedi. «Bu sözün ne kadar önemli olduğunu kavrayacağını umarım.» Dik dik bana baktı. , Telaşlı, «Tabii, tabii,» dedim.

Poirot, «Sonra başka şeyler oldu,» diye devam etti. «Char-!es'!a Theresa hafta sonunda köşke geldiler. Miss Emily yeni vasiyetnamesini Charles'a gösterdi. Daha doğrusu Charles'ın iddiası bu... Ayrıca Charles kız kardeşine bundan söz ettiğini söyledi. Theresa ise bunu reddetti. Ve ağabeysine, 'Budala.' diye bağırdı.»

«Aklımı karıştırıyorsun, Poirot,» diye yakındım.

«Biz yine olayları izleyelim. Dr. Tanios pazar günü köşke gittiğini karısına söylememiş. Charles'la Theresa pazartesi günü Küçük Yeşil Ev'den ayrıldılar.

Miss Emily'nin sağlığı da, keyfi de yerindeydi. İştahla akşam yemeğini yedi.

Tripp kardeşler ve Miss Lawson'la birlikte ruh çağırdı. Seansın sonlarına doğru hastalandı. Yatağına yattı ve dört gün sonra öldü. Bütün serveti de Miss Lawson'a kaldı. Ve Bay Hastings yaşlı kadının ölümünün normal olduğunu iddia ediyor.»

«Hercule Poirot ise ortada hiçbir deli! olmamasına rağmen yaşlı kadına zehir verildiğini iddia ediyor.»

«Elimde bazı ipuçları var, Hastings. Tripp kardeşlerle yaptığımız konuşmayı hatırla. Miss Lawson'un saçmasapan lafları arasında da bir iddia dikkatimi

çekti.»

«Miss Emily'nin Hint pilavı yemiş olmasını mı kastediyorsun? Yani baharat yüzünden zehirin tadını farketmedi mi?»

Poirot ağır ağır, «Evet,» diye mırıldandı. «Hint pilavı biraz önemli olabilir.»

'«Hiçbir şey anlamıyorum.»

Arkadaşım, «Bu saabh yaptığım konuşmalar sonucu elime ibazı ipuçları geçti,»

diye açıkladı. «Ama bir tek şey var... Korkuyorum.»

«Korkuyor musun? Neden?»

«Uyuyan yıîanın kuyruğuna basmaktan... -Sizin böyle bir atasözünüz yok mu?»

Poirot

ciddi

bir tavır takınmıştı.

«İşte

bizim katil de bu ara böyle yapıyor. Güneşte mutlu mutlu uyu-y^r Sen de, ben de.

güveni sarsılan bir katilin rkına ya da üçüncü bir cinayetten kaçınmadığın, biliyoruz, Hastings.»

Avukat Purvis

Poirot. Harchester'e giderek Miss Arundell'in avukatı Bay Purvis'le konuşmaya karar vermişti. İşi kolaylaştırmak için The-resa'ya telefon ederek kızdan avukata

bir mektup yazmasını

istedi.

Mektubu bize Charles getirdi. «Buyurun, Mösyö Poirot. İhtiyar Purvis konusunda Theresa'yla benden şanslı olacağınızı umarım.»

«Herhalde o size durumun ümitsiz olduğunu söyledi?»

«Evet...»

«Bayan Lawson'a başvurmayı deneseniz...» Charles güldü. «Ben de düşünmedim değil. Hatta Law-son'la konuşmaya çalıştım. Ama boşuna. Kadın benden nefret ediyor. Neden ettiğini de bilmiyorum.» Bir kahkaha attı. «Oysa yaşlı kadınların çoğu bana çabucak ısınırlar. Ama Miss Lawson'u etkileyemedim.»

Poirot başını salladı. «Eh, madem basit usullerden bir fayda çıkmıyor...»

Charles neşeyle bağırdı. «O zaman cinayete başvururuz!»

Poirot, «Hah,»

dedi.

«Madem

cinayetten

söz ediyoruz...

Halanızı tehdit

ettiğiniz,

onu

'temizleyeceğinizi'

söylediğiniz

doğru mu?»

Charles bir koltuğa oturarak ayaklarını uzattı. Dikkatle Poirot'ya bakıyordu. «Bunu size kim söyledi?»

«Bu önemli değil. Bana anlatılan doğru mu?»

«Eh, içinde biraz gerçek payı var.»

«Haydi, haydi, bana şu işin doğrusunu anlatın.»

«Merak

etmeyin,

anlatacağım...

Bunun öyle melodrama

kaçan

bir tarafı yoktu. Halamdan borç almaya çalışıyordum.

Ama başarılı olamadım. Emily Hala ondan para sızdırma çabalarımın bir işe yaramayacağını ima etti. Kızmadım ama halama durumu açıkça söyledim. 'Buraya bak, Emily Hala,' dedim. 'Böyle devam edersen birinin seni temizlemesine yol açmış olursun.' Halam o zaman soğukkanlı bir tavırla ne demek istediğimi sordu.

Ben de, 'Akrabalarının hepsi beş parasız,' diye cevap verdim. 'Hepsi de ümitle bekliyorlar. Ama sen onlara beş para koklatmıyorsun, insanı işte bu yüzden öldürürler.' O zaman gözlüklerinin üzerinden beni süzdü. Teşekkür ederim, Charles. Bunu hatırlayacağım.' Galiba pek o kadar kızma-mıştı. Ben de gülüp duruyordum... İşte hepsi bu kadar.»

Poirot, «Onun üzerine çekmeden birkaç sterlin almakla yetindiniz,» dedi.

Charles yine kahkahalarla gülmeye başladı. «Karşınızda saygıyla eğilirim.

Gerçekten iyi bir dedektifsiniz...» Durakladı. «Halamın bunu farkettiğini bilmiyordum. Bu olayı size kim anlattı? Sonra o 'temizleme' hikâyesini?»

«Miss Lawson.»

«Sinsi cadı!» Bana Charles biraz endişelenmiş gibi gelmişti. Genç adam ekledi.

«Lawson ne benden hoşlanır, ne de The-resa'dan... Kadının kalbi kin dolu.»

«Dr. Tanios'un halanız ölmeden önceki o son pazar günü onu görmeye geldiğini biliyor muydunuz, Bay Arundell?»

«Ne? Biz oradayken mi gelmiş?»

«Evet. Onu görmediniz mi?»

«Hayır. Akşamüzeri dolaşmaya çıkmıştık. Herhalde Ta-nios o sırada geldi.

Tuhaf... Emily Hala bundan neden söz etmedi aeaba? Tanios'un köşke geldiğini size

kim söyledi?»

«Miss Lawson...»

«Yine Lawson ha? Kadın bilgi kaynağı âdeta.» Charles bir an durdu, sonra ekledi.

«Tanios sevimli adamdır. Neşeli, gü-leryüzlü. Ondan hoşlanıyorum. Ben Tanios'un yerinde olsaydım o can sıkıcı Bella'yı yıllar önce öldürürdüm. Bir katilin kurbanı olmak için yaratılmış bir kadın. Öyle değil mi? Biliyor

musunuz, parçalanmış cesedi Margaret'de ya da öyle bir yerde bir sandık içinde bulunursa buna hiç şaşmam.»

.

Poirot ciddi ciddi, «Doktor hakkında kötü şüpheleriniz olduğu anlaşılıyor,»

dedi.

Charles

düşünceli

bir

tavırla,

«Hayır,»

diye

mırıldandı. «Tanios bir

sineği bile öldüremez sanırım. Fazla yufkayürekli.» «Ya siz? İşinize geldiği takdirde birini öldürebilir misiniz?» Charles neşeyle gülmeye başladı.

Kahkahası odada yankılanıyordu.

«Bana

şantaj

mı

yapacaksınız,

Mösyö

Poirot? Yağma yok. Emin olun

ben Emily

Halanın çorbasına...»

Birdenbire

durakladı. «Çorbasına striknin karıştırmış değilim.» Kayıtsız bir tavırla elini sallayarak odadan çıktı.

«Onu korkutmaya mı çalışıyordun, Poirot?»

diye sordum «Eğer öyleyse pek de

başarılı olamadın. Öyle suçluymuş gib; bir tepki göstermedi.»

Poirot, «Ama 'striknin' kelimesinden önce öyle duraklama sı tuhaftı,» dedi,

«Sanki başka bir şey söyleyecekti de son anda vazgeçti...»

Bay Purvis beyaz saçlı, pembe yüzlü, iri yarı bir adamdı Tavırları nazik ama resmiydi. Theresa'nm mektubunu okuduk tan sonra zeki bakışlarla bizi süzdü.

Kibar kibar, «Tabii adınızı biliyorum, Mösyö Poirot,» dec\ «ıMiss Arundell'le ağabeysinin

sizden yararlanmak istedikle anlaşılıyor. Ama bu durumda ne yapabilirsiniz?»

«Olayları daha yakından

inceleyeceğimi

söyleyebiliriz Şimdi bana

gereken

bilgiyi verirdeniz.» Avukat başını eğdi. «Emrinizdeyim...» Poirot, «Miss Arundell size 17 Nisanda bir mektup yazarak talimat verdi sanırım,» diye başladı.

Bay Purvis masasındaki kâğıtlara baktı, «Evet, öyle. Yeni bir vasiyetname hazırlamamı istiyordu. Hizmetçilere, yardım kurumlarına biraz para verilecek, serveti Miss Wilhelmina Law-son'a kalacaktı.»

«Affedersiniz Bay Purvis, bu sizi şaşırttı mı?» «Evet, şaşırttı. Bunu itiraf ediyorum.»

«Miss Arundell daha önce başka bir vasiyetname yapmış mıydı?»

«Evet, beş yıl önce. Buna göre serveti yeğenlerinin arasında eşit şekilde pay edilecekti.»

«O vasiyetname ne oldu?»

«Miss Arundell'in isteği üzerine onu da 21 Nisanda Küçük Yeşil Ev'e götürdüm.»

«Bay Purvis, bana o gün olanlar hakkında biraz bilgi verirseniz...»

«>Miss Arundeü'in sağlığı yerindeydi-. Ama daha ence merdivenden düşmüş olduğu için bastonla dolaşıyoruz. Ayrıca bana biraz heyecanlı ve sinirliymiş gibi geldi. Bana yeni vasiyetnameyi getirip getirmediğimi sordu. Şey.» Avukat bir an durakladı. «Anlayacağınız Miss Arundell'le biraz tartıştım. Ailesini mirasından yoksun bırakmasının doğru olmayacağını, Miss Lawson'u tanıyaiı pek az olduğunu söyledim.»

«Miss Lawson o sırada yanınızda mıydı?»

«Hayır. Ben köşke geldiğim zaman Miss Arundell'in yanında oturuyordu. Sonra kalkıp odadan çıktı.»

«Sonra?»

«Dediğim gibi, itiraz ettim. Ama Miss Arundeü, 'Para benim değil mi?' diye cevap verdi. 'Onu istediğime bırakırım.' Ailesine karşı haksızlık ettiğini söyleyecek oldum. Bar\a, 'Aziz dostum,' dedi. 'Ben ne yaptığımı gayet iyi biliyorum.' Ondan sonra eski vasiyetnamesini okudu. Onun arkasından da yenisini. Kâtibimin ve bahçıvanın önünde yeni vasiyetnameyi imzaladı.»

«Peki, ondan sonra vasiyetnameleri saklamanız için size |mi verdi?»

¦ü

«Hayır, onîarı yazı masasının çekmesine koydu.

Ve kilitledi.»

¦.

'

«Eski vasiyetnameyi yırtmadı yani?» ,

,

«Hayır. Onu da yenisiyle birlikte

kaldırdı.»

«Ölümünden sonra yeni vasiyetname nerede bulundu?»

«Aynı çekmecede. Anahtarları

bana

teslim edilmişti.»

«İki vasiyetname de çekmecede

miydi?»

r

*

«•*"

«Evet. Miss Ârundell'in koyduğu yerde.»

«Miss Arundel! yeni vasiyetnamesinin şartlarını Miss Law-son'a açıklamış mıydı?»

«Hayır. Böyle bir şey yapmaya niyeti yoktu.»

Poirot, «Bay Purvis,» dedi. «Miss Ârundell'in ilerde fikrini değiştireceğini düşünüyordunuz değil mi?»

Avukat başını eğdi. «Evet. Miss Ârundell'in ailesiyle tartıştığını tahmin ediyordum. Ama sonradan öfkesi geçecekti.»

«Ve yeni vasiyetnamesini yırtıp atacaktı...» Arkadaşım öne doğru eğildi. «Bay Purvis, belki de Miss Arundell ölüm döşeğinde o vasiyetnameyi yırtmak istedi...»

Bay Purvis sert sert, «Böyle bir iddianın ispat edilmesi gerekir,» dedi.

«Ah, tabii, tabii...» Poirct dikleşti. «Ama şu ara kesinlikle konuşmam imkânsız.»

Avukat bu sözleri haklı bulmuştu. «Ah, tabii, anlıyorum.» «Ama laf aramızda...

bu olayın çok garip yanları var.» «Sahi mi söylüyorsunuz?»

Bay Purvis

heyecanla ellerini

ovuşturdu.

Poirot sözlerine devam etti. «Ben sizden .bir konudaki fikrinizi öğrenmek istiyordum. Ve öğrendim. Yani Miss Arundell er geç fikrini değiştirecek ve parasını ailesine bırakacaktı.»

Avukat işaret etti. «Tabii bu benim kişisel fikrim.»

«Bunu biliyorum, efendim, bunu biliyorum. Siz Miss Law-son'un vekili değilsiniz sanırım.»

Bay Purvis, «Miss Lawson'a başka .bir avukata danışmasını tavsiye ettim,» dedi.

Sesi ifadesizdi.

Tekrar köşke gidiyoruz

Harchester'den Market Basing'e doğru giderken, «Miss Lawson doğruyu söylemiş,»

dedim. «Kadının yeni vasiyetnameden haberi yokmuş.»

«Bunu da nereden çıkardın, Hastings?»

«Bay Purvis söyledi ya... Miss Arundell vasiyetnamesinin şartlarını Miss Laiwson'a

açıklamak niyetinde değilmiş.»

«Evet, orası öyle. Ama anahtar deliklerinden odaların dinlenebileceğini unutma.

Kilitli çekmelere de anahtar uydurmak kolaydır.»

Birden şaşırdım. «Miss Lawson'un konuşmaları dinleyeceğini ve çekmeleri karıştıracağını mı sanıyorsun?»

Poirot güidü. «Miss Latwson senin gibi değil, dostum... Kadının duymaması gereken bir konuşmayı işittiğini biliyoruz. Hani şu Charles'la halasının arasında geçen 'temizlemekle' ilgili konuşmayı.»

Bunun doğru olduğunu itiraf ettim.

«Onun için kadın, Miss Ârundell'in Bay Purvis'le yaptığı konuşmanın da bir bölümünü duymuş, Hastings. Etrafı karıştırmaya gelince... Sandığından daha çok kişi yapıyor bunu. Hele 'Miss Lawson gibi korkak ve çekingen kadınlar kolaylıkla oldukça kötü alışkanlıklar edinirler. Bunlar onlar için bir teselli ve eğlence kaynağı olur...»

George hanında arabadan inerek kendimize iki oda ayırttık. Sonra da ağır ağır Küçük Yeşil Ev'e doğru yürüdük.

Köşkün kapısını çalar çalmaz Bob içeriden havlamaya başladı. Zaman zaman da kendini kapının tahtalarına vuruyordu. Ondan sonra kulağımıza gelen gürültülerden Bob'un istememesine rağmen sabah odasına kapatıldığını anladık.

Sonunda Ellen bize kapıyı açtı. «Ah, siz miydiniz, efendim?» Kadının yüzünde heyecanlı ve sevinçli bir ifade belirmişti. «Buyurun, efendim... Buyurun...»

Hole girdik. Soldaki odadan hırıltılar ve homurtular geliyordu.

Ellen'e, «Onu

salabilirsiniz,» dedim.

«Ben de öyle yapacağım, efendim. Aslında iyi bir köpek. Ama öyle şiddetle havlayıp saldırıyor ki, herkesi korkutuyor. Tabii Bob harika bir bekçi köpeği.»

Sabah odasının kapısını açtı.

Bob hemen dışarı fırladı. Bana doğru koşarak paçalarımı koklamaya başladı.

«Merhaba, dostum,» dedim. «Nasılsın bakalım?»

Bob hemen

kuyruğunu

salladı.

Sonra

da

dönerek

r

uzaklaştı. Seslendim. «Bob, buraya gel.» Köpek omzunun üzerinden bana baktı.

«Merak etme,» der gibiydi. «Şimdi döneceğim.»

«Her taraf kapalıydı, efendim. Kusurumuza bakmayın...» Ellen telaşla sabah odasinm panjurlarını açmaya başlamıştı.

Poirot kadının peşinden gitti. «Pek güzel.. Burası çok güzel.» Bir koltuğa yerleşti.

,

,

Tam ben de onun yanına gideceğim sırada Bob tekrar göründü. Topu ağzındaydı.

Hızla merdivenden yukarıya çskarak yere çöktü. Topunu pençelerinin arasına aldı.

Kuyruğunu saiîı-yordu. O anda dedektifliğe karşı olan ilgim söndü. Bir süre Bob'la oynadım.

Birkaç dakika sonra suçlu suçlu sabah odasına girdiğim sırada Ellen'le Poirot hastalıklar

ve

ilaçlardan konuşuyorlar-

dr.

«.Küçük beyaz . haplar, efendim. Hanımım daima bunlar! alırdı. Her yemekten sonra iki, üç tane. Dr. Grainger öyle istemişti. Küçücük şeylerdi bu haplar. Bir de Miss Lawson'un çok güvendiği bir ilaç vardı. Karaciğer kapsülleri. Belki o ilacın ilanlarını gördünüz.»

«Miss Arundel! o kapsüllerden de alırdı demek?»

«Evet, efendim. Başlangıçta o kapsülleri Miss Laiwson getirdi ona. Miss Arundell de onların kendisine iyi geldiğini düşünmeye başladı.»

«Dr. Grainger bunu biliyor muydu?»

«Onun bu kapsüllere bir itirazı yoktu, efendim. 'Madem sona iyi geldiklerini sanıyorsun, o halde içebilirsin,' diyordu.»

«Miss Arundell öldükten sonra bütün ilaçlan atıldi herhalde?»

•

Bu soru Ellen'i biraz şaşırtmıştı. «Ah, evet, efendim. Hemşire ilaçların bir bölümünü attı. Miss Laiwson da banyo odasındaki dolabı boşalttı.»

«O karaciğer kapsülleri de o dolapta mı dururdu?»

«Hayır, efendim. Onlar yemek salonunda, köşedeki dolapta dururdu. Hanımefendi her yemekten sonra alabilsin diye.»

«Miss Arundell'e bakan hemşire kimdi? Bcna onun adını ve adresini verebilir misiniz?»

Elfen bu isteği hemen yerine getirdi.

Poirot hizmetçiyi Miss Arundell'in son hastalığı konusunda sorguya çekmeye devam etti. .Ellen sorulan âdeta zevkle yanıtladı. Miss Arundeü'in rahatsızlığı, sanlığın başlangıcı, son koma...

Bütün bunlardan sıkılarak bahçeye çıktım. Bir süre sonra arkadaşım da yanıma geidi. Onunla dolaşmaya başladık. Bahçe pek güzel ve sakindi. Çiçeklerin parlak renkleri göz alıyordu. Poirot'la serin önüne kadar gittik. İri yarı, yaşlı bir adam olan bahçıvan oradaydı. Bizi selamladı. Poirot hemen onunla konuşmaya başladı. Arkadaşımın o gün Bay Charles'ı gördüğünü söylemesi üzerine de bahçıvan Angus'un dili çözülüver-dî.

«Âh, ne yaramaz bir çocuktu o! Me yaramaz!»

«Nisanda buradaydı sanırım!»

«Evet. İki hafta sonunu burada geçirdi. Hanımefendi ölmeden biraz önce.»

• «Onu sık sık gördünüz mü?»

«Eh, oldukça.... Buraya geiip benimle konuşur, bazı sorular sorardı.»

«Çiçekler hakkında mı?»

«Evet... Çiçekler... Ve yaban otlan hakkında.» Yaşl: edam güldü.

«Yaban otları mı?» Poirot'nun sesinde ani bir iîgi belirmişti. Başını çevirerek serin raflarına bir göz attı. Ve bakışları bir teneke kutunun üzerinde durdu.

«Herhalde yaban otlarının ortadan nasıl kaldırılacaklarını öğrerimek istiyordu.»

«Evet, öyle,»

«Galiba siz bu ilâcı kullanıyorsunuz?» Poirot uzanarak teneke kutuyu çevirdi.

Üzerindeki etiketi okudu.

Angus, «Evet, ta kendisi,» dedi. «Çok etkili bir'ilaçtır.»

«Tehlikeli değil mi?»

«Uygun şekilde kullanırsa değil. Tabii arsenik bu aslında. Bay Oharles'la bu konuda şakalaştık da. Bay Oharles, evlendi-

,-

ği kadından memnun kalmazsa gelip bu ilaçtan alacağını ve .kadını ortadan kaldıracağını söyledi. O zaman ben, 'Ah, belki de karınız sizi ortadan kaldırmak ister,' dedim. Bu sözüme çok güldü.»

Poirot tenekenin kapağını açtı. «Ah, hemen hemen boşalmış.»

İhtiyar bahçıvan da bir göz attı. «Evet, sandığından daha azmış. Bu ilaçtan bu kadar çok kullanmış olduğumun farkında değildim. Tekrar almalı.»

Poirot da güldü. «Evet. Korkarım benim karımı zehirlememe yetecek kadar yok...»

Hemşire ve doktor

Miss Arundell'e son hastalığı sırasında bakmış olan Hemşire Carruthers orta yaşlı, aklı başında bir kadındı. Poirot'yla bir süre Miss Emily'den söz ettiler.

Sonra arkadaşım sözü dönüp dolaştırıp vasiyetnameye getirdi. «Bilmem neden Miss Arundell ailesini mirasından yoksun bıraktı? Çok garip bir şeydi bu. Acaba sebebi neydi? İhtiyar kadın size bu konuda bir şey söyledi mi hiç?»

«Hayır... Bana... bir şey söylemedi.»

«Ama başkasına söyledi, öyle

mi?»

«Evet, bana Miss Emily bu konuda Miss Lawson'a bir şeyler söylemiş gibi geiiyor.

Çünkü Miss Lowson'un ona, 'Evet, hayatım, ama o avukatta,' dediğini duydum. Miss Emily, 'Ben onun aşağıdaki çekmede olduğundan eminim,' diye üsteledi. O zaman Miss Lawson, 'Hayır, onu Bay Purvis'e yolladınız,' dedi. 'Unuttunuz mu?' Sonra hastanın midesi bulanmaya başladı. Onun üzerine Miss Lawson, Miss Emily'i bana bırakarak odadan çıktı. Ama ben bu konuşmanın vasiyetnameyle ilgili olup olmadığını kendi kendime sordum.»

«Evet, olabilir.»

Hemşire Carruthers sözlerine

devam

etti.

«Galiba Miss

Emily vasiyetname için endişeleniyordu. Hatta belki de vasiyetnameyi değiştirmek istiyordu. Ama zavallıcık ondan sonra öyle ağırlaştı ki, artık

hiçbir şey düşünecek hali kalmadı.»

«Miss Lawson, Miss Emily'e bağlı mıydı dersiniz?»

«Öyle gözüküyordu. İhtiyar kadın öldüğü zaman çok üzüldü.» Hemşire Carruthers acı acı ekledi. «Onun Miss Emily'nin akrabalarından daha fazla üzüldüğünü söyleyebilirim...»

Hemşireyle yaptiğımız bu konuşmadan sonra George hanına dönerek berbat bir yemek yedik. Tam yandaki salona geçerek koltuklara yerleştiğimiz sırada dışarıda bir gürültü koptu.

«Nerede o? Burada mı? Pekâlâ, ben onu bulurum!» Kapı şiddetle açılarak Dr.

Grainger hızla içeri daldı. Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Öfkeyle üzerimize yürüdü. «Buraya bakın, iMösyö Hercule Poiroti Bana gelip bir sürü yalan neden uydurdunuz! Niçin General Arundeli'in hayatını yazdığınızı iddia ettiniz? Ne aptalım! Bütün o hikâyelere inandım!»

Poirot sordu. «Size mesleğimi kim açıkladı?»

«Kim mi? Miss Peabody tabii! O yalanlarınıza kanmadı.»

«Miss Peabody mi?.. Evet...» Poirot'nun düşünceli bir hali vardı.

Dr. Grainger hiddetle bağırdı. «Haydi, bekliyorum! O yalanların nedenini açıklayın!»

«Tabii... Neden basit: Cinayet girişimi!»

«Ne? Ne dediniz?»

Poirot usulca, «Miss Arundeil merdivenden yuvarlanmıştı, değil mi?» dedi.

«E, ne olmuş? Köpeğin topuna takıldı!»

«Hayır, doktor. Merdivenin yukarısına bir ip gerilmişti. Miss Arundell buna takılıp yuvarlandı.»

Dr. Grainger ona bakakaldı. «Peki Miss Arundell bunu bana neden söylemedi?»

«Belki bunda haklıydı... Belki de o ipi ailesinden biri germişti...»

«Hım... Anlıyorum...» Dr. Grainger, Poirot'ya çabucak bir göz attıktan sonra bir koltuğa çöktü. «E, siz işe nasıl karıştınız?»

«Miss Arundeil bana bir mektup yazdı. Ama ne yazsk k\, çok geç elime geçti.»

Poirot bu konuda doktora biraz bilgi verdi. Süpürgeliye çakılmış olan çiviyi anlattı. Sonra da sözlerini, «Anlayacağînız güç bir durumdaydım,» diye bitirdi.

«Bana öi-müş bir kadın bir görev vermişti. Ama yine de ona karşı sorumluydum.»

Dr.' Grainger'in kaşları çatılmıştı. «Merdivene o ipi kimin gerdiğini biliyor musunuz?»

«Elimde feir delil yok... Ama bu işi kimin yaptığını tahmin ediyorum;»

Grainger'in yüz ifadesi sertleşmişti. «Çirkin bir olay.»

«Evet... Ayrıca bu kazanın bir devamı olup olmadığını da düşünüyordum...»

«Efendim? .Ne demek istiyorsunuz?»

«Miss Arundeü'in ölümü görünüşte normaldi. Ama bundan emin olabilir miydim? Onu daha önce de öldürmeye kalkışmışlardı. Bana kızmayın, doktor. Ama bugün bazı şeyler öğrendim...» Poirot yaban otlarının

öldürülmesi için kullanılan arse-nikli ilaçtan, teneke kutunun hemen hemen boş olduğundan söz etti.

Grainger onu dikkatle dinliyordu. Sonunda, «Evet, size hak veriyorum...» dedi.

«Gerçekten bazen arsenikten zehirlenme had mide iltihabı sorulabilir. Ama Miss Arundell'in gösterdiği belirtinin arsenikten zehirlenmeyle bir ilgisi yoktu.

Onun karaciğer hastalığından öldüğünden eminim.» Çok kesin bir tavırla konuşmuştu.

Merdivendeki kadın

Ertesi sabah hana bir pusula gönderildi. Çarpık çurpuk, bi-çimsiz bir yazıyla yazılmıştı.

Sayın Mösyö Poirot,

Eilen'den dün Küçük Yeşil Ev'e uğramış olduğunuzu

öğrendim. Eğer bugün gelip beni görürseniz çok sevinirim.

Saygılar. Wilhelmina

Lawson.

«Demek .kadın burada?» diye mırıldandım.

«Evet.»

«Neden geldi acaba?»

Poirot güldü. «Bunun esrarlı bir nedeni olması şart değil. Ne de olsa köşk onun.»

«O da doğru ya... Ama bizim oyunun en kötü yanı da bu, Poirot. İnsan her şeyden

.şüpheleniyor.»

.

Kahvaltıdan sonra ağır ağır alana çıktık. Durgun, sıcak bir sabahtı. İlk karşılaştığımız Miss Peabody oldu.

Yaşlı kadın neşeyle, «Günaydın,» diye bağırdı. «Günaydın...

E, bu sabah adınız

nedir? Parotti mi,'Poirot mu?»

Poirot, gülümsedi. «Çok zekisiniz. Kim olduğumu hemen anlamışsınız.»

«Anlaşılmayacak bir şey değildi... Sizin gibi bir sürü insan yok ki...» Miss

Peabody bir an durdu.

«Size o gün bir sürü dedikodu anlattım. Şimdi soru

sorma

sırası bende.

Ne oluyor? Ne var?» •

«Bu sorularınızın cevabını

bildiğinizden eminim.»

«Acaba?» Miss Peabcdy zekâ dolu gözleriyle arkadaşıma baktı. «Vasiyetnamenin kuşkulanacak bir tarafı mı var? Yoksa Emily'i mezarından mı çıkaracaksınız?..»

Başını sallayarak içini çekti, «Bu tenha yerde bir cinayet işleneceği hiç aklıma gelmezdi. Katil hangisi?»

" «Bunu alanın ortasında avaz avaz haykıracağımı sanmıyorsunuz ya?»

«Ah, galiba katilin kim olduğunu bilmiyorsunuz... Ya da belki biliyorsunuz...

Ah, kötü kan diye bir şey vardır. O Varley adh kadın ilk kocasını gerçekten zehirlemiş miydi acaba? Ama bu da durumu farkettirmez.»

«Kalıtıma inanıyor musunuz?»

'

Miss Peabody birdenbire, «Katilin Tanios olmasını isterdim,» dedi. «O aileden değil... Ama ne yazık ki, insanın her istediği olmuyor. Eh, ben artık gideyim.

Çünkü bana bir açıklamada bulunmayacağınız anlaşılıyor... Ha, sahi, sizi kim tuttu?»

Poirot ciddi ciddi, «Ölü bir hanım, matmazel,» diye cevap verdi.

Ama ne yazık ki, Miss Peabody bu cevabı tiz bir kahkahayla karşıladı. «Isabel Tripp gibi konuşmaya başladınız...» Dönerek uzaklaşırken hâlâ gülüyordu.

Poirot mırıldandı. «Cok zeki bir kadın...»

Miss Lawson yine soluk soluğaydı. Yalnız kanşık saçlarının üzerine ipek bir eşarp bağlamıştı. «Sizi böyle karşıladığım için kusuruma bakmayacağınızı umarım, Mösyö Poirot. Kilitli bazı dolapları boşaltıyordum da... Öyle dolu ki onlar...

İhtiyarlar çok şey biriktirirler... Sevgili Miss Arundell de öyleydi...»

Poirot onun sözünü kesti. «Beni görmek istemişsiniz, Miss Lawson? Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim?»

Kadın şaşaladı. Yine anlaşılmaz bir şeyler söylemeye başladı. «Şey, aslında..1, anlayacağınız... düşünüyordum... Doğrusunu söyleyeyim mi. Mösyö Poirot. Ben köşke dün geldim. Ellen sizin uğramış olduğunuzu, söyledi. Tabii merak ettim...

Yani bana buraya geleceğinizden hiç söz etmemiştiniz... Yani anlayamadım...»

Poirot, «Yani,» dedi. «Benim burada ne işim olduğunu anlayamadınız.»

Miss Lawson kızarmıştı. Ama merakla arkadaşıma bakıyordu.

Poirot gülümsedi. «Size küçük bir itirafta bulunacağım. •Korkarım sizi biraz yanılttım. Miss Arundell'in bana yazdığı mektup o çekmeden kaybolan parayla flgili değildi... Miss Arundell'in geçirdiği kaza hakkındaydı.»

«Kaza hakkında mı?» "

«Evet. Anladığıma göre, Miss Arundell merdivenden yuvarlanmıştı.»

«Ah...

Evet, evet... Bob'un topuna takılmıştı.»

«Hayır, kazanın nedeni Bob'un topu değildi.»

«Affedersiniz ama Mösyö Poirot, topu ben orada gördüm... Hepimiz de telaşla aşağıya koşarken...»

«Evet, belki gördünüz... Ama kazanın nedeni o top değildi. Merdivenin yukarısına, otuz santim kadar yukarıya gerilmiş olan koyu renkli, kalın bir

iplikti.»

«Ama bir köpek bunu...»

Poirot çabucak, «Evet, bir köpek bunu yapamaz,» dedi. «Çünkü bir köpek bu kadar akıllı değildir... Ya da bu kadar kötü değildir... O ipliği bir insan germişti...»

Miss Lowson'un yüzü bembeyaz kesilmişti. «Ah, Bay Poirot... buna inanamam... Ama korkunç bir şey bu. Bu... bu bir insanı öldürmekten farksız!»

«Eğer plan başarılı olsaydı, Miss Arundell de ölecekti. Yani bir cinayet işlenmiş olacaktı!»

Miss Lawson tiz bir sesle bağırdı.

Poirot ciddi bir tavırla sözlerine devam etti. «İpliğin bağlanması için süpürgeliğe bir çivi çakılmıştı. Çivinin gözükmemesi için de üzerine cila sürülmüştü. Söyleyin... Cila kokusu duydunuz mu? Nedenini anlayamadığınız bir cila kokusu...»

Miss Lalwspn bağırdı. «Ah, ne garip! Tabii ya... Ama hiç aklıma gelmedi! Nereden gelecekti? Ama o sırada bunu tuhaf bulmuştum!»

«Demek cila kokusunu duydunuz?»

«Evet, ama ne olduğunu bilmiyordum. Kendi kendime, yağlıboya mı bu, diye sordum.

Hayır... Daha çok parke cilasına benziyordu. Tabii sonra bana öyle geldiğine karar verdim.»

«Bu ne zaman oldu? Paskalya tatili sırasında mı? Köşkte konukların olduğu o hafta sonunda mı?»

«Ah, evet, o sırada... Ama ben günü hatırlamaya çalışıyorum... Durun bakayım...

cumartesi değildi. Salı da olamaz. O gece Dr. Donaldson bizde yemekteydi.

Çarşamba bütün konuklar gitti... Ah, tabii, pazartesi günüydü... Akşam yemeğinde rosto herkese zorzoruna yetişmişti. Onun için endişeyle yatıyor, acaba Miss Emiiiy yarın bu yüzden bana çatacak mı, di-

i

ye düşünüyordum. Tam dalacağım sırada bir şey sıçramama neden'oldu. Bir

gürültü... Vurma sesi gibi bir şey... Yatakta doğrulup etrafı kokladım. Çünkü ben yangından çok korkarım. Bazen bir gecede iki üç defa burnuma yanık kokusu

gelir... Ne fena değil mi? O gece de bir koku vardı... Etrafı iyice kokladım.

Daha

çok, yağlıboya ya da parke cilasının kokusuna benziyordu... Ama tabii

gece yarısı kimse böyle bir şey yapa-: cak değildi. Yine koku oldukça şiddetliydi. Sonra aynadan onu

gördüm.»

«Onu mu gördünüz? Kimi?»

«Aynamdan gördüm... Onun yeri çok uygundur. Kapımı hep arahk bırakırdım. Miss Arundel! seslenirse duyayım diye. Koridordaki ışık da daima yanardı, işte böylece onun merdivenin başında diz çökmüş olduğunu gördüm... Theresa'nın; yani... Daha doğrusu yukarıdan üçüncü basamaktaydı. Bir şeyin üzerine doğru eğilmişti. Ne garip, diye düşündüm. Acaba hastalandı mı? Ama o sırada Theresa ayağa kalkarak uzaklaştı. Herhalde ayağı burkulup yere çökmüştü. .Veya eğilmiş

yerden bir şey alıyordu. Tabii ondan sonra bu olayı unuttum.»

Poirot düşünceii bir tavırla mırıldandı. «Uyanmanıza neden' olan gürültü... Bir çekiç sesi olabilirdi değil mi?»

«Evet, olabilirdi

Sanırım. Ah,

Mösyö Poirot! Ne

korkunr bir şey bu. Ben hep

Theresa'nın biraz çılgın olduğunu düşü nürdüm ama böyle bir şey yapmak...»

«Gördüğünüz Theresa olduğundan emin misiniz?»

«Ah, tabii.»

«Merdivendeki hizmetçilerden biri ya da Bella Tanios olamaz mıydı?»

Miss

Laiwson başını sallayarak

kendi kendine mırıldandı.

«Tanrım... Tanrım...»

Poirot anlayamadığım bir tavırla ona bakıyordu. Birdenbire, «İzin verirseniz bir deneme yapalım,» dedi. «Yukarıya çıkalım ve o sahneyi tekrarlayalım.»

«Tekrarlayalım mı? Ah, bilmem ki...

ama...» Poirot otoriter bir tavırla onun sözünü

kesti. «Şimdi göreceksiniz!»

Telaşlanan Miss Lawson bizi yukarıya çıkardı. «Odanın toplu olduğunu umarım.

Yapılacak çok iş var... bir sürü şey...»

Miss Lawson dolapları boşalttığı için odası bir hayli karışıktı. Kadın yine anlaşılmaz bir şeyler mırıldanarak o gece yattığı yeri işaret etti. Gerçekten duvardaki aynadan merdivenin bir bölümü gözüküyordu.

Poirot, «Şimdi, matmazel,» dedi. «Gidip lütfen Miss The-resa'nın hareketlerini aynen tekrarlayın.»

Hâiâ, «Tanrım...» diye mırıldanan Miss Lawson bu emri yerine getirmek için dışarı fırladı. Poirot onun hareketlerini aynadan izledi. Ondan sonra da sahanlığa çıkarak o gece hangi lambanın yandığını sordu.

«Şu... şuradaki... Miss Arundeli'in kapısının hemen önündeki.»

Poirot uzanarak lambadaki ampulü çıkardı. «Kırk vat. Fazla güçlü değil.»

«Öyle... Koridorun fazla karanlık olmaması için yakılıyordu.»

Poirot tekrar merdivenin başına gitti. «Affedersiniz matmazel. Işık loş. Bu tarafa da gölge düşüyor. Onun için merdivenin başındaki kadını iyice görmüş

olmanız imkânsız. Onun Theresa Ârundell olduğundan emin misiniz? Yoksa gördüğünüz sabahlık giymiş bir kadının silueti miydi?»

Miss Lawson öfkelendi. «Hayır, Mösyö Poiroî. Ben eminim. Theresa'yı yeterince tanırım! Evet, merdivendeki oydu. Koyu renk sabahlığını giymiş, üzerinde markası olan o iri iğnesini takmıştı. Onu

iyice gördüm.»

«Demek hiç şüpheniz yok? Onun markasını mı gördünüz?»

«Evet. T. A. O iğneyi biliyorum. Theresa broşu sık sık takar. Ah, evet, merdivendekinin Theresa olduğuna yemin edebilirim. Gerekirse yemin de ederim!»

Kadın her zamankinin tersine çok kesin bir tavıria konuşmuştu.

Poirot onu süzdü. Bakışlarında anlayamadığım bir şey vardı. «Pekâlâ, o son seans sırasında Miss Emily'nin başının etrafında ışıktan bir hale gördüğünüze de yemin eder misiniz?»

Miss Lawson'un ağzı bir karış açık kaldı, «Ah, Mösyö* Pos-rot... böyle... böyle şeylerle alay etmeyin.»

«Alay etmiyorum. Çok ciddiyim.»

Miss Lawson vakarla, «Bu tam anlamıyla bir hale değildi,» diye cevap verdi. «Bir görüntünün başlangıcıydı. İşıktan bir şerit gibiydi. Galiba bir yüz halini almaya başlıyordu.»

«Çok ilginç... Hcşçakalsn, matmazel. Lütfen bu konuşmamızı kimseye tekrarlamayın.»

«Ah, tabii... Tabii. Gevezelik etmek aklıma bile gelmez.»

Miss Lawson bir koyun gibi arkamızdan bakarken köşkten ayrıldık.

Dr. Tanios'un ziyareti

Londra'ya ikiye yirmi kala eriştik. Apartmanın kapısını bize Poirot'nun son derecede terbiyeli, tipik bir İngiliz olan uşa-

şı George açtı.

«Dr. Tanios adında biri sizi bekliyor, efendim. Geleii yarım saat kadar oldu.»

«Dr. Tanios mu? Nerede?»

«Oturma odasında, efendim. Aynca bir hanım da sizi görmeye geldi. Evde olmadığınızı öğrenince çok üzüldü.»

«Bana onu tarif eder misiniz?»

«Boyu bir altmış iki kadardı. Saçları siyah, gözleri açık maviydi. Gri bir tayyör vardı arkasında. Şapkasını sağ başıma doğru eğeceği yerde, arkaya doğru itmişti.»

Alçak sesle, «Bella Tanios!» diye bağırdım.

«Çok endişeli ve sinirliydi, efendim. Sizi hemen bulması gerektiğini, durumun çok önemli olduğunu söyledi.»

«Kaçta geldi?»

«On buçukta,

efendim.»

Poirot oturma odasına doğru yürürken başını salladı. «İkinci kez oluyor. Bella Tanios'un söylemek istediklerini yine öğ-

renemedim... Kader mi?.. Neyse bakalım kocası ne istiyor, Hastings.»

Dr. Tanios bir koltukta oturmuş, Poirot'nun psikolojiyle ilgili kitaplarından birini okuyordu. Bizi görünce ayağa fırladı. «İçeriye girip sizi beklemek için ısrar ettim. Kusuruma bakma -yacağımzı umarım.»

«(Rica ederim, rica ederim. Otursanjza. Size bir kadeh seri ikram etmeme izin verin.»

«Teşekkür ederim. Ama sizi beklemek konusunda bir mazeretim vardı, Mösyö Poirot.

Karım için endişeleniyorum. Çok endişeleniyorum.»

«Karınız için

mi? Buna üzüldüm.

Ne oldu?»

Tanios, «Belki onu bir ara gördünüz,» dedi. Sorusu normaldi ama tavırları için aynı şey söylenemezdi.

Poirot kayıtsızca cevap verdi. «Karınızla dün otelde konuştum. Ondan sonra da bir daha görmedim.»

«Ya... onun size uğramış olabileceğini düşünüyordum.»

«Hayır... Karınızın bana uğraması için bir neden var mıydı?»

«Hayır, hayır.» Dr. Tanios, Poirot'nun uzattığı seriyi aldı. «Teşekkür ederim...

Hayır, kesin bir neden yoktu. Ama açıkçası karımın sağlığı beni çok endişelendiriyor.»

«"Sağlığı bozuk mu?»

Dr. Tanios ağır ağır, «Vücut sağlığı yerinde,» dedi. «Keşke kafası için de aynı şeyi söyleyebilseydim...»

«Öyle mi?»

«Korkarım, karım müthiş bîr sinir krizi geçirmek üzere. Mösyö Poiroî.»

«Buna çok üzüldüm, Dr. Tanios.»

«Durum gitgide kötüleşiyor. Şu son iki aydır bana karşı tümüyle değişti. Son derecede sinirli. Acayip hayallere kapılıyor... Daha doğrusu kuruntulara.»

«Sahi mi?»

«Evet. Herkesin onun aleyhinde komplolar kurduğunu sanıyor. İyi bilinen bir rahatsızlıktır bu.»

Poirot mırıldandı. «Vah vah...»

«Ne kadar endişelendiğimi anlıyorsunuz sanırım?»

«Tabii, tabii. Ama benim anlayamadığım şu: Neden bana geldiniz? Ben size nasıl yardım edebilirim?»

Or. Tanios biraz utanmış gibiydi. «Karımın size gelerek olmayacak bir hikâye anlatmış olabileceğini düşündüm. Ya da daha sonra böyle yapacak... Size, tehlikede olduğunu söyleyecek.

Tehlike

kaynağının da...

ben olduğumu

açıklayacak.»

«Ama neden bana gelsin?»

Dr. Tanios gülümsedi. Sevimli ama üzgün bir gülümsemeydi bu. «Siz çok ünlü bir dedektifsiniz, Mösyö Poirot. Dün karımın sizin etkinizde kalmış olduğunu farkettim. Ruhsal durumunu açıklamadım. Bu durumda bir dedektifle tanışmak onu çok etkileyecekti. Onun için sizi araması ve sizce

açılması mümkündür. Sinir rahatsızlıkları böyledir. İnsan kendine en yakın olanların aleyhine döner.»

«Cok üzücü bir şey bu.»

«Evet, gerçekten öyle. Karımı çok severim.» Adamın sesinde derin bir şefkat vardı. «Bella'nın benimle evlenmekle büyük bir cesaret göstermiş olduğunu düşündüm hep. Başka bir milletten, bir yabancıydım ben. Üstelik benimle kalkıp uzaklara geldi. Yakınlarını ve arkadaşlarını terketti... Şu son birkaç günden beri çok üzgünüm... Karımın iyileşmesi için ancak bir tek şey yapabilinir.»

«Evet?»

«Onun iyice dinlenmesi ve uygun bir psikolojik tedavi görmesi gerekiyor. Çok iyi bir uzmanın yönettiği bir klinik var... Norfolk'da. Beüa'yı hemen alıp oraya götürmek istiyorum. Orada iyice dinlenir. Dış olayların etkisinde kalmaz. Bella için gereken bu. Orada bir iki ay iyi bir tedavi görürse düzelir. Buna inanıyorum.»

Poirot, «Anlıyorum,» dedi. Sesi kayıtsızdı yine.

Dr. Tanios ona çabucak bir göz attı. «Onun için karım size geldiği takdirde hemen bana haber verirseniz çok sevinirim.»

«Tabii. Size telefon ederim. Siz hâlâ Durham Otelihdesiniz değil mi?»

«Evet. Şimdi de oraya döneceğim.»

«Karmız otelde değil mi?»

«Kahvaltıdan sonra otelden

çıktı.»

«Nereye gideceğini size söylemedi mi?»

«Bir tek kelime bile söylemedi. Oysa Bella hiç böyle yapmazdı.»

«Ya çocuklar?»

«Onları da götürdü.»

«Anlıyorum.»

Dr. Tanios ayağa kalktı. «Çok teşekkür ederim, Mösyö Poirot. Size ona işkence ettiğime dair hikâyeler anlatırsa sakın aldırmayın. Zaten size bunu söylemem gereksiz. Ne yazık ki, hastalığın belirtilerinden biri bu.»

Poirot merhametle,

«Cok üzücü...»

diye mırıldandı.

«Öyle. Bunun bir ruh hastalığının bir belirtisi olduğunu insan biliyor. Ama yine de çok sevdiği biri aleyhine döndüğü, kendisinden nefret etmeye başladığı zaman kırılıyor.»

Poirot konuğunun elini sıkarken, «Durumunuza çok üzüldüm,» diye açıkladı. Tanios tam kapıya vardığı sırada da arkasından seslendi. «Ah, aklıma gelmişken...»

«Evet?»

«Karınıza uyku iiacı veriyor muydunuz?»

Tanios hafifçe irkildi. «Ben... hayır... Daha doğrusu vermiş olabilirim. Ama son zamanlarda bundan vazgeçtim. Bella bütün uyku ilaçlarından tiksiniyor âdeta.»

«Ah, herhalde bunun nedeni size güvenememesi.»

«Mösyö Poirot!» Tanios öfkeyle arkadaşıma yaklaştı.

Poirot nazik nazik, «Bu da hastalığının belirtisi tabii,» diye mırıldandı.

Adam durakladı. «Ah, evet, öyle...» Dönerek hızla odadan çıktı.

Poirot da hemen telefona uzandı. Rehberi açarak bir numara buldu. «Alo? Alo?

Durham Oteli mi? Bayan Tanios orada mı acaba? T-a-n-i-o-s. Evet, evet... Ah, anlıyorum.» Ahizeyi yerine bıraktı. «Bayan Tanios bu sabah erkenden otelden ayrılmış. Sonra on

birde

dönmüş. Bavullars aşağıya

indirilirken

takside beklemiş. Sonra eşyalarını alıp gitmiş.»

«Tanios kadının bavullarını aldığını biliyor mu?»

«Henüz bilmiyor sanırım.»

«Bella nereye gitti acaba?»

«Kim 'bilir?»

«Buraya döner mi dersin?»

«Belki. Kesin bir şey söylenemez.»

«Sana mektup yazar belki de.»

«Belki...»

«Ne yapacağız?»

Poîrot başını salladı. Endişeli ve üzgün bir hali vardı. «Şu ara bir şey yapmayacağız. Çabucak öğle yemeği yiyecek, sonra da Theresa Arundeil'e gideceğiz...»

Theresa inkâr ediyor

Theresa Arundeil sokağa çıkmaya hazırlanıyordu. Yine çok şıktı. Son moda bir şapkayı çapkınca bir kaşının üzerine doğru eğmişti. Bir an neşeyle Bella Tanios'un bu şapkanın ucuz bir kopyasını giymiş olduğunu hatırladım.

Poirot terbiyeli bir tavırla, «Sizinle bir iki dakika konuşabilir miyim, matmazel?» diye sordu. «Yoksa çok mu gecikmiş olursunuz?»

.

Theresa güldü. «Önemli değil. Ben zaten her yere kırk beş dakika geç kalırım. Bu sefer de bir saat gecikmemin bir

zararı olmaz.»

'Bizi oturma

odasına aldı.

Dr.

Donaidson'un

pencerenin

önündeki bir koltuktan kalktığın) görünce şaşırdım.

«Sen Mösyö Poirot'yia tanışmıştın değil mi, Rex?» Donaldson soğuk bir tavırla,

«Evet,» dedi. «Market Basing'

de.»

Theresa, güldü, «Anladığıma "göre ayyaş büyükbabamın hayatını yazacağınızdan söz etmişsiniz... Rex, hayatım, bizi yalnız bırakır mısın?»

«Bu konuşmada bulunmam daha doğru olur, Theresa.» İki nişanh bakışlarıyla düello

.yaptılar âdeta. Theresa, Do-naldson'a emredermiş gibi bakıyordu. Genç adamın gözleri ise ifadesizdi. Kız birdenbire öfkelendi.

«Allah kahretsin!

Kal

öyleyse.»

Donaldson, onun hiddetine aldırmadı bile. Tekrar yerine oturdu.

Theresa ise bir pufa ilişerek sabırsızca Poirot'ya baktı. «Purvis'i görmüşsünüz.

Sonuç nedir?»

Poirot, «Size durumu daha sonra, planlarım iyice geliştikten sonra açıklayacağım,» diye cevap verdi. «Şimdi size bir şey sormak istiyorum. Miss Arundeil. Paskalya sırasında, yani 13 Nisan gecesi herkes yattıktan sonra köşkteki merdivenlerde yere diz çoktunuz mü?»

«Sevgili Hercule Poirot, ne acayip soru bu? Bunu neden yapayım?»

«Soru bu hareketinizin nedeniyle ilgili değil, matmazel. Ben sîze böyle bir şey yapıp yapmadığınızı sordum.»

«Böyle bir şey yaptığımı hiç sanmıyorum.»

«Ama Miss Lawson sizi gördüğünü söylüyor.»

Theresa

biçimli omzunu silkti. «Bu önemli mi?»

«Çok önemli.»

Kiz dostça bir tavırla Poirot'yu süzdü. «Kaçık!»

«'Efendim?» ¦

Theresa,

«Kaçık,»

diye tekrarladı. «Öyle değil mi, Rex?»

Dr. Donaldson öksürdü. «Affedersiniz, Mösyö Poirot, ama bu sorunuzun sebebi nedir?»

Arkadaşım ellerini açtf. «Çok basit! Biri merdivenin başında uygun bir yere çivi çakmış. Bunun belli olmaması için de özerine, süpürgeliğînkine benzer kahverengi bir ciia sürmüş.»

Theresa' sordu. «Yeni bir büyü mü bu?»

«Hayır, matmazel, bu ondan da basit ve sıradan bir şey. Ertesi akşam, yani sah gecesi biri çiviyle tırabzanın arasına bir İplik germiş. Bunun sonucu olarak da Miss Emily odasından çıktığı zaman, ipe takılmış ve başaşağı merdivenlerden yuvarlanmış.»

Theresa soluğunu

tuttu.

«O kazaya Bob'un

topu neden

oldu.»

«Özür düerim ama kazaya top neden oimadı.»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra bu sessizliği Donaldson bozdu. Genç adam o soğuk ve ifadesiz sesiyle, «Affedersiniz,» dedi. «Bu iddianızı destekleyecek delilleriniz var mı?»

Poirot usulca, «Var,» dedi. «O çivi. Miss Arundeil'in yazdığı mektup. Ve Miss Lawson'un gördüğü sahne.»

Theresa sonunda konuşabildi. «Demek o bu işi benim yaptığımı söyiüyor?»

Poirot, sadece başını eğmekle yetindi.

«Yalan bu! Benim o kazayla hiçbir ilgim yok!»

«Merdivenlerde başka bir nedenle mi diz çökmüştünüz?»

«Ben o gece merdivenlerde diz çökmedim!»

«Dikkatli olun, matmazel.»

«Ben merdivenlere gitmedim bile. Köşkteyken geceleri odama çekildikten sonra bir daha dışarı çıkmadım.»

«Miss' Lawson sizi tanımış!»

«Herhalde merdivendeki

Bella'ydı.

Ya da

hizmetçilerden

toiri!»

«Miss Lawson gördüğünün

siz olduğunu söylüyor.»

«Tanrının belası cadı! Yalancının biri o!»

«Sabahlığınızı ve broşunuzu tanımış.»

«Broşumu mu? Hangi foroşu?»

«Üzerinde adınızın başharfleri varmış.»

«Ah, evet anladım! Ne güzel de uydurmuş Lawson.»

«O broş hâlâ sizde mi?»

«Herhalde. Görmek ister misiniz?»

«Mümkünse, matmazel.»

Theresa yerinden kalkarak çıktı. Odaya sıkıntılı bir sessizlik çökmüştü. Dr.

Donaldson, Poirot'yu süzüyordu. Genç adam herhalde bir anatomi örneğine de aynı tavırla bakardı.

Theresa döndü. «İşte, bu.» İğneyi neredeyse Poirot'ya fırlatıyordu. Broş, krom veya çelikten yapılmış, fazla büyük ve gösterişli bir şeydi. Daire şeklindeydi, içinde T. A. harfleri vardı. Kendi kendime, Miss Lcfwson'un aynadan görebileceği kadar büyük, dedim.

Theresa ekledi. «Bu iğneyi artık takmıyorum. Ondan bıktım. Londra böyle broşlarla dolup taşıyor. Her küçük hizmetçi kızın böyle bir iğnesi var.»

«Ama siz bunu satın aldığınız zaman bir hayli pahalıydı değil mi?»

«Ah, evet. O sırada bunlardan sadece birkaç tane vardı.»

«Ne zamandı bu?»

«Geçen Noel'de sanırım. Evet, o sıralarda.»

«İğneyi birine ödünç verdiniz mi?»

«Hayır.»

«Küçük Yeşil Ev'e gittiğiniz zaman tu broş yanınızda mıydı?»

«Galiba...s Evet, evet, hatırladım. Yanımdaydı.» «İğneyi şurada burada unuttunuz mu? Siz köşkteyken broş hep üzerinizde miydi?»

«Evet, üzerimdeydi ya! İğneyi yeşil kazağıma takmıştım. Köşkte de hep o yeşil kazağı giydim. Birinin broşu benden olması imkânsızdı. Suçu benim üzerime yıkmaya çalıştıkların! söylemek

isterdim ama mümkün değil.»

Poiroî kaşlarını çattı. Sonra ayağa kalkarak broşu dikkatle yakasına taktı.

Odanın dibindeki aynaya doğru gitti. Bir süre önünde durarak aynadaki görüntüye baktı. Sonra da homurdandı. «Tabii ya! Ne aptalım!» Geri dönerek 'bir reverans yaptı ve iğneyi Theresa'ya uzattı. «Haklısınız, matmazel. İğne hep üzerinizdeymiş. Kafam üzülecek kadar kalınlaşmış benim.»

Theresa iğneyi dikkatlice göğsüne taktı. «Alçakgönüllü insanlardan hoşlanırım.»

'Başını kaldırarak Poirot'ya baktı. «Başka bir şey var mı? Artık gitmem gerekiyor.

Poiroî yavaşça, «Sadece cesedin mezardan çıkarılması meselesi var...»

Theresa irkildi. «Ne dediniz?»

Poirot açık açık, «Miss Emiîy'nin mezarının açılması gerekebilir,» diye cevap verdi.

Kız yumruklarını sıkarak hafif, öfkeli bir sesle, «Bu iş si-

zin başınızın altından mı çıktı?» diye sordu. «Aileden izin alınmadan yapılamaz bu.»

«Yanılıyorsunuz, matmazel. İçişleri Bakanlığının emriyle yapılabilir.»

«Tanrım...» Theresa ayağa fırlayarak bir aşağı bir yukarr dolaşmaya başladı.

Donaldson sakin sakin, «Bu kadar üzülmen için bir neden-yok ki, Theresa,» dedi.

«Tabii bu durum insana pek hoş gelmeyebilir ama...»

Kız onun sözünü kesti. «Aptallık etme, Rex.»

«Bu durum sizi rahatsız mı ediyor, matmazel?»

«Tabii ediyor ya. Hoş bir şey değil. Zavallı Emily Hala! Mezarı niçin açılacakmış?»

Donaldson, «Herhalde ölümü şüpheli görüldü,» diye mırıldandı. Poirot'ya bakıyordu. «Buna hayret ettiğimi açıklamalıyım. Miss Arundell'in uzun süren bir hastalık sonucu öldüğünden eminim.»

Theresa, «Sen bana bir keresinde bir tavşanla bir karaciğer hastalığından söz etmiştin, Rex,» dedi. «Ne olduğunu unuttum. Ama bir tavşana sanlığa tutulmuş

olan birinin kanı veriliyordu... Sonra bu tavşanın kanı, başka bir tavşana...

Sonunda ikinci tavşanın kam bir insana zerk edildiği zaman o kimsenin karaciğeri hastalanıyordu... Böyle bir şey...»

Donaldson sabsrla, «Ben sana serum tedavisini anlatmaya çahşıyordum,» diye cevap verdi.

Theresa deli gibi bir kahkaha attı. «Bu hikâyede fazla tavşan var! Ama hiçbirimiz tavşan beslemiyoruz.» Poirot'ya döndü. Sesi ciddileşmişti.

«Söylediğiniz doğru mu, Mösyö Poirot?»

«Evet, doğru... Ama bunu engellemek de mümkün, matmazel.»

«O halde engelleyin.» Theresa'nm sesi bir fısıltı halini almıştı. «Ne olursa olsun engelleyin.»

Poirot resmi bir tavırla eğildi. «Elimden geleni yapacağım... Hoşçakahn, matmazel.

Hoşçakalın, doktor.»

Theresa bağırdı. «Ah, gidin artık! Şu Sen Bernard1! da alın götürün! Keşke ikinizi de hiç görmemiş olsaydım!»

— 138 —

Odadan çıktık. Poirot bu kez kulağını kapıya dayamadı ama pek yavaş davrandı.

Evet, çok yavaş davrandı. Boşuna böyle yapmamıştı...

Theresa'nm meydan okur gibi bağırdığını duyduk. «Bana öyle bakma, Rex.» Sonra sesi titremeye başladı. «Sevgilim...»

Dr. Donaldson, «O zaman mesele çıkarmak niyetinde,» dedi.

Poirot birdenbire güldü. Beni çekerek sokak kapısından çıkardı. «Gel bakalım.

Sen Bernard...

Ne komik değil mi?»

Doğrusu ben o lafı hiç de komik bulmamıştım. Aptalca bir sözdü...

Düşünüyorum

Poirot'nun peşinden hızia giderken, artık hiç şüphe yok, diye düşünüyordum. Miss Emily bir cinayete kurban gitti. Theresa da bunu biliyor. Ve korkuyor. Ama kendisi için mi? Yoksa başka biri yüzünden mi? Yaşlı kadın karaciğer hastalığından öldü. Ama belki de buna ona verilen hastalıklı kan neden olmuştu... Ah, evet, evet... Şimdi anlaşılıyor ...Theresa halasını merdivenden yuvarlamaya kalkıştı... Ama başarılı olmadı... Onun üzerine işe Donaldson karıştı... Ama öyle oisaydı Theresa o tavşanlarla ilgili deneyi açıklar mıydı?

Aklım iyice karışmıştı. Bütün bu düşünceleri kafamdan atmaya çalışarak,

«Poirot,» dedim. «Nereye gidiyoruz?»

«Apartmana. Bayan Tanios oraya gelmiş olabilir.»

Bu sefer kendi kendime, Bayan Tanios, dedim. İşte esrarlı bir mesele daha...

Theresa'yla nişanlısı suçluysa, o zaman Bella Tanios'la kocasının bu işle ne ilgileri var? Kadın Poirot' ya ne anlatmak istiyor? Kocası niçin onu engellemeye çalışıyor?

Bize kapıyı yine George açtı. Poirot'nun endişeli sorulan-na, «tHayır, efendim,»

diye cevap verdi. «Bayan Tanios gelmedi. Telefon da etmedi.»

,

Poirot oturma odasına girdi. Bir süre bir aşağı bir yukarı dolaştı. Sonra da telefona uzanarak Durham Otelini aradı. «Ah, Doktor Tanios, ben Hercule Poirot.

Karınız döndü mü? Ya, dönmedi demek? Allah Allah... Bavullarını da almış tıa?..

Çocukları da... Nereye gittiğini bilmiyorsunuz... Evet, tabii... Benim size bir yardımım dokunabilirse? Bu konuda biraz tecrübem vardır,.., Gizlice yapılabilir bu... Hayır, tabii... Evet, doğru... Tabii, tabii. İsteklerinize saygı göstereceğim.» Düşünceli bir tavırla telefonu kapattı. «Tanios karısının nerede olduğunu bilmiyor,» diye açıkladı. «Bu konuda doğruyu söylediğinden eminim.

Sesinde gerçek bir endişe vardı. Polise gitmek istemiyor. Haklı tabii... Ama benim yardım teklifimi de kabul etmedi. Bunun nedenini anlayamadım. Karısının bulunmasını istiyor ama onu benim bulmamı istemiyor... Evet, Bella'yı benim bulmamı kesinlikle istemiyor. Bu işi kendi başına halledebileceğinden emin.

Karısının yanında fazla para yokmuş. Onun için Tanios onun uzun bir süre saklanamayacağını düşünüyor. Sonra kadın çocukları da götürmüş. Hastings...

bence Tanios'dan daha çabuk davranmamız iyi olur. Evet, bence bu çok önemli.»

«Kadın gerçekten kaçık mı biraz?»

diye sordum.

«Sinirleri çok bozuk.»

«Ama sinir kliniğine kapatılması gerekecek kadar değil sanırım.»

«Orası öyle. Kesinlikle.»

«Biliyor musun, Poirot, ben bütün bunlardan bir şey anlayamıyorum.»

«Kusura bakma ama, Hastings, sen- hiçbir şeyi anlayamı-

yorsun.»

«Söyle, Poirot... Şüphetenilmesi gereken biri daha olduğuna ne zaman karar verdin?»

Poirot alayla cevap verdi. «Theresa, Dr. Donaidson'u en son köşkte yemek yediği gece gördüğünü söylediği zaman.»

«Anlamıyorum

ki...» Durakladım.

«Anlamadığın nedir?»

«Madem Donaldson Miss Emity'i bilimsel bir yolla ortadan kaldırmaya karar verdt... Yani aşıyla... O halde neden merdi-

venin yukarısına

ip germek gibi kaba bir yola başvurdu?»

«Hastings, yani bazen sabrımı taşsnyorsun! Şimdi... bir yol bilimsel ve belirli bir alanda uzmanlık isteyen bir yöntem. Öyle değil mi?»

.

«Evet.»

«Diğeriyse, basit ve uydurma bir yoi. Öyle değil mi?»

«Evet, tabii.»

«Düşün, Hastings, düşün. Gözlerini kapa, arkana yaslan ve düşün!»

Bu isteği yerine getirdim. Daha doğrusu gözlerimi kapatarak arkama yaslandım. Ve düşünmeye çalıştım. Ama durum hiç de berraklık kazanmadı. Sonunda gözlerimi açtım. Poirot dikkatle bana bakıyordu. Bir dadının küçük bir çocuğa bakması gibi bir şeydi bu,

«Ee?»

Kendimi zorladım. «Şey... Merdivene ip geren, bilimsel bir cinayeti tasarlayabilecek bir kimse değildi.»

«Tamam.»

«O halde bu işe iki ayrı kişi karışmış.»

«Sence kim bunlar?»

«Donaldson'la Theresa Arundell. Son başarılı cinayet ancak bir doktorun işleyebileceği bir şey. Öte yandan ilk girişimin Theresa'nm işi olduğunu biliyoruz.»

«Biliyoruz demeye çok meraklısın, Hastings. Emin ol, sen ne biliyorsan biliyorsun ama ben Theresa'nm bu işe karıştığını 'bilmiyorum.»

«Ama Miss Lawson'un hikâyesi!»

«Miss

Lccwson'un

hikâyesi

bir hikâyeydi.

İşte

o

kadar.»

«Ama onun dediğine göre...»

«Onun dediğine göre... Onun dediğine göre... Sen başkalarının sözlerini hep ispat ve kabul edilmiş gerçekler olarak alırsın. Şimdi beni dinle, dostum.

Sana Miss Lawson'un hikâyesinin neresimn ¦hatalı olduğunu göstereceğim...

Aptallığımdan bunu hemen forketmedim.» Poirot yazı masasına giderek bir çekmeyi www.netevin.com

açtı. içinden bir karton parçası aldı. Kartonu makasla oymaya başlamadan önce bana

bakmamamı işaret etti.

Onun bu isteğini yerine getirerek gözlerimi başka tarafa diktim.

Bir iki dakika sonra Poirot memnun bir tavırla bağırdı. Makası kaldırdı. Karton parçalarını da kâğıt sepetine attıktan sonra yanıma geldi. «Sakın bakma. Ben ceketinin yakasına bir şey iğneleyinceye kadar başka tarafa bakmaya devam et.»

Suyuna gitmekten başka çare yoktu. Poirot bir süre beni yerimden kaldırarak yandaki yatak odasına götürdü.

«Şimdi aynada kendine bak, Hastings. Gördüğün gibi modaya uygun bir broşun var.

Yalnız krom, çelik, altın veya platinden yapılmış değil. Kartondan bu broş.

Üzerinde de adının başharfleri bulunuyor.»

Aynadaki görüntüme bakarak gülümsedim. Poirot'nun elleri gerçekten çok ustaydı.

Yakama Theresa Arundell'in broşuna benzeyen bir şey takmıştı. Kartondan bir daireydi bu. İçinde de adimin başharfieri vardı: A. H.»

Poirot, «Ah,» dedi. «Memnun kaldın mı? Yakandaki çok şık bir broş değil mi?

Üzerinde de markan var.»

Başımı salladım. «Çok zarif.»

«Evet, parlamıyor, ışığı yansıtmıyor ama herhalde iğnenin uzaktan görülebileceğini sen de kabul edersin.»

«Bundan hiç şüphem yok zaten.»

«Evet. Sen şüpheci bir insan değilsin, dostum. Karakterinin en belirgin yanı inanç dolu olman. Şimdi, Hastings, lütfen ceketini çıkar.»

Biraz şaşırdım ama istediğimi yaptım. Poirot da kendi ceketini çıkararak benimkini giydi. Bunu yaparken diğer tarafa doğru biraz dönmüştü. «Şimdi,» dedi.

«Bak bakalım... Üzerinde senin markan bulunan bu iğne bana yakışıyor mu?»

Birdenbire bana doğru döndü. Ona baktım... Bir an bir şey anlayamadım. Sonra ne demek istediğini kavradım. «Hay Allah! Ne sersemim ben! Tabii ya! iğnedeki harfler H. A.! Benim markam değil. A. H. değil bu.»

Poirot, bana ceketimi uzatırken memnun bir tavırla gülüm-süyordu. «Tabii ya...

Şimdi Miss Lawson'un hikâyesindeki hatayı anladın mı?» Kendi ceketini giydi.

«Kadın Tneresa'mn iğ-

nesindeki markayı açıkça gördüğünü söyledi. Ama o Theresa* yi aynadan görmüştü.

O halde gördüğü marka da ters olacaktı.»

«Belki gördü ve markanın ters olduğunu anladı,» diye itiraz ettim.

«Dostum, demin aynaya bakarken bu aklına geldi mi senin? 'Ah, Poirot, bu yanlış!' diye bağırdın mı? 'Bu marka H. A., A. H. değil,' dedin mi? Oysa sen Miss Lawson'dan daha zekisin sanırım. O kafası karmakarışık kadın birdenbire uykudan uyandı. Yarı uykulu durumda A.T.'nin aslında T.A. olduğunu anladı öyle mi? Buna kesinlikle inanmam... Miss Lawson da o kafa nerede?»

«O suçlunun Theresa

olmasını istiyordu,» diye belirttim.

«Evet,

durumu

anlamaya başlıyorsun,

dostum.

Hatırlıyor . musun? Ona

merdivendeki kadının yüzünü iyice görmesinin imkânsız olduğunu ima ettim. O

zaman

ne yaptı?»

«Hemen Theresa'nın iğnesini hatırladı. Broşu aynada görmüş olmasının, hikâyesini altüst ettiğinin farkında

değildi.»

Telefon çalmaya başlamıştı. Poirot hemen uzandı. Onun kayıtsızca «Evet?..

Evet... Tabii,» dediğini duydum. «Evet, çok uygun. Öğleden sonra sanırım. Evet, saat iki uygun.» Ahizeyi yerine bırakarak bana döndü. Gülümsüyordu. «Dr.

Donaldson benimle konuşmak istiyormuş. Yarın öğleden sonra saat ikide buraya gelecek. İlerlemeye başladık, dostum. İlerlemeye başİG-dık.»

Bayan Tanîos konuşmaya yanaşmıyor

Ertesi sabah kahvaltı için odaya girdiğim zaman Pörrot' nun yazı masasının başına geçmiş olduğunu gördüm. Elini kal-aırarak beni selamladıktan sonra yazısına devam etti. Sonra kâğıtları toplayarak katladı, bir zarfa koydu. Zarfı da büyük bir dikkatle kapatıp yapıştırdı.

Ona tekildim. «Ne yapıyorsun, dostum? Olayın özetini mi

çıkarıyorsun? Zarf kasaya kilitlenecek ve biri seni öldürdüğü takdirde belge açılıp okunacak. Öyle mi?»

«Yanıldığın pek söylenemez, Hastings.»

Poirot çok ciddiydi.

«Yani bizim katil tehlikeli oimak üzere... Öyle mi?» Poirot yine ciddi ciddi,

«Bir katil her zaman tehlikelidir,» diye cevap verdi. «Nedense bu hep unutulur!

Şaşılacak bir şey.» «Bir haber var mı?» «Dr. Tanios telefon etti.» «Karısını hâlâ bulamamış mı?» «Hayır.»

«O halde mesele yok.»

«Acaba? Onun nerede olduğunu 'bilmek isterdim...» «Ah,» dedim. «Elbet ortaya çıkacak.» «Neşen

ve iyimserliğin daima hoşuma gider, Hastings!» «Poirot, Bayan Tanios'un parçalanmış cesedini bir sandığın içinde

bulacaklarını

sanmıyorsun ya? Ya da; vücudunun parçalarını kısım kısım paketier içinde göndereceklerini?»

Poirot ağır ağır, «Dr. Tanios'un endişesini biraz abartmalı buluyorum,» dedi.

«Ama bunu şimdi bir tarafa bırakalım,.... İlk iş Miss Lawson'la konuşacağız.»

«Ona broş konusunda yaptığı hatayı mı açıklayacaksın?» «Ne münasebet. Onu bir koz olarak saklayacağım.» «O haide ona ne söyleyeceksin?» «Duyduğun zaman anlarsın.» «Yine yalan uyduracaksın herhalde?>$ «Bazen sözlerin hakaret dolu oluyor, Hastings. Seni duyan da yalan söylemekten hoşlandığımı sanacak.»

Gülmekten kendimi alamadım. Poirot bana sitemle baktı. Ondan sonra kalkıp

¦kadının apartmanına gittik.

Bizi yine o eşya dolu salona aldılar. Miss La'wson da telaşla içeri daldı.

Sözleri hiç anlaşılmıyordu artık.

«Ah, sevgili Mösyö Poirot, günaydın. Ne işler, ne işler... korkarım pek karışık.

Ama bu sabah her şey aitüst. Bella geleli beri...»

«Ne dediniz? Belia mı?»

«Evet, Bella Tanios, Yarım saat önce geldi... Çocuklar da... Zavallı bitkin haldeydi... Ne yapacağım bilmem? Kocasını terketmiş.»

«Terk mi etmiş?»

«Öyle söyledi. Tabii çok hakli Bella. Zavallıcık...»

«Size açıldı mı?»

«Şey... tam anlamıyla açılmadı. Hatta.,, hiçbir şey söylemedi. Sadece kocasını terk ettiğini, hiçbir şeyin onu Tanios' un yanma dönmeye zoriayamayacağını tekrarladı durdu.»

«Çok ciddi bir adım bu.»

«Tabii ciddi! Eğer adam İngiliz olsaydı... o zaman Bella' ya kocasına dönmesini Öğütlerdim... ama İngiiiz değil... Zavallı Bellc'nın da. hali bir tuhaf... Çok korkmuş gibi bir hali var... Şence Bella'mn kocasının yanına dönmemesi daha doğru olur. Öyle değil mi, Mösyö Poirot? Zaten... yani... Bella dönmeyeceğini söylüyor... Hatta Tanios'un onun,nerede olduğunu öğrenmesini bile istemiyor.»

«Demek durum

bu kadar kötü?»

«Evet... Tabii mesele çocuklar... Bella kocasının küçükleri alıp memleketine götürmesinden korkuyor. Zavallıcık, feci halde. Anlayacağınız... parası yok. Beş

parası yok. Nereye gideceğini, ne yapacağını da bilmiyor. Çalışarak hayatını kazanmak istiyor ama bildiğiniz gibi aslında kolay bir şey değildir bu. Mösyö Poirot. Ben bunu iyi bilirim... Ne de olsa Bella'mn bir mesleği ya da iş

tecrübesi yok.»

«Bayan Tanios kocasından ne zaman kaçmış?»

«Dün. Geceyi bir otelde geçirmiş. Sonra da bana gelmiş. Başka sığınabileceği kimse yokmuş... Zavallıcık...»

«Demek siz ona yardım edeceksiniz? Çok iyisiniz.»

«Anlayacağınız, Mösyö Poirot, bunun görevim olduğunu düşünüyorum. Ama tabii...

zor bir durum bu. Bu kat çok küçük... Yer yok. Sonra...»

«Bayan Tanios'u Küçük Yeşil Ev'e yollayabilirsiniz.» / «Evet, yollayabilirim ama ya kocası orada olduğunu tahmin ederse? Şimdilik Bella'yla çocuklarına Wellington Otelinde

oda tuttum. Queen's Rood'da bu otel. Beila orada Bayan Peters adıyla kalıyor.»

Poirot, «Anlıyorum,» dedi. Bir an durdu. «Bayan Tanios'u görmek istiyorum. Dün bana uğramış ama o şuada evde değildim.»

«Öyle mi? Bana bundan söz etmedi. Ona söyleyeyim mi?»

«Evet ...Lütfen.»

Miss Lawson telaşla odadan çıktı. Sesini duyuyorduk. «Bella... Bella... hayatim, gelip Mösyö Poirot'yla konuşur musun?»

Bayan Tanios'un cevabını işitmedik. Ama bir iki dakika sonra odaya girdi.

Durumunu görünce bayağı sarsıldım. Gözlerinin altında mor lekeler belirmişti.

Yüzü bembeyazdı. Ama beni en çok o dehşet dolu hali etkiledi. En ufak bir gürültü olunca

irkiliyordu.

Sanki daima

etrafı dinliyormuş gibiydi.

Poirot onu şefkatle karşıladı. Bu solgun yüzlü, korkmuş kadına sanki bir kraliçeymiş gibi davrandı. Onu bir koltuğa oturttu, bir yastık verdi. «Şimdi biraz konuşalım, madam. Dün beni görmeye gelmişsiniz sanırım.»

Bella Tanios başını salladı.

«Ne yazık ki, ben evde değildim.»

«Evet... keşke evde olsaydınız.»

«Bana bir şey söylemek istiyordunuz sanırım?»

«Evet... Ben... öyle düşünüyordum.»

«Eh, işte şimdi emrinlzdeyim.»

Bayan Tanios cevap vermedi. Hiç kımıldamadan oturuyor, parmağındaki yüzüğü çevirip duruyordu.

«Evet, madam?»

Kadın ağır ağır, istemeye istemeye başını salladı. «Hayır... Buna' cesaret edemem...»

«Cesaret edemez misiniz, madam?»

«Evet... O bunu... öğrenirse... o... ah, mutlaka başıma bir şey gelir!»

«Yapmayın, madam... Gülünç bu.»

«Ah, hfç de gülünç değil. Hiç değil. Onu tanımıyorsunuz, siz.»

¦146-

«Kastettiğiniz kocanız sanırım, madam.»

«Evet, tabii.»

Poirot bir iki dakika bir şey söylemedi. Sonra, «Dün kocanız beni görmeye geldi, madam,» dedi.

Kadının yüzünde hemen endişe dolu bir ifade belirdi. «Tanrım! Ona söylemediniz değil mi? Ah, tabii söylemiş olamazsınız! O sırada nerede olduğumu bilmiyordunuz. Jacob... Jacob benim deli olduğumu söyledi, değil mi?»

Poirot ihtiyatla cevap verdi. «Sinirlerinizin çok bozuk olduğunu söyledi.»

Ama Bella inanmamıştı. Başını salladı. «Hayır, mutlaka benim deli olduğumu söylemiştir. Ya da delirmek üzere olduğumu. Kimseye bir şey söylemememem için beni tımarhaneye kapatmak istiyor.»

«Ne söyleyeceksiniz ki?»

Bella sadece başını salladı. Endişeyle ellerini ovuşturmaya başlamıştı.

«Korkuyorum...»

«Ama madam, bana her şeyi anlattığınız an güvene kavuşmuş olursunuz! Çünkü sırrınız açığa çıkmıştır. Bu da sizin güveninizi sağlar.»

Ama Bella cevap vermedi. Yine

yüzüğünü

çeviriyordu.

Poirot usulca, «Bunu sizin de bilmeniz lazım,» dedi.

Kadın hafifçe inledi. «Nasıl bilebilirim?.. Ah, Tanrım, feci bir şey bu. Öyle akla yakın bir şekilde konuşuyor ki. Sonra o doktor. Herkes ona inanacak, bana değil. Bundan eminim. Ben de ona inanırdım. Kimse bana inanmayacak. Nasıl inanırlar?»

«Bana size inanma şansını tanımayacak mısınız?»

Kadın endişeyle Poirot'ya baktı. «Ne bileyim ben? Belki siz de ondan yanaşınız.»

«Ben kimseden yana değilim, madam. Ben her zaman gerçekten yanayım.»

Bayan Tanios ümitsizce, «Bilmiyorum...» diye mırıldandı. ^Ah, bilmiyorum...»

Sözlerine devam etti. Şimdi hızla konuşuyor, kelimeler birbirine karışıyordu.

«Yıllardan beri... durum feci. Her şeyi gördüm... Tekrar tekrar.

Bir şey

söyleyemiyor-

dum. Bir şey yapmam da imkânsızdı. Çocuklar vardı... Upuzun bir kâbusa benziyordu. Şimdi de bu... Ama artık ona geri dönmeyeceğim. Jacob'un çocukları almasına izin vermeyeceğim. Onun beni bulamayacağı bir yere gideceğim. Minnie Law-son bana yardım edecek. O öyle iyi ki. O kadar, o kadar iyi ki. Kimse ondan

daha iyi olamaz.» Susarak Poirot'ya bir göz attı. Sonra da, «Jacob benim hakkımda ne söyledi?» diye sordu. «Kuruntularım olduğundan söz etti mi?»

«Ona karşı değişmiş olduğunuzu açıkladı, madam.»

Bella başını salladı. «Ve benim kuruntularım olduğunu söyledi. Böyle dedi değil mi, böyle dedi?»

«Evet, açık söylemek gerekirse öyie dedi.»

«Görüyorsunuz ya? Herkes ne sanacak? Elimde delil de yok... Gerçek bir delil.»

Poirot arkasına yaslandı. Tekrar konuşmaya başladığı zaman tavırları değişmişti.

Sanki önemsiz bir işten söz ediyormuş gibi, «Kocanızın Miss Emily'i öldürdüğünden mi şüphe ediyorsunuz?» dedi.

Bella çabucak cevap verdi. «Şüphelenmiyorum. Bunu biliyorum.»

«O

halde, madam,

konuşmak sizin

göreviniz.»

«Ama bu o kadar kolay değil. Hiç kolay değil.»

«Kocanız teyzenizi nasıl

öldürdü?»

«Bunu kesinlikle bilmiyorum. Ama o Emily Teyzeyi öldürdü.»

«Ama cinayeti nasıl işlediğini bilmiyorsunuz?»

«Hayır. Bu o son pazar yaptığı bir şeyle ilgili.»

«Teyzenizi görmeye gittiği son pazar yaptığı bir şeyle mi?»

«Evet.»

«Ama ne olduğunu bilmiyorsunuz.»

«Hayır.»

«O halde, affedersiniz, madam, bundan nasıl emin olabilirsiniz?»

«Çünkü o...» Bella durakladı, sonra da ağır ağır, «Bundan eminim!» dedi.

— 148 —

«Bağışlayın, madam, sakladığınız bir şey var. Bana açıklamadığınız bîr şey sanırım.»

«Evet.»

«O halde bunu açıklayın.»

Bella Tanios birdenbire ayağa kalktı. «Hayır, hayır. Bunu yapamam. Çocuklar.

Onların babası. Yapamam... Bunu yapamam...»

«Ama, madam...»

«Bunu size söyleyemem!» Sesi tizieşmiş, âdeta bir feryat halini almıştı.

Kapı açılarak Miss Lawson içeri girdi. Zevkle karışık bir heyecanla başını yana eğmişti. «Gelebilir miyim? O küçücük konuşmanızı yaptınız mı? Bella bir çay içsen veya biraz çorba? Hatta bîr konyak.»

Bayan Tanios başını salladı. «İstemem... İyiyim ben.» Zorla gülümsedi. «Artık otele, çocukların yanına dönmem lazım. Bavulların açılması işini onlara bırakmıştım.»

Miss Lawson, «Sevimli yavrucuklar,» dedi. «Ben çocukları o kadar severim ki.»

Bella birdenbire ona döndü. «Sen olmasaydın ne yapardım bilmem? Bana çok çok iyi davrandın.»

«Haydi, yavrum, haydi, ağlama bakayım. Her şey düzelecek. Benimle gelecek ve avukatımla konuşacaksın. Çok iyi bir adamdır. Gayet anlayışlı. Sana boşanman için en kolay yolu gösterecek. Son zamanlarda boşanma işleri çok kolaylaştı.

Öyle değil mi? Herkes öyle söylüyor. Ah, kapı çalınıyor! Acaba kim geldi?» Miss Lawson telaşla odadan fırladı.

Holde fısıidaşmalar duyuldu. Sonra kadın tekrar içeri girdi. Ayaklarının ucuna basa basa ilerleyerek kapıyı arkasından dikkatle kapattı. Kelimelerin üzerinde dura dura, heyecanlı bir fısıltıyla konuşmaya başladı. «Ah, Tannm... Bella, kocan gelen. Bilmem ki...»

Bayan Tanios odanın diğer ucundaki kapıya doğru atıldı. ıMiss~4,awson telaşla başını salladı. «Evet, evet, hayatım/ sen oraya gir. Ben Dr. Tanios'u buraya getirince, sen öbür taraftan kaçarsın.»

Belia, «Benim buraya geldiğimi söyleme,» diye fısıldadı. «Beni gördüğünden hiç söz etme.»

«Tabii, tabii. Kesinlikle söylemem.»

Bayan Tanios kapıdan çıktı, Poirot'yla ben de telaşla onun peşinden gittik.

Girdiğimiz küçük bir yemek odasıydı. Arkadaşım hol kapısını aralayarak dışarıya baktı. Sonra da işaret etti. «Tamam. Miss Lawson doktoru diğer odaya aldı.»

Usuloa holden geçerek sokak kapısından çıktık. Poirot kapıyı arkamızdan elinden geldiği kadar sessizce kapattı.

Bayan Tanios hızla merdivenlerden inmeye başlamıştı. Sendeliyor, tırabzana tutunuyordu.

Poirot onu kolundan tutarak düşmesine engel oldu. «Her şey yolunda. Biraz sakin olun.»

Aşağıdaki antreye eriştik. Beila içe dokunan bir tavırla, «Ne olur benimle geiin,» dedi. Bayılacakmış gibi bir hali vardı.

Poirot ona cesaret aşılamaya çalıştı. «Tabii gelirim.»

Yolun karşı tarafına geçerek köşeyi döndük ve kendimizi Wellington Otelinin önünde bulduk. Burası daha çok küçük bir pansiyona benziyordu. İçeri girince Bayan Tanios pelüş kaplı bir kanepeye çöktü. Elini kalbine bastırmıştı.

Poirot onun endişesini geçirmek için omzuna vurdu. «Evet az kalsın yakalanıyordunuz... Şimdi beni dikkatle dinleyin, madam.»

«Artık size bir şey söyleyemeyeceğim, Mösyö Poirot. Bu doğru olmaz. Ne... ne düşündüğümü, neye inandığımı biliyorsunuz. Bu kadarı size yetmeli.»

«Sizden beni dinlemenizi istedim, madam. Diyelim ki... ben olayla ilgili her şeyi biliyorum. Diyelim ki, bana anlatabileceğiniz her şeyi tahmin ediyorum. Bu durumu değiştirir değil mi?»

Bella tereddütle Poirot'ya baktı. Arkadaşıma ısrarla diktiği gözlerinde ıstırap vardı.

«Her... herhalde.»

«iyi. O halde size şunu söylememe izin verin. Ben, Heroule Poirot gerçeği biliyorum. Buna inanın. Ve şunu da alın.» Kadına o sabah kapattığını gördüğüm zarfı uzattı.

«Gerçek bunun

içinde.

Yazdıklarımı okuduktan sonra,

bana hak veriyorsanız evime telefon

edin. Numaram kâğıdın yukarısında yazılı.»

Bella âdeta istemeye istemeye zarfı aldı .

Poirot çabucak sözlerine devam etti. «Bir şey daha var. Bu otelden hemen ayrılmalısınız.»

«Neden?»

«Euston yakınındaki Coniston Oteline gidin. Nereye gideceğinizi de kimseye söylemeyin... Şu anda kendinizi değil, çocuklarınızı düşünmelisiniz.»

Poirot en uygun sözü söylemişti. Bella'nın yüzüne biraz renk geldi. Başını dikleştirdi. O korkuya kapılmış zavallı yaratığın yerini şimdi gururlu, hemen hemen güzel sayılabilecek bir ;kadın almıştı.

«Öyle yapacağım,» dedi.

Dr. Donaldson

Donaldson tam ikide geldi. Yine her zamanki grbi soğuk ve sakindi. Genç adamın kişiliği beni ilgilendirmeye başlıyordu. Başlangıçta onun silik biri olduğunu düşünmüştüm. Theresa gibi canlı, etkileyici bir kızın onda ne gördüğünü kendi kendime sormuştum. Ama artık Donaldson'daki gizli gücü sezmeye başlıyordum.

Genç adam, hemen konuya girdi. «Sizi şu nedenle görmek istedim! Bu olaydaki tutumunuzu anlayamıyorum, Mösyö Poirot.»

Poirot ihtiyatla, «Herhalde mesleğimi biliyorsunuz,» diye cevap verdi.

«Tabii. Ayrıca hakkınızda biraz soruşturma yapmak zahmetine de katlandığımı söylemeliyim.»

«Çok dikkatli bir insansınız, doktor.»

Donaldson ifadesiz bir sesle, «Gerçeği bilmek isterim,» dedi;—-

>

«Sizde bilim kafası var.»

«Hakkınızda daima aynı şeyleri söylediler. Meslek bakamından çok zeki bir insanmışsınız. Ayrıca herkes sizin son derece dürüst olduğunuz noktasında ısrar ediyor.»

Poirot mırıldandı. «İltifat ediyorsunuz.»

«Bu yüzden bu olayla ne ilginiz olduğunu anlayamıyorum.»

.

.

•

«Oysa çok basit.»

Donaldson, «Hiç de değil,» dedi. «Önce bir biyografi yazarı olduğunuzu iddia ettiniz. Sonra Theresa'ya giderek halasının vasiyetnamesinin geçersiz kılınabileceğini söylediniz.»

Poirot sadece başını eğdi.

«Tabii bu gülünç bir iddiaydı.» Donaldson'un sesi sertleşmişti. «Vasiyetnamenin yasai açıdan geçerli olduğunu pekâlâ biliyordunuz. Böyle bir iddiada bulunmanızın tabii bir nedeni vardı. Ama Theresa bunu anlamadı.»

«Miss Theresa'nın tepkilerini iyi

biliyorsunuz.»

Genç adamın yüzünde hafif bir gülümseme uçuştu. «Ben Theresa'yi onun sandığından daha iyi tanıyorum. O ve Charles kirli bir iş için sizin yardımınızı sağladıklarını sanıyorlar herhalde. Charles tam anlamıyla ahlaksız. Theresa'da kötü kan var. Ayrıca iyi bir şekilde yetiştirilmemiş.»

«Nişanlınızdan bir kobaymış gibi söz ediyorsunuz.»

Donaldson altın çerçeveli gözlüklerinin arkasından Poirot* ya baktı. «Gerçeği görmezden gelmek bana ters düşer. Onu olduğu gibi seviyorum. Onda birtakım meziyetler olduğunu sandığım için değil.»

«Theresa'nın size ne kadar bağlı olduğunu biliyor musunuz? Aslında parayı sizin isteklerinizi yerine getirmek için elde etmeye çalışıyor.»

«Bunun farkındayım tabii. Size aptal olmadığımı söyledim. Ama Theresa'nın benim uğruma karışık işlere girişmesine izin veremem. Birçok bakımlardan hâlâ bîr çocuktan farksızdır. Ben mesleğimde

kendi çabalarımla pekâlâ ilerleyebilirim.»

«Yani kendinize çok güveniyorsunuz?»

___ "1 KO ___

Donaldson sakin sakin, «Evet,» dedi. «Belki bu kendini beğenmişlik olacak. Ama kendime gerçekten güveniyorum.»

Telefon çalmaya başlamıştı. Poirot'nun işareti üzerine yerimden kalktım.

Telefonu açar açmaz karşımdakine sesini tanıdım.

«Bay Hastings? Ben Bayan Tanios. Mösyö Poirot'ya çok haklı olduğunu söyler misiniz? Yarın sabah saat onda buraya gelirse ona istediklerini verftceğim.»

«Yarın sabah onda mı?»

«Evet.»

«Pekâlâ...

Kendisine

söylerim.»

Poirot bana bir soru sorarmış gibi bakıyordu. Başımı salladım.

Arkadaşım Donaldson'a döndü. Kesin bir tavırla, «Size bu meseleyle neden ilgilendiğimi açıklayayım,» dedi. «Ben Miss Emiiy'nin bir cinayete kurban gittiğinden eminim. Bu konuda hiç şüphem yok.»

«Ama sizi yine de düşündüren bir şey var sanırım.» «Vardı...

Katilin kimliği

konusunda

tereddütteydim. Ama artık bu bakımdan da eminim.»

«Sahi mi? Katilin kim olduğunu biliyor musunuz?» «Şöyle diyelim: Yarın sabah elimde kesin deliller olacak.» Donaldson kaşlarını

alaycı

bir tavırla

hafifçe

kaldırdı. «Ah... Yarın demek? Mösyö Poirot bazen yarın çok uzaklardadır...»

Poirot, «Tersine,» dedi «Ben 'yannın' tekdüze bir düzgünlükle daima 'bugün'ün yerini aldığını görüyorum.»

Donaldson gülümseyerek ayağa kalktı. «Korkarım boş yere sizin zamanınızı aldım.

Mösyö Poirot.»

«Hayır, hayır... İnsanların birbirlerini anlamaları daima iyi bir şeydir.»

Dr. Donaldson bizleri selamlayarak odadan çıktı.

Poirot düşünceli düşünceli, «Zeki bir adam,» dedi.

«Ne demek istediğini anlamak biraz zor.»

«Evet. Biraz duygusuz bir insan. Ama son derece anlayışlı.»

«Telefon eden Bayan Tanios'du.»

«Anlamıştım zaten,..»

Kadının sözlerini tekrarladım. Poirot takdirle başını salladı. «İyi. İşler yolunda. Yirmi dört saat sonra her şey anlaşılacak, Hastings.»

«Benim aklım hâlâ biraz karışık. Biz kimden şüpheleniyoruz?»

«Doğrusu senin kimden şüphelendiğini bilmiyorum, Hastings. Herhalde sırayla herkesten şüphelendin.»

«Bazen beni bu duruma düşürmeye çalıştığını düşünüyorum. ..»

«Hayır, hayır.

Bu şekilde eğlenmeye

hiç

niyetim yok.»

«Senden her şey beklenir.»

Poirot başını salladı ama dalgın gibi bir hali vardı. Onu dikkatle süzdüm.

Sonra

da, «Bir şey

mi var?» diye sordum.

«Dostum, bir araştırmanın sonuna doğru sinirlerim gerilir. Eğer bir terslik olursa...»

«Sanmıyorum...» Poirot susarak kaşlarını çattı. «Her ihtimali gözönüne aldığımı sanıyorum.»

«Öyleyse gel cinayeti unutalım ve kalkıp sinemaya gidelim.»

•

«Ah, işte tou harika fikir, Hastings!» .

Ertesi sabah dokuzda tam kahvaltıya otururken telefon çaldı. Uzanıp açtım.

«Mösyö Poirot? Ah, Bay Hastings siz misiniz?» Konuşan bir kadındı. Derin derin soluk alarak hıçkırdı.

«Miss Lawsart, siz misiniz?» diye sordum.

«Evet, evet... Feci bir şey oldu.»

Kulaklığı sıkıca kavradım.

«Ne?»

«Wellington'dan ayrılmıştı. Bella yani. Dün akşam üzeri oraya uğradım. Bella'nın gitmiş olduğunu açıkladılar. Hem de bana haber vermeden! Çok garip bir şeydi bu!

Onun için şimdi belki de Dr. Tanios haklıydı, diye düşünüyorum. Bella hakkında hoş olmayan şeyler söyledi ama endişeliydi. Şimdi onun haklı olduğu ortaya çıktı.*

«Ama... ne oldu Miss Lawson? Bayan Tanios'un size haber vermeden otelden ayrılmasına mı üzüldünüz?»

«Hayır, hayır. Ne münasebet! Öyle ofsaydı üzülmezdim. Ama tabii bu da biraz garipti. Dr. Tanios, 'Bella'nın pek de normal olmadığından korktuğunu açıklamıştı.»

Aman, ne baş belası bu kadın, diye düşündüm. Sonra da, «Evet?» dedim. «Ne oldu, Miss Laiwson?»

«Feci bir şey bu. Uykusunda ölmüş Bella. Fazla uyku ilacı almış. O zavallı yavrucuklar! Ne acı, ne acı! Haberi aldığımdan beri ağlıyorum,»

«Bunu nasıl duydunuz? Anlatsanıza!» Poirot mektup açmaktan vazgeçmiş, dikkatle beni dinliyordu.

«Bana telefon ettiler... Otelden... Cbniston Otelinden..., Adımı ve adresimi Bella'nın çantasında bulmuşlar. Ah, sevgili Mösyö Poirot... şey... yani Bay Hastings... Ne korkunç değil mi? O zavallı yavrucaklar annesiz kaldılar.»

«Buraya bakın.» dedim. «Bunun bir kaza olduğundan emin misiniz? Bayan Tanios intihar etmiş olamaz mı?»

«Ah, ne korkunç bir düşünce bu. Bay Hastings! Tanrım... Bilmem ki. Öyle olabilir mi dersiniz? Ah, işte bu çok acı olur. Evet, Bella çok üzgündü ama... Aslında üzülüp endişelenmesi için de hiçbir neden yoktu. Para bakımından yani. Serveti onunla paylaşacaktım. Gerçekten paylaşacaktım.

Sevgili Miss Arun-dell de böyle yapmamı isterdi. Bundan eminim. Beiia'nın canına kıy,dığraı düşünmek çok acı...

Ama belki de durum böyle değil... Oteldekilerin bunun bir kaza olduğunu düşündükleri belliydi.»

I

Telefonu kabaca kapatıverdim. Poirot'ya dönerek, «Bayan Tanios...» diye başladım.

Arkadaşım elini kaldırdı. «Evet, evet, ne diyeceğini biliyorum. Kadın ölmüş

değil mi?»

«Evet. Fazla uyku ilacı almış.»

Poirot ayağa kalktı. «Gel, Hastings. Hemen oraya gitmeliyiz.»

«Dün gece korktuğun bu muydu? Hani araştırmanın sonlarına doğru sinirlerinin gerildiğini söylediğin zaman...»

«Bir ölüm olayıyla daha karışlaşmaktan korkuyordum.» Poirot'un yüzünde sert bir ifade vardı. Otele giderken fazla, konuşmadık. Sadece Poirot bir iki kez başını salladı.

Ben çekine çekine, «Kaza olabilir mi?» diye sordum.

«Hayır, Hastings,

hayır. Kaza değil.»

«Katil kadının nereye gittiğini nasıl öğrendi?»

Poirot cevap vermeyerek yine başını salladı.

Ooniston Oteli hiç de hoşa gidecek bir yer değildi. Poirot cebinden kartını çıkardı. Aksi ve öfkeli tavırlar takınarak sonunda otel müdürünün odasına girmeyi başardı.

Olay basitti.

«Adının Bayan Peters olduğunu söyledi. Yanında iki çocu-ğuyla yarımda otele geldiler. Birde öğle yemeği yediler. Saat ¦ dörtte bir adam Bayan Peters'e bir mektup getirdi. Yukarıya, ona yolladık. Birkaç dakika sonra Bayan Peters yanında iki çocuğu ve bir bavulla aşağıya indi. Çocuklar gelen adamla gittiler. Bayan Peters de bana gelerek, artık bir tek odanın ona yetişeceğini söyledi. Üzgün veya endişeli bir hali yoktu. Tersine çok sakin ve rahattı. Yedi buçukta akşam yemeğini yedikten sonra odasına çıktı. Sabahleyin oda hizmetçisi onu ölü buldu.

«Doktor çağırttık tabii. Onun saatler önce ölmüş olduğunu açıkladı. Yatağın başucundaki masada boş bardak vardı. Doktor Bayan Peters'in yanlışlıkla fazla miktarda uyku ilacı içmiş olduğunu söyledi. Kadının intihar ettiğini gösterecek hiçbir şey yoktu. Mektup da bırakmamıştı. Akrabalarını bulabilmek için çantasına baktık. Ve böylece Miss Ldwson'a durumu haber verdik.»

— 156 —

Poirot, «Çocukları alıp götüren adamın getirdiği mektubu buldunuz mu?» diye sordu.

«Hayır, hiçbir mektup bulunmadı. Ama şöminede bazı kâğıtlar yakılmış olduğu anlaşılıyordu.»

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı.

Bayan Peters'e çocukları alıp giden adamdan başka hiçbir konuğun gelmemiş olduğu anlaşılıyordu. O adamın kim olduğunu öğrenebilmek için kapıcıyı sorguya çektim.

«Galiba orta boyluydu...» diye açıkladı. «Saçları sarıydı. Dimdik duruyordu...

Hayır, sakalttyoktu...»

Poirot'ya dönerek, «Onun Dr. Tanios olmadığı belli,» dedim.

«Sevgili Hastings! Bayan Tanios çocuklarını kocasından uzaklaştırmak için elinden geleni yapmış. Ondan sonra küçükleri uysal uysal Dr. Tanios'a teslim eder miydi sanıyorsun? Tabii ki etmezdi!»

«O halde kimdi o adam?»

«Mutlaka Bayan Tanios'un güvendiği biriydi... Ya da onun güvendiği birinin yolladığı bir haberci...»

Düşünceli düşünceli, «Orta boylu bir adam...» diye tekrarladım.

«Adamın görünüşü seni bu kadar ilgilendirmesin, Hastings. Gelip çocukları alan kimsenin önemli olmadığından eminim. Onu gönderen adam arka planda

kalmayı

tercih etmiş...»

«Mektup da yine ondan mıydı?»

«Evet.»

«Bayan Tanios'un güvendiği biriydi demek?»

«Orası kesin.»

«Ve kadın mektubu yaktı.»

«Evet. Ona tembih

edildiği

şekilde yaktı.»

«Peki, sen Bayan Tanios'a olayları özetlemiştin. O ne oldu?»

Poirot'nun yüzünde öfkeli bir ifade belirdi. «O da yakıldı. Bu o kaa'ar önemli değil.»

«Değil mi?»

«Değil ya! Çünkü her şey. Hercule Poirot'nun kafasında.» Kolumu tuttu. «Haydi, Hastings. Buradan gidelim artık. Bizi ilgilendiren ölüler değil, diriler. Benim işim onlarla.»

Küçük Yeşil Ev'deki toplantı

Ertesi sabah saat on birde Küçük Yeşil Ev'de yedi kişi toplanmıştı.

Hercule Poirot şöminenin önünde duruyordu. Charles ve Theresa Arundell kanepede oturuyorlardı. Charles dirsek dayanacak yere ilişmiş, kolunu da kardeşinin omzuna atmıştı. Dr. Tanios bir koltuktaydı. Gözleri kızarmıştı, Koluna siyah bir kurdele takmıştı. Evin sahibi yuvarlak masanın başındaki dik arkalıklı bir iskemleyi seçmişti. Miss Lawson yani. Onun gözleri de kızarmıştı. Saçları her zamankinden daha da karışıktı. Dr. Donaldson, Hercule Poirot'nun tam karşısındaydı. Yüzü ifadesizdi genç adamın.

Ben hepsinin suratlarını ayrı ayrı süzerken iyice meraklandım. Poirot'yla'

dostluğum sırasında kaç kez böyle bir sahneye tanık olmuştum. Yüzlerinde nazik maskeler bulunan, görünüşte sakin birtakım kimseler. Ve ben Poirot'nun bir maskeyi çıkarıp aldığını ve altındaki yüzü ortaya çıkardığını görmüştüm. Katilin yüzünü!

Evet, hiç şüphe yoktu. Bu gruptakilerden biri katildi. Ama hangisi? Ben bile bundan pek emin değildim.

Poirot her zaman yaptığı gibi biraz da ukalaca bir tavırla öksürerek konuşmaya başladı. «Sayın hanımefendiler ve beyefendiler. Burada Miss

Emily Arundell'in ölümünü incelemek için toplanmış bulunuyoruz. Bu konuda dört ihtimal var: iMiss Arundell'in ölümü doğal nedenle oldu. Bu bir kazaydı. Miss Arundell intihar etti. Ve bildiğimiz ya da bilmediğimiz biri onu öldürdü. «Miss Arundell'in öldüğü sırada resmi soruşturma yapılmamıştı. Çünkü onun normal nedenlerden öldüğü sanılıyordu. Dr.

Grainger da

yine buna dayanarak defin

iznini verdi.

Bir ölü gömüldükten sonra bazı şüpheler uyandığı zaman çoğu kez ceset mezardan çıkarılır. Ben böyle yapılmasını tavsiye etmedim. Bunun birçok nedenleri vardı.

Bunlardan en önemlisi de müşterimdi. O bundan memnun kalmazdı.»

Dr. Donaldson arkadaşımın sözünü kesti. «Müşteriniz mi?»

Poirot ona döndü. «Benim müşterim Miss Emily Arundell. Ben onun adına hareket ediyorum. Onun en büyük isteği bir rezalet çıkarmamasıydı.» Arkadaşım ondan sonra kadından aldığı rflektuptan söz etti. Ve sonra da bunu oradakilere okudu.

Arkasından Market Basing'deki araştırmalarını, kazayla ilgili buluşlarını açıkladı. Yine hafifçe öksürdükten sonra, «Şimdi,» diye sözlerine devam etti.

«Size gerçeğe ulaşmak için hangi yoldan gittiğimi açıklayacağım. Olayın nasıl olduğunu size anlatacağım. «Önce Miss Arundell'in kafasından geçenlerin iyice anlaşılması lazım. Bence bu kolaylıkla yapılacak bir şey. Miss Arundell merdivenden yuvarlanmıştı. Buna köpeğin topunun neden olduğu sanılıyordu. Ama Miss Emily işin içyüzünün böyle olmadığını biliyordu. Yatağında yatarken akıllı ve zeki bir insan olan bu kadın kazayı

kafasından geçirdi. Ve böylece kesin bir sonuca da vardı. Biri bilerek, isteyerek onu sakatlamaya... hatta belki de öldürmeye kalkışmıştı.

»Miss Emily bu sonuçtan, bu düşmanın kim olabileceği konusuna geçti. Evde yedi kişi vardı. Dört konuk yardımcısı ve iki hizmetçi. Bu yedi kişiden ancak biri kesinlikle listeden silinebilirdi. Çünkü onun bir çıkarı yoktu. Miss Emily hizmetçilerinden de ciddi bir şekilde şüphelenmiyordu. Bu kadınların ikisi de yıllardan beri onun yanında çalışıyorlardı. Miss Emily onların kendisine çok bağlı olduklarını biliyordu. O halde geride dört kişi kalıyordu, Üç akrabası ve bir de yakınlarından biriyle evli olan kimse,

«Miss Emily güç durumdaydı. Çünkü aile bağlarına önem veren bir kadındı. Kirli çamaşırları herkesin önüne sermekten hoşlanmazdı. Öte yandan öldürmelerine uysal uysal katlanacak da değildi. Sonunda kararını vererek bana mektup yazdı. Bundan başka bir önlem daha aldı. Bunun iki nedeni vardı. Biri, ailesine karşı kin duyuyor, hepsinden de şüphe ediyordu. Ve

ne olursa olsun onlardan intikam almaya kararlıydı. İki: Kendini korumak istiyordu. Bunu nasıl yapacağım da biliyordu. Bildiğiniz gibi avukatı Purvis'e mektup yazarak ona, evinde oturan ama kazayla bir ilişkisi bulunmayan kimsenin lehinde bir vasiyetname hazırlamasını bildirdi.

«Şimdi... hem elimdeki mektuptan, hem de Miss Emily' nîn ondan sonraki hareketlerinden şu anlaşılıyor: Artık dört kişiden birden şüphelenmiyordu.

Şüpheleri bu dört kişiden birinin üstünde toplanmıştı. Bana yazdığı mektubunda her şeyin gizli tutulması konusunda ısrar ediyordu. Çünkü aile şerefi sözkonusuydu.

Bundan da şu sonuç çıkarılabilinirdi: Victoria devrindendi Miss Arundell. Ve bu açıdan, şüphelendiği kimsenin aynı aile adını taşıdığı, dolayısıyla erkek olduğu belliydi.»

«Eğer Beyan Tanios'dan şüphelenseydi, hayatını güvenceye almayı çok ister ama aile şerefi bakımından bu kadar endişeli olmazdı. Theresa Arundell

konusunda da aynı şeyleri düşünebilirdi... Ama Charles hakkında aynı şeyi söyleyemeyiz.»

«Charles bir Anındell'di. Aile adını taşıyordu! Miss Emily' nin Charles'tan şüphelenmesinin nedenleri açıktı. Bir kere yeğeninin karakterini çok iyi biliyordu. Genç adam daha önoe de aile şerefini lekeleyecek davranışlarda bulunmuştu. Miss Emily onun suç işleyebileceğinden değil, işlemiş olduğundan da emindi. Charles* halasının imzasını atarak sahte bir çek hazırlamıştı.

Sahtekârlığın

bir adım ötesi ise cinayetti,

«Bundan başka kazadan iki gün önce Miss Arundell yeğe-miyie önemli bir konuşma yapmıştı. Charles ondan para istemiş, o da vermeyi reddetmişti. Bunun üzerine genç adam... şakadan tabii... onu öldürmeleri için âdeta çağrıda bulunduğunu söylemişti. Miss Emily buna. kendini koruyabileceği cevabını vermişti. Yeğeni o zaman, 'Bundan o kadar emin olma,' demişti. Bu konuşmadan iki gün sonra da o esrarlı kaza olmuştu.

«Yatağında yatıp bütün bunları kuran Miss Emily'nin sonunda onu öldürmeye kalkan kimsenin Charles Arundell olduğuna karar vermesine şaşmamak gerek. «Olayların dizisi apa-160 —

çrk. Charles'la yapılan konuşma. Kaza, Büyük bir endişeyle •bana yazılan mektup.

Avukata yollanan mektup... Ondan sonraki salı günü, yani ayın yirmi birinde Bay Purvis yeni vasiyetnameyi getirdi. Ve Miss Emily de bunu imzaladı. Charles ve Theresa Arundell ondan sonraki hafta sonunda köşke geldiler. Miss Emily hemen kendini korumak için gerekli önlemleri aldı. Charles'a yeni vasiyetnamesinden söz etti. Hatta söz etmekle kalmadı, vasiyetnameyi ona gösterdi! Bence bu çok kesin bir hareketti. Miss Emily katil adayına, cinayetin işine yaramayacağını açıklıyordu.»

Miss Emily herhalde Charles'ın bu durumu kız kardeşine açıklayacağını sanıyordu.

Ama Charles böyle bir şey yapmadı. Neden? Sıkı ağızlılığının önemli bir nedeni vardı sanırım. Yani genç adam kendini suçlu buluyordu. Yeni vasiyetnamenin yapılmasına kendinin neden olduğunu düşünmekteydi. Peki, Charles neden kendini suçlu hissediyordu? Halasını gerçekten öldürmeye kalkıştığı için mi? Yoksa biraz para çalmış olması dolayısıyla mı? Charles ağır veya hafif suçundan dolayı dilini tuttu. Vasiyetname konusunda kardeşine bir şey söylemedi. Halasının sonunda yumuşayaoağını ve fikrini değiştireceğini umuyordu.

«Miss Emily'nin açısından olayları doğru bir şekilde sıraladığımdan eminim.

Şimdi yaşlı kadının şüphelerinde haklı olup olmadığını anlamaya gelmişti sıra.

Ben de onun gibi şüphelilerin sayısının pek az olduğunu görüyordum. Yedi kişiydiler. Charles ve Theresa Arundell. Dr. Tanios ve Bayan Tanios. İki hizmetçi ve Miss Lawson. Dikkate alınması gereken sekizinci biri vardı: Dr.

Donaldson. Kazax gecesi o da köşkte yemekteydi. Ama ben bunu daha sonra öğrendim. İncelediğim bu yedi kişi ikiye ayrılabilirdi. Miss Arundell'inNölümünün altısına da yararı dokunacaktı. Katil bu altı kişiden biri olduğu takdirde cinayetin sırf çıkar için işlenmiş olduğu anlaşılacaktı. İkinci grupta ise bir tek kişi vardı: Miss Lawson. Miss "Emily'nin ölümünün Miss Laiwson'a bir yararı dokunmayacaktı. Ama ö kaza yüzün--den daha sonra Miss Lawson büyük bir servete konuyordu... Yani...

o uydurma kazayı Miss Lawson

düzenlemişse...»

Miss Lawson, Pöirot'nun sözünü kesti. «Ben öyle bir yapmadım! Ayıp ayıp!

Orada

durmuş,

böyle şeyler

söylüyorsunuz!»

«Biraz sabırlı olun, matmazel. Ve lütfen sözümü kesmeme nezaketini gösterin.»

Miss Lawson öfkeyie başını salladı. «Tekrar ediyorum. Ayıp bu yaptığınız! Çok ayıp!»

Poirot kadına aldırmayarak sözlerine devam etti. «Dediğim gibi. Miss Lawson bu kazayı bambaşka amaçlarla düzenlemiş. Yani bu kaza sonuöu Miss Emily ailesinden şüphelenecek ve onlardan büsbütün uzaklaşacaktı. Bu olabilirdi pekâlâ. Bu varsayımımı destekleyecek bir şeyler bulmak için araştırma yaptım. Ve bir tek kesin gerçeği ortaya çıkardım. Miss lawson, Miss Emily'nin ailesinden şüphelenmesini isteseydi, o zaman ona köpek Bob'un o geceyi dışarıda geçirdiğini söylerdi. Oysa Miss Lawson, Miss Emily'nin bunu duymaması için elinden geleni yaptı. O halde Miss Lawson suçlu değildi.»

Miss Lawson sert sert, «Tabii ya!» dedi.

«Ondan sonra Miss Emily'nin ölümünü inceledim. Biri, bir kimseyi bir kez öldürmeye kalkıştı mı... Bunu bir ikinci çaba izler. Miss Emily'nin iik öldürme çabasından sonra on beş gün içinde can vermesi bana çok anlamlı gözüktü. Hemen araştırmalara başladım. «Br. Grainger'in hastasının ölümünün anormal bir yanı olduğunu düşünmediği belliydi. Tabii bu beni biraz sarstı. Ama Miss Emily'nin hastalandığı gece olanları incelerken çok garip bir şey öğrendim. Miss Julia Tripp, Miss Emily'nin başının etrafında beliren bir halden söz etti. Kız kardeşi de aynı şeyi tekrarladı. Tabii iki

kardeş romantik.bir masal uyduruyor olabilirlerdi. Ama yine de böyle bir hikâye durup dururken akıllarına gelemezdi.

Miss Lawson'u sorguya çekerken o da bana ilgi çekici bir açıklamada bulundu.

Miss Emily' nin ağzından parlak bir şeridin çıktığını ve başının etrafında ışıklı bir hale meydana getirdiğini söyledi o da. Tanıklar bu olayı değişik şekillerde anlatıyorlardı ama gerçek ortadaydı. Hepsi de aynı olayı görmüşlerdi.

İspritizmacıların önem verdiği

— 162 —

bu olayın aslı şudur: Sözkonusu edilen o gece Miss Emily'nin soluğu fosforluydu.»

Dr. Donaldson yerinde hafifçe mırıldandı.

Poirot ona bakarak başını salladı. «Evet, durumu anlamaya başladınız. Fosforlu maddeler pek fazla değildir. Bunlardan ilki. ve çok bulunanı bana istediğimi sağladı... Şimdi fosfordan zehirlenme konusuyla ilgili bir yazıdan kısa bir parça okuyacağım size.

«'Zehirlenen kimse daha bunun etkisini hissetmeden, soluğu fosforlasın' İşte Miss Lawson'la Tripp kardeşlerin karanlıkta gördükleri buydu. Miss Emily'nin fosforlu soluğu... Onların 'ışıklı sis' dedikleri şey. Şimdi yazıyı okumaya devam ediyorum. 'Artık sarılık belirdiği için, bütün bünyenin fosforun zehirinin etkisinde olduğu anlaşılır. Bundan başka safra kana karışır. Aslında fosfor zehirlenmesiyle bazı karaciğer hastalıklarının belirtisi arasında fark yoktur.

Özellikle sarılık belirtisine çok benzer.'

«Bunun ne kadar zekice bir şey olduğunu görüyor musunuz? Miss Emily'nin yıllardan beri karaciğeri hastaydı... Fosfor zehirlenmesi de bu yüzden yine aynı rahatsızlığa tutulduğunun sanılmasına neden olacaktı. Bu

yeni bir şey olmayacağı için kimse de bu işe şaşmayacaktı. Ah, evet, her şey iyi planlanmıştı. Yabancı ülkelerde satılan kibritler? Böcek ilaçları? Fosfor elde etmek zor değildi.

Bunun az bir dozu da insan öldürmeye yeterliydi. Tabii doktor yanıldı. Özellikle burnu artık koku alma duyusunu kaybetmiş olduğu için. Çünkü fosforla zehirlenmenin en belirgin belirtisi soluğun sarmısak gibi kokmasıdır. Dr.

Grainger hiçbir şeyden şüphelenmedi. Neden şüp-helenecekti? Ortada şüphe uyandıracak hiçbir şey yoktu ki. Kendisi için ipucu olabilecek bir şeyi hiç duymamıştı. Duysaydı da bunun ispritizma meraklılarının saçmalıklarından biri sayacaktı.»

«Artık Miss Lawson ve Tripp kardeşlerin sözlerinden Miss Emily'nin gerçekten bir cinâyete-kurban gitmiş olduğunu anlamıştım. Ama ortada hâlâ bir soru vardı.

Katil kimdi? Hizmetçilerin üzerinde durmadım. Onların kafaları böyle bir cinayet

işlemeye yeterli değildi. Miss Laiwson'u da listeden sildim. Çünkü katil olsaydı herhalde ışıklı ektoplazmdan söz etmezdi. Charles Arundell'in de suçsuz olduğuna karar verdim. Çünkü o halasının vasiyetnamesini görmüştü. Miss Emily'nin ölümünün ona hiçbir şey sağlamayacağını biliyordu. Geride kız kardeşi Theresa, Dr. Tanios, Bayan Tanios ve 'köpeğin topu' olayının olduğu gece köşke yemeğe geldiğini öğrendiğim Dr. Oonaldson kalıyordu.

«8u noktaya gelmiştim ama artık elimde hiçbir bilgi yoktu. Onun üzerine cinayeti psikolojik açıdan incelemeye başladım. Katilin kişiliği üzerinde durdum. Hem kaza, hem de cinayet bir bakımdan birbirlerine benziyorlardı. İkisi de basitti.

Kurnazlıkla düşünülmüş ve ustalıkla uygulanmamışlardı. Kaza ve cinayeti düzenlemek için bilgi gerekliydi. Ama fazla değil. Fosfor zehirlenmesiyle

ilgili bilgi kolaylıkla elde edilebilirdi. Fosfor da öyle. Özellikle dışarıda.

«önce iki erkeğin üzerinde durdum. İkisi de doktordu. İkisi de çok zekiydi.

İkisi de fosforun bu durumu uygun olduğunu düşünebilirlerdi. Ama köpeğin topu olayı bana bir erkekten çok, bir kadının yapabileceği bir işmiş gibi geliyordu.

Önce Theresa Arundell'i inceledim. Onun bazı özellikleri vardı. Cüretli, zalim

ve acımasızdı. Bazı kurallara aldırmıyordu. Açgözlü, bencil bir hayat sürüyordu.

Her istediği daima olmuştu. Şimdi paranın çok gerekli olduğu bir noktaya gelmişti. Hem kendi, hem de sevdiği adam için para istiyordu. Bundan başka tavırlarından onun halasının bir cinayete kurban gittiğini bildiği de anlaşılıyordu.

«Theresa'yla Charles'ın ilgi çekici bir konuşmalarına tanık oldum. O zaman ikisinin de birbirinden şüphe ettiğini anladım. Charles, Theresa'ya yeni bir vasiyetname yapıldığını bildiğini söylettirmeye çalışıyordu. Neden? Çünkü Theresa'nın halasının yeni bir vasiyetname yaptığını bildiği ortaya çıkarsa kimse onu cinayetle suçlayamayacaktı. Öte yandan Theresa, Charles'ın halasının yeni vasiyetnamesini kendisine gösterdiğine dair iddialarına inanmıyordu.

Bunu

Charles'ın şüpheleri

kendisinden uzaklaştırmak için başvurduğu beceriksizce bir hile sayıyordu.

«Önemli bir nokta daha vardı. Charles 'arsenik' sözcüğünü kullanmak istemiyordu.

Daha sonra onun yaşlı bahçıvanı yaban otlarını öldürmek için kullanılan ilaç hakkında uzun uzun sorguya çektiğini öğrendim. Onun neyi tasarladığı belliydi.»

Charles Arundell, yerinde kımıldandı. «Bunu düşünmedim değil...

Ama 'anlaşılan

o kadar cesur değilim...»

Poirot ona bakarak başını salladı. «Evet, tamam. Sizin psikolojinize uygun bir şey değil bu. Sizin suçlarınız hep zayıf kişilerin işledikleri türden şeyler olacak. Çalmak, sahtekârlık... Evet, kolay şeylerdir bunlar. Ama öldürmek?

Hayır! Öldürecek insanın kafası bir saptantıya takılacak gibi olmalıdır. Theresa Arundell'in böyle bir planı uygulayacak kafa gücü olduğuna karar verdim. Ama dikkate alınması gereken başka noktalar vardı. Hayatı boyunca kimse onu engellememişti. İstediği gibi, bencil bir hayat sürmüştü. Bu tipler aslında cinayet işleyemezler. Ancak belki müthiş bir öfke anında ellerinden bir kaza çıkabilir. Buna rağmen o yaban otları için kullanılan ilacı tenekeden alanın Theresa Arundell olduğundan emindim yine de!

Theresa birdenbire, «Size doğruyu söyleyeceğim,» dedi. «Bunu düşündüm. Gerçekten tenekeden ilaç da aldım. Ama sonra bu işi yapamadım! Ben hayatı seviyorum.

Yaşamayı! Başkasını yaşamaktan yoksun edemem! Kötü ve bencil olabilirim. Ama yapamayacağım çok şey var. Ben yaşayan, soluk alan bir insana kıyamam!»

Poirot başını salladı. «Bu doğru. Ve siz iddia ettiğiniz kadar da kötü değilsiniz, matmazel. Siz sadece genç ve pervasızsınız.» Sözlerine devam etti.

«Geriye Bayan Tanios kalmıştı. Onu görür görmez bir şeyden çok korktuğunu anladım. Bella Tanios do bunu sezdiğimi farketmişti. Hemen o anlık zayıflığından yararlandı. Başarılı bir biçimde kocasınsdön korkan bir jf kadın rolü oynamaya başladı. Kısa bir süre sonra taktiğini de->' ğiştirdi.

Çok zekice bir şekilde yaptı bunu. Ama bu değişiklik beni kandırmadı. Bir kadın ya kocası için korkar ya da kocasın-

I

dan korkar. Bu ikisi birarada olamaz. Bayan Tanios sonunda bu ikinci rolde karar kıidı. Oyununu zekice oynadı. Hatta otelde peşimden gelerek sanki bana açıklamak istediği bir şey varmış gibi bir tavır takındı. Kocasının onu izleyeceğini biliyordu. Gerçekten de öyle oldu. Dr. Tanios gelince de Bella sanki cnun yanında konuşamayacakmış gibi

davrandı.

«'Kocası ona çok bağlıydı. Ama Bella gizli gizli ondan nefret etmeye başlamıştı.

Dr. Tanios karısının parasını 'batırmıştı. Bella bu yüzden de kocasına kin duyuyordu. Bella'nın sıkıntılı hayatını aydınlatan bir tek şey vardı: Emily Halanın öleceği günün hayali. O zaman Bella'nm parası olacaktı. Çocuklarını istediği gibi eğitecek, bağımsızlığına kavuşturacaktı. Eğitimin Bella için çok önemli olduğunu unutmayın. Bir profesörün kızıydı o. Belki Bella cinayeti önceden planlamıştı. Ya da buna ingiltere'ye döndüğü zaman karar verdi. Kimya bilgisi vardı. Babasına laboratuvarda yardım ederdi. Miss Arundell'in hastalığının belirtisini de biliyoftu. Fosforun bu bakımdan işine çok yarayacağının farkındaydı. Sonra Küçük Yeşil Ev'e geldi ve bu işi daha kolaylıkla halledebileceğini düşündü. Köpeğin topu verdi ona bu fikri...

Merdivenin yukarısına kalın iplik ya da sicim germek yetecekti. Basit, kadınca, zeki bir plandı bu. Bella kazayı hazırladı ama başarılı olamazdı. Halası ölmedi.

Bella, Miss Emily'nin kazanın içyüzünü anladığının farkında değildi sanırım.

Miss Emily doğrudan doğruya Charles'tan şüpheleniyordu. Herhalde yaşlı kadının Bella'ya karşı takındığı tavırlar da değişmemişti, işte böylece bu içine kapanık, mutsuz ve hırslı kadın, sessizce, acımasızca ilk planını uygulamaya karar verdi. Fosforu neye koyacağını biliyordu. Miss Emily'nin yemeklerden aldığı kapsüllerden birinin içine. Bu kapsülü açıp içindeki ilacı boşaltmak, yerine fosforu doldurmak onun için çok kolay oldu. Sonra Bella bunu diğerlerinin arasına koydu. Miss Emily er geç bu kapsülü alacaktı. Onun zehirlendiğinden de kimse şüphelenmeyecekti. Birinin şüpheleneceği tutsa bile Bella o sırada Market Basing'de olmayacaktı. Ama yine de bir tek ihtiyat önlemi aldı. Kocasının imzasını taklit ederek bir reçete yazdı. Böylece bol bol uyku iiacı sağladı.

Bunu neden yap-

tığından kesinlikle eminim. Her şey altüst olursa bu ilacı içecekti Bella.

Dediğim gibi, onu ilk gördüğüm an aradığım katilin Bella Tanios olduğunu anladım. Ama elimde hiçbir deli! yoktu. Çok dikkatli davranmam gerekiyordu.

Bayan Tanios kendisinden şüphelendiğimi sezerse, bir cinayet daha işleyebilirdi.

İşte beni korkutan buydu. Hatta Beila'nın yeni bir cinayeti planladığını da seziyordum. Hayatta tek istediği kocasından kurtulmaktı. İlk cinayeti acı bir şekilde düş kırıklığına uğramasına neden olmuştu. Düşüncesi bile onu sarhoş eden servet, bütün o para Miss Ldwscn'a kalmıştı! Bu Bella için ağır bir darbeydi.

Ama zekice bir plan daha yaptı. Miss Lawson'un vicdanını etkilemeye çalıştı.

Anladığıma göre, Miss Lawson da vicdan azabı çekiyordu zaten.»

Birdenbire bir hıçkırık sesi duyuldu. Miss Lawson mendilini çıkararak ağzına bastırdı. Hüngür hüngür ağlıyordu. «Korkunç bir şeydi bu. Ben çok

kötülük ettim!

Anlayacağınız... o vasiyetnameyi merak ediyordum. Yani Miss Emily'nin neden yeni bir vasiyetname yaptığını... bir gün Miss Emily dinlenirken masanın çekmesini açmayı başardım. Ve o zaman... her şeyini bana bıraktığını öğrendim! Ama Miss Emily'nin bu kadar çok parası olduğunu bilmiyordum. Sadece birkaç bin sterlini olduğunu sanıyordum. İşte o kadar. Bunu bana neden bırakmayacaktı? Ne de olsa akrabalarının aslında onu sevdikleri yoktu! Ama sonra... Miss Emiiy'nin hastalığı iyice ağırlaştığı sırada.... Benden yeni vasiyetnameyi istedi. Onun vasiyetnameyi yırtacağını anladım. Bundan emindim... İşte o zaman o kötülüğü yaptım. Miss Emily'e yeni vasiyetnameyi Bay Purvis'e yollamış olduğunu söyledim.

Zavallıcık, o kadar unutkandı ki. Her şeyi unuturdu. Bana inandı. Avukata yeni vasiyetname için mektup yazmamı söyledi. Ben de, 'Olur, yazarım,' dedim. Ah, Tanrım. Ondan sonra Miss Emily iyice ağıriaştı. Artık başka bir şey düşünecek halde değildi. Ve öldü. Vasiyetname okununca Miss Emily'nin büyük bir serveti olduğunu anladım. Çok fena oldum o zaman. Yarım milyon sterlin. Onun bu kadar parası olduğu aklımın köşesinden biie geçmemişti. Yoksa böyle bir şey kesinlikle yapmazdım. O zaman hırsızlık ya da dolan-

dırıcıiık yapmışım gibi hissettim kendimi. Ne yapacağımı bilemedim. Geçen gün Bella bana geldiği zaman paranın yarısını ona vereceğimi söyledim. Böylece rahatlayacağımı düşünüyordum.»

Poirot, «Duyuyor musunuz?» dedi. «Bayan Tanios amacına erişmek üzereydi. İşte bu yüzden vasiyetnameye itiraz edilmesine şiddetle karşı koyuyordu. Onun kendince planlan vardı. Miss Laiwson'u kızdırmayı da hiç istemiyordu. Tabii hemen kocasının isteklerine uyuyormuş gibi bir tavır takındı. Ama kendi duygularını da açıkladı.

«O sırada iki amacı vardı. Çocuklarım alıp Dr. Tanias'dan uzaklaşmak, servetii|yansını ele geçirmek. O zaman bütün 'hayalleri gerçekeşecekti.

İngiltere'de çocuklarıyla birlikte zengin, bir hayat sürecek, mutlu olacaktı.

Zaman ilerledikçe duyduğu nefreti kocasından gizleyemez olmuştu. Hatta artık saklamaya' da çalışmıyordu. Zavallı Dr. Tanios ise çok üzülmüş ve sarsılmıştı.

Karısının davranışlarından bir anlam çıkaramıyordu. Bu da normaldi. Çünkü Bella dehşete düşmüş bir kadın rolün-deydi. Bazı şüphelerim olduğu takdirde, cinayeti kocasının işlediğini sanmamı istiyordu. Gerçekten birtakım şüphelerim olduğunu da sezmekteydi. Her an ikinci bir cinayet işleyebilirdi. Bella'nın bunu tasarladığını anlıyordum. Yanında öldürücü miktarda uyku ilocı olduğunu www.netevin.com

biliyordum. Kocasını öldüreceğinden, sonra da onun ağzından katil olduğunu itiraf eden bir mektup yazacağından korkuyordum.

«Ama yine de elimde Bella aleyhinde bir delil yoktu. Tam müthiş bir ümitsizlikle kıvrandığım sırada bir ipucu yakalayabildim'! Miss lata/son bana o Paskalya gecesi Theresa Arun-dell'i merdivenin ibaşında diz çökmüş durumda gördüğünü açıkladı. Çok geçmeden Miss Lawson'un Theresa'yı iyice görmesine imkân olmadığını anladım. Yani Miss Laiwson'un Theresa'yı yüz hatların! seçecek kadar görmüş olması imkânsızdı. Ama Miss Lawson merdivenin sahanlığındaki kadının Theresa olduğundan kesinlikle emindi. Kendisini sıkıştırınca üzerinde Theresa'nin başharfleri olan bir iğneden söz etti. A. T. harfleri olan bir broştan.

İsteğim üzerine Theresa Arundell bana bu iğneyi

gösterdi. Ama aynı zamanda kesinlikle, o gece merdivenlerde diz çökmediğini söyledi. Önce başka birinin onun iğnesini alıp takmış olabileceğini düşündüm.

Ama aynadan broşa bakarken gerçeği anlayıverdim. Uykudan uyanan Miss Lalwson iğnesin-deki T. A. harfleri ışıkta pırıldayan bir göige görmüştü. Ve bundan hemen bir sonuç çıkarmış ve bu kişinin Theresa olduğuna karar vermişti. Ama T.

A. harflerini aynadan gördüğüne göre markanın aslında A. T. olması gerekiyordu.

Çünkü aynada her şey tersine döner. Tabii Bayan Tanios'un annesinin adı Arabella'ydı. Arabella Arundell. Bella ise Arabella adının kısaltılmış şekliydi.

Yani onun tam ismi Arabella Tanios'tu. Bayan Tanios'un da böyle bir broşu olması şaşılacak bir şey değildi. O Noel bu iğnelerden sadece birkaç tane piyasaya çıkarılmıştı. Ama bahara doğru herkes almaya başlamıştı bunlardan. Bella Tanios'un kuzeni Theresa'nın elbise ve şapkalanmn ucuz kopyalarını almaya çalıştığının farkındaydım.

«Kendi kafamda her şey ortaya çıkmıştı artık. Şimdi... ne yapacaktım? Ölünün mezardan çıkarılması için İçişleri Bakanlığına başvurarak izin mi alacaktım?

Bunu yapabilirdim tabii. Miss Emily'nin fosforla zehirlenmiş olduğunu kanıtiayabilirdim belki. Bu konuda zaten bir şüphem yoktu. Ama kadın görnüleli iki ay olmuştu. Bazen böyle bir süreden sonra zehirin izlerinin kolaylıkla bulunamadığını biliyordum. Ayrıca Befla'nın fosfor satın aldığını kanıtlayacak durumda da değildim. Hiç kuşkusuz İngiltere'ye gelmeden önce almıştı.

«Tam o sırada Bella kesin bir şekilde davranmaya1 karar verdi. Kocasını terkederek Miss Lawson'un merhametine sığındı. Ayrıca kocasını da kesin bir şekilde cinayetle suçladı. Harekete geçmezsem Beila'nin ikinci kurbanmın\ kocası olacağından emindim. Bella'nın hayatından endişeleniyormuşum gibi yaparak onları birbirlerinden ayırdım. Bella bunun aksini iddia edemezdi. Aslında kocasının güvenliğini düşünüyordum ben. Ve janra... sonra» Poirot uzun bir süre sustu.

Rengi solmuştu. -«Ama bu geçici bir şnlemdi. Katilin bir daha cinayet işlememesini sağlamam gerekiyordu. Masumların güvende olmaları önemliydi. Onun üzeri ne\ cinayet konusunda bütün büdikferirm

yazarak bunu Bella'ya verdim.»

Uzun bir sessizlik oldu.

Sonra Dr. Tanios bağırdı. «Tanrım! Demek Bella bu yüzden kendini öldürdü.»

Poirot usulca, «En iyi hal çaresi de bu değil miydi?» dedi. «Bella böyle düşünüyordu. Bense sizi ve çocuklarınızı göz-önüne almak zorundaydım.»

Dr. Tanios yüzünü avuçlarına gömdü. Poirot ilerleyerek elini onun omzuna koydu.

«Böyle olması gerekiyordu. Bana inanın. Yoksa başka cinayetler daha işleyecekti.

Önce sizi öldürecekti... Sonra da... uygun şartlar altında... Miss Lawson'u...

Devam edip gidecekti bu.» Sustu.

Tanios titrek bir sesle, «Bella...» dedi. «Bir gece... uyku ilacı içmemi istedi... Yüzünde acayip bir ifade vardı... ilacı döktüm... Ama ondan sonra onun delirmeye başladığına inandım...»

'

«Bu olaya bu gözle bakın. Bir bakıma doğruydu bu. Ama tabii kanun açısından değil. Bella ne yaptığını pekâlâ biliyordu.»

Dr. Tanios üzüntüyle, «O benden daima üstündü,» diye mırıldandı.

Bence katil bir kadın için en söylenmeyecek laftı bu!

Artık anlatılacak fazia bir şey yok

Theresa doktoruyla evlendi. Onlarla dostuz. Donaldson'un ileri görüşlülüğünü, gizli gücünü ve insancıllığını takdir etmesini öğrendim. Tabii davranışları yine

eskisi gibi soğuk ve resmi. Theresa çoğu zaman Donaldson'un yüzüne karşı onun taklidini yapıyor. Ama bence Theresa inanılmayacak kadar mutlu. Kocasından ve onun meslek hayatından başka bir şeyi düşünmüyor. Donaldson içsalgı bezlerinin fonksiyonları konusunda ün kazanmaya başladı bile.

Miss Lawson fena halde vicdan azabı çektiği için parayı

son meteliğine kadar dağıtmaya kalkıştı. Ona zorla engel oldular. Bay Purvis herkesi memnun edecek bir yol buîdu ve Miss Emily'nin serveti Miss Lawson, Theresa, Charles ve Tanios' lanfı iki çocuğu arasında pay edildi.

Charles hissesine düşen parayı bir yılda bitiriverdi. Şimdi Columbia'da sanırım.

Geriye sadece iki küçük olay kalıyor...

Bir gün Poirot'yla Küçük Yeşil Evin bahçe kapısından çıkarken Miss Peabody bizi durdurdu. Arkadaşıma, «Çok kurnazsınız,» dedi. «Bir rezalet çıkmadan her şeyi örtbas edîver-diniz. Emily'nin mezarı da açılmadı. Her şey sessiz sedasız halledildi.»

Poirot usulca, «Miss Emily'nin sanlıktan öidüğü anlaşılıyordu,» diye cevap verdi.

Miss Peabody, «Memnunluk verici bir sonuç bu,» diyerek güldü. «Duyduğuma göre, Belîa, Tanios da fazla uyku ilacı alarak ölmüş.»

«Evet... Üzücü bir olaydı.i»

«O mutsuz bir kadındı. Hep kendinde olmayan şeyleri isterdi. Böyle kimseler bazen sapıtıverirîer. Bir zamanlar bir hizmetçim vardı. Bella gibiydi o da.

Çirkindi. Bu aklına takılmıştı. Sonunda herkese imzasız mektuplar yazmaya başladıydı... Neyse... Her şey halloldu ya...»

«Öyle olduğunu umarım, madam. Öyle olduğunu umarım.»

Miss Peabody yoluna devam etmeye hazırlandı. «Ama şunu söylemeliyim. Gerçekten her şeyi çok iyi idare ettiniz. Harika bir şekilde.» Ağır ağır uzaklaştı.

Arkamdan sitem dolu bir havlama geldi. Dönerek bahçe kapısını açtım.

«Gel

bakalım,

dostum.»

Bob dışarı fırladı. Ağzında

bir top vardı.

«Onunla yürüyüşe çıkamazsın.»

Bob içini çekti. Döndü, topu bahçeye attı. Topa endişeyle baktıktan sonra yine dışarı fırladı. Başını kaldırarak gözlerini -bana dikti. «Madem öyie söylüyorsun,» der gibiydi. «Ben de sana inanıyorum. Topum herhalde kaybolmaz.»

Derin bir nefes aldım. «Ah, Poirot. Yeniden köpek sahibi olduğuma çok seviniyorum.»

Poirot, «Savaş ganimeti,» diye cevap verdi. «Ama dostum, sana şunu da hatırlatayım. Miss Lawson Bob'u balta hediye etti, sana değil.»

«Belki,» dedim. «Ama sen köpek psikolojisini hiç bilmiyorsun. Oysa Bob'la ben birbirimizi çok iyi anlıyoruz. Öyie değil mi?»

Bob heyecanla onayladı. «Vuuf! Vuff!»

SON

ISBN 975-405-038-4

I

"Polisiye romanlan ölümsüzleştiren yazar"

Agatha Christie Ölüden Mektup Var